

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: วิเคราะห์กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอด้วยหัวข้อต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

2.1.1 การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

2.1.2 นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

2.1.3 การสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน

2.2 ความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.2.1 บทบาทของรัฐบาลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.2.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตกับบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว

2.3 การพัฒนาการท่องเที่ยว

2.3.1 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.3.2 ลักษณะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของอาเซียน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางจากที่พักอาศัยไปยังที่อื่นด้วยความสมัครใจ เป็นการเดินทางที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ ส่วนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว นั้น เป็นอุตสาหกรรมภาคบริการที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพราะสามารถสร้างรายได้เป็นอันดับหนึ่งของการค้าบริการของประเทศ ทำให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องตามมา เช่น โรงแรมและที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร และร้านขายของที่ระลึก (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554, หน้า 5) ดังนั้น การจัดการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ผสมผสานการบริการและการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ระบบคมนาคม การรักษาความปลอดภัย การให้บริการที่พักแรม ร้านอาหารและเครื่องดื่ม การจำหน่ายของที่ระลึก และการจัดบริการนำเที่ยว การบริหารและการจัดการท่องเที่ยวจึงเป็นการกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎีและแนวคิดที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพจริงรวมทั้งข้อจำกัดของสังคม สภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนงานที่ดี ต้องคำนึงถึงกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ เพื่อให้การ

จัดการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีทิศทางและประสบความสำเร็จ (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2543)

“การท่องเที่ยว” มิได้มีความหมายเพียงการเดินทางเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการเคลื่อนย้ายประชากรจากแห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่ง รวมทั้งการเดินทางภายในประเทศและเดินทางระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวจึงเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน มีกิจกรรมร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ได้รับความรู้ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ในปัจจุบันการท่องเที่ยวจึงเป็นธุรกิจที่กว้างขวาง ซึ่งความหมายของการท่องเที่ยวนั้นอาจสรุปได้ในเงื่อนไข 3 ประการ คือ 1) ต้องเดินทางจากถิ่นที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นชั่วคราว 2) ต้องเดินทางไปด้วยความสมัครใจ และ 3) เดินทางด้วยจุดหมายใดๆ ก็ได้ที่มีไว้เพื่อการประกอบอาชีพ หรือหารายได้ (วรรณ วลัยวานิช, 2539)

2.1.1. การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

ธุรกิจ หรือ องค์กร แสดงให้เห็นจากกลุ่มของบุคคลที่มาร่วมกันทำงานด้วยโครงสร้างและการประสานงาน เป็นหลักการชัดเจน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่เป้าหมายกำหนดไว้ (Griffin, 1999, p.6) ที่ต้องให้ทรัพยากรจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ประกอบด้วย คน (man) เงิน (money) วัสดุคิบ (material) เครื่องจักร (machine) วิธีการ (method) และการบริหาร (management) หรือที่เรียกว่า 6M's

ความหมายของการบริหารจัดการนั้นสามารถจำกัดตามความเข้าใจได้ โดย “management” แปลว่า การจัดการหรือการบริหารจัดการ ซึ่งความหมายว่า การบริหารจัดการ และการจัดการ ไว้ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545, หน้า 18 - 19)

คำว่า “การบริหาร” (Administration) จะใช้ในการบริหารระดับสูง โดยเน้นที่การกำหนดนโยบายที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูง เป็นคำนิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจ (Public Administration) หรือใช้ในหน่วยงานราชการ และคำว่า “ผู้บริหาร” (Administrator) หมายถึง ผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร (Schermerhorn, 1999, p.G - 2)

การบริหาร คือ กลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การสั่งการ (Leading/Directing) หรือ การอำนวยการ และการควบคุม (Controlling) ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6 M's) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จ ตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลครบถ้วน ส่วนคำว่า “การจัดการ” (Management) จะเน้นที่การปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบาย (แผนที่วางไว้) ซึ่งนิยมใช้ในการจัดการธุรกิจ (Business management) ส่วนคำว่า “ผู้จัดการ” (Manager) จะหมายถึงบุคคลในองค์กรซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมในการบริหารทรัพยากรและกิจการงานอื่นๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ขององค์กร

การบริหารจัดการ (Management) หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่างๆ (A set of functions) ที่กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) หมายถึง การใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า (Cost - effective) การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) นั้นหมายถึง การตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (Right decision) และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงจำเป็นต้องมีทั้งประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพควบคู่กัน (Griffin, 1999, p.4) และอีกแนวคิดหนึ่ง การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่นๆ (Certo, 2000, p. 555)

คำว่า “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management) จะมีความหมายแตกต่างกันเล็กน้อย การบริหารจะสัมพันธ์กับการกำหนดนโยบายไปลงมือปฏิบัติ การบริหารจะใช้กับภาครัฐ ส่วนการจัดการจะนำไปใช้ในภาคเอกชน อย่างไรก็ตาม ทั้ง 2 คำนี้ สามารถใช้แทนกันได้และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป (สุรัสวดี ราชกุลชัย, 2547, หน้า 3)

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น พอกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการจะเป็นกระบวนการของกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องและประสานงานกัน ที่ผู้บริหารต้องเข้ามาช่วยเหลือเพื่อให้กิจกรรมต่างๆ บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

- 1) การบริหารจัดการสามารถประยุกต์ใช้กับองค์กร
  - 2) เป้าหมายของผู้บริหารทุกคน คือ การสร้างผลกำไร
  - 3) การบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลผลิต โดยมีมุ่งประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ
  - 4) การบริหารจัดการสามารถนำมาใช้สำหรับผู้บริหารทุกระดับขององค์กร
- หน้าที่ของการบริหารประกอบด้วยกิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545, หน้า 18 - 19)

1) การวางแผน (Planning) เป็นสิ่งที่องค์กรต้องการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การวางแผนต้องอาศัยการกำหนดกลยุทธ์ที่ประสิทธิภาพ แม้ว่าพื้นฐานของการจัดการโดยทั่วไปเป็นงานของผู้บริหาร การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการปฏิบัติตามกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จและการประเมินกลยุทธ์ เพราะว่า การจัดการองค์กร การจูงใจ การจัดบุคคลเข้าทำงาน และกิจกรรมควบคุมขึ้นกับการวางแผน กระบวนการวางแผนจะต้องประกอบด้วย ผู้บริหาร และพนักงานภายในองค์กร

การวางแผนจะช่วยให้องค์กรกำหนดข้อดีจากโอกาสภายนอก และทำให้เกิดผลกระทบจากอุปสรรคภายนอกต่ำสุด โดยต้องมองเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบันเพื่อคาดคะเนเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผน ประกอบด้วย การพัฒนาภารกิจ (Mission) การคาดคะเนเหตุการณ์ปัจจุบัน เหตุการณ์อนาคต และแนวโน้ม การกำหนดวัตถุประสงค์ และการเลือกกลยุทธ์ที่ใช้

2) การจัดการองค์กร (Organizing) จุดมุ่งหมายของการจัดการองค์กร คือ การใช้ความพยายามทุกกรณีโดยการกำหนดงานและความสำคัญของอำนาจหน้าที่ การจัดการองค์กรหมายถึง การพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องการทำและผู้ที่จะทำรายงานมีตัวอย่างในประวัติศาสตร์ของธุรกิจที่มีการจัดองค์กรที่ดี สามารถประสบความสำเร็จในการแข่งขันและสามารถเอาชนะคู่แข่งได้

3) การนำหรือการสั่งการ (Leading/Directing) เป็นการใช้อิทธิพลเพื่อชี้นำพนักงานให้ปฏิบัติงาน และนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ระบุไว้ เป็นกระบวนการจัดการให้สมาชิกในองค์กรทำงานร่วมกันได้ด้วยวิธีการต่างๆ เพราะทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่ซับซ้อนและเข้าใจยาก การนำหรือการสั่งการจึงต้องใช้ความสามารถหลายๆ เรื่องควบคู่กันไป อาทิเช่น ภาวะความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การสร้างแรงจูงใจ การติดต่อสื่อสารในองค์กร และการทำงานเป็นทีม เป็นต้นหน้าที่ในการนำหรือสั่งการนี้ จึงมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าหน้าที่อื่นๆ เพราะผู้บริหารต้องแสดงบทบาทของผู้สั่งการอย่างมีคุณภาพ ถ้าไม่เช่นนั้น แผนงานที่วางไว้ตลอดจนทรัพยากรที่จัดเตรียมไว้ อาจไม่เกิดประสิทธิผล ถ้าผู้บริหารดำเนินกิจกรรมด้านการสั่งการไม่ดีพอ ดังนั้น การสั่งการจึงเป็นเรื่องของความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ และความสามารถที่จะชักจูงให้พนักงานร่วมกันปฏิบัติงานไปตามเป้าหมายที่กำหนด ไว้ให้องค์กรประสบความสำเร็จตามต้องการ

4) การควบคุม (Controlling) การใช้ทรัพยากรต่างๆ ขององค์กร ถือว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบ ติดตามผล และประเมินการปฏิบัติงานของพนักงาน เพื่อรักษาให้องค์กรก้าวไปในทิศทางและเป้าหมายอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์หลักขององค์กร ในเวลาที่กำหนดไว้ องค์กรหรือธุรกิจที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวอาจเกิดจากการขาดการควบคุม หรือมีการควบคุมที่ขาดประสิทธิภาพ และหลายแห่งไม่ใส่ใจเรื่องการควบคุม แต่มีบางแห่งที่มีการควบคุมมากจนไปจนทำให้เกิดความผิดพลาดขององค์กร การควบคุมจึงเป็นหน้าที่หลักทางการบริหารที่มีความสำคัญ ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการทางการบริหาร

จากความหมายของการบริหารจัดการดังกล่าว พอกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการเป็นกิจกรรมที่จำเป็นในทุกองค์กร เพราะจะช่วยให้องค์กรบรรลุสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ในการบริหารจัดการท่องเที่ยวก็เช่นเดียวกัน จะประสบความสำเร็จได้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ต้องใช้กิจกรรมต่างๆ มาดำเนินงานเพื่อให้การจัดการท่องเที่ยวไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงการจัดการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

การจัดการท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการทฤษฎีและแนวคิดที่เหมาะสม ยิ่งไปกว่านี้ยังต้องคำนึงถึงสภาพที่แท้จริง รวมทั้งข้อจำกัดต่างๆ ของสังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดีต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่ได้กำหนดไว้ มิฉะนั้นแล้วการจัดการท่องเที่ยวจะดำเนินไปอย่างไรทิศทางและประสบความสำเร็จล้มเหลว (มนัส สุวรรณ และคณะ, 2541) การจัดการท่องเที่ยว ยังเกี่ยวข้องกับการวางแผนการท่องเที่ยวและดำเนินการให้เป็นไปตามแผน โดยมีการจัดองค์กร การบริหารบุคลากร การ

อำนาจการ และการควบคุมอย่างเหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งมีการประเมินผลการท่องเที่ยวด้วย (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548)

การบริหารจัดการท่องเที่ยว มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม 2) องค์กรชุมชน 3) การจัดการ และ 4) การเรียนรู้ การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางจากที่พักอาศัยไปยังที่อื่นด้วยความสมัครใจ เป็นการเดินทางที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ ส่วนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมภาคบริการที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพราะสามารถสร้างรายได้เป็นอันดับหนึ่งของการค้าบริการของประเทศ ทำให้เกิดธุรกิจที่เกี่ยวข้องตามมา เช่น โรงแรมและที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร และร้านขายของที่ระลึก (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554, หน้า 5) ดังนั้น การจัดการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ผสมผสานการบริการและการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย ระบบคมนาคม การรักษาความปลอดภัย การให้บริการที่พักแรม ร้านอาหารและเครื่องดื่ม การจำหน่ายของที่ระลึก และการจัดบริการนำเที่ยว การบริหารและการจัดการท่องเที่ยวจึงเป็นการกระทำอย่างมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการ ทฤษฎีและแนวคิดที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงสภาพจริงรวมทั้งข้อจำกัดของสังคม สภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทาง มาตรการ และแผนงานที่ดี ต้องคำนึงถึงกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ เพื่อให้การจัดการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีทิศทางและประสบความสำเร็จ

การบริหารจัดการท่องเที่ยวให้บรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จนั้น จะต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในส่วนภาครัฐบาล โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จะทำหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันการท่องเที่ยวที่ชัดเจน สำหรับองค์กรภาคเอกชน ชุมชน และท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแทนของพื้นที่เพื่อส่งเสริมแนวทางการจัดการท่องเที่ยว ดังนั้นการที่ทุกภาคส่วนจะนำการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวและเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

หลักการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพควรมีการบริหาร 2 แบบ คือ ในระดับแนวนอน ประกอบด้วย หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องและระดับแนวตั้ง คือ หน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งองค์กรที่ไม่ใช่ของรัฐบาล แต่มีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแทนปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวม และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร แรงงาน ความรู้ ตามอำนาจของผู้คนในท้องถิ่นได้ ในการบริหารงานควรครอบคลุมในเรื่องต่างๆ (วรรณพร วนิชชานุกร, 2540) การท่องเที่ยวของประเทศไทยจะก้าวไปสู่มาตรฐานและสามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้ในระดับสากล ผู้ที่มีหน้าที่บริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องมองการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและตระหนักถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของระบบ (จุฑามาศ จันทรัตน์, 2544)

จึงพอกล่าวได้ว่า การบริหารจัดการท่องเที่ยว เป็นกระบวนการของการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ มีโครงสร้าง มีรูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสมภายใต้สภาพแวดล้อมของพื้นที่นั้นๆ มีบุคลากร มีทักษะ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักการ แนวคิด และทฤษฎีอย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร

การบริหารเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาร่วมมือกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ (Simon, 1996, p.6) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร Henry Fayol (1961) เขียนเป็นหนังสือชื่อ *Administrative Industrie et General* มีสาระสำคัญ 3 ส่วน คือ **ส่วนที่ 1** เกี่ยวกับหน้าที่การจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การบังคับบัญชาสั่งการ (commanding) การประสานงาน (coordination) และการควบคุม (controlling) **ส่วนที่ 2** เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร เช่น ความพร้อมความสามารถทางร่างกาย จิตใจ ไหวพริบ มีความรู้ในเทคนิคการทำงานและประสบการณ์ต่างๆ เช่น ความสามารถทางการจัดการ และ**ส่วนที่ 3** เกี่ยวกับหลักการจัดการเป็นการวางหลักการในการจัดการ ได้แก่ หลักเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (authority and responsibility) หลักการมีผู้บังคับบัญชาคนเดียว (unity of command) หลักการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (unity of direction) หลักการชี้แจงไว้ซึ่งสายงาน (scalar chain) หลักการแบ่งงานกันทำ (division of work or specialization) หลักระเบียบวินัย (discipline) หลักการถือประโยชน์ส่วนรวมก่อนประโยชน์ส่วนบุคคล (subordination of individual to general interest) หลักการให้ผลตอบแทน (remuneration) หลักการรวมอำนาจ (centralization) หลักความมีระเบียบเรียบร้อย (order) หลักความเสมอภาค (equity) หลักความมีเสถียรภาพของการจ้างงาน (stability of tenure) หลักความคิดริเริ่ม (initiative) และหลักความสามัคคี (esprit de corps)

ในการบริหารจัดการมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 3 กลุ่ม คือ ทฤษฎีแบบคลาสสิก ทฤษฎีเชิงพฤติกรรมศาสตร์ และทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ (นิตยา เงินประเสริฐศรี, 2542, หน้า 7) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอทฤษฎีที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ดังนี้

ทฤษฎีแบบคลาสสิก (The Classical Theory) ประกอบด้วย ทฤษฎีการจัดการตามหลักวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) Frederic W. Taylor (1991) นำเสนอทฤษฎีการบริหารงานแบบวิทยาศาสตร์ จากความด้อยในเรื่องประสิทธิภาพในการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นหน่วยการผลิตในระดับจุลภาค ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของอเมริกาในระดับมหภาค ทำให้ประเทศอเมริกาในขณะนั้นประสบภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ Taylor จึงพยายามแก้ไขปัญหาประสิทธิภาพการผลิต ในระยะแรกของการแก้ปัญหา ได้ให้ความสนใจไปในการปรับปรุงเครื่องจักร เครื่องมือ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน แต่ประสิทธิภาพการผลิตของโรงงานยังไม่เป็นที่น่าพอใจเท่าใด Taylor จึงได้เปลี่ยนแนวความคิดใหม่ โดยทำการสังเกตวิธีการทำงานของ

คนงานแต่ละคน จากการสังเกต พบว่า คนงานในโรงงานอุตสาหกรรมของเขานั้น มีวิธีการทำงานตามหลักความเคยชิน ในการทำงานเพื่อให้ได้ผลงานอย่างเดียวกันนั้นคนงานแต่ละคนจะมีวิธีการทำงานที่ต่างกันไปหลายวิธี ขึ้นอยู่กับความเคยชินของคนงาน วิธีการทำงานที่ต่างกันไปตามความเคยชินของคนงานแต่ละคนนั้นเกิดการอุ้งงานได้ และการอุ้งงานก็ทำอย่างเป็นระบบ โดยได้รับการรู้เห็นเป็นใจจากผู้นำสหภาพแรงงานในโรงงาน ในการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต Taylor จึงเสนอการจัดการตามหลักวิทยาศาสตร์ ดังนี้ (พิทยา บวรวัฒนา, 2543, หน้า 27)

1) ต้องมีการกำหนดวิธีการทำงานเพื่อให้ได้วิธีที่ดีที่สุด โดยจะต้องเป็นวิธีการทำงานที่ใช้เวลา ทรัพยากร และพลังงานในการทำงานน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีอื่นที่ทำงานในลักษณะเดียวกัน

2) การคัดเลือกคนงานจะต้องมีการนำเอากฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์มาช่วยในการคัดเลือก เพื่อให้ได้คนงานที่มี ทักษะ ความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน

3) ต้องมีการพัฒนาคนงานโดยการสอนวิธีการทำงานให้ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์การจัดการ เพื่อที่จะจัดวิธีการทำงานตามหลักความเคยชินให้หมดไปจากคนงานเดิม

4) พยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างฝ่ายบริหารกับคนงาน อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพการผลิตของโรงงาน

หลักวิทยาศาสตร์การจัดการตามแนวความคิดของ Taylor นับว่ามีประโยชน์ต่อการบริหารงานในขณะนั้นเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในปัจจุบันวิทยาศาสตร์การจัดการเองก็ยังคงมีการนำมาประยุกต์ใช้อยู่ในการบริหารงานในองค์กร และหน่วยธุรกิจต่างๆ

ในส่วนของการจัดการตามแบบระบบราชการ (Bureaucratic Management) ของ Max Weber (1966) มีหลักการที่สำคัญของระบบราชการ คือ หลักการแบ่งงานกันทำ (Division of work) หลักการกำหนดอำนาจหน้าที่ตามสายการบังคับบัญชา (Hierarchy of Authority) หลักความสามารถ (Technical Competency) หลักกฎ ระเบียบ ความมีวินัย และการควบคุม (Rules, Disciplines and Control) หลักความเป็นกลางทางการบริหาร (Administrative Officials) และหลักการเป็นบุคลากรของฝ่ายบริหารและได้รับเงินเดือนประจำ (Career Official and Fixed Salary) (ทองใบ สูดชาวี, 2543, หน้า 5)

ทฤษฎีการจัดการตามหลักการบริหาร มีความเชื่อว่าการที่จะทำให้การทำงานขององค์กรบรรลุเป้าหมาย จะต้องมีการกำหนดหน้าที่ของคนที่เป็นผู้บริหาร และหลักการบริหารงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน Henri Fayol (1964) มีแนวความคิดที่จะทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ประการแรก นักบริหารจะต้องทำหน้าที่ทางการบริหาร เช่น การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordination) และการควบคุม (Controlling) ประการที่สองนักบริหารจะต้องทราบถึงหลักการบริหารที่สำคัญๆ คือ หลักของการแบ่งงานกันทำ (Division of Work) หลักที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

(Authority and Responsibility) หลักของความมีระเบียบวินัย (Discipline) 4) หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (Unity of Command) หลักของการมีเป้าหมายเดียวกัน (Unity of Direction) หลักของผลประโยชน์ส่วนตัวมีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ขององค์การ (Subordination of Individual to the General Interest) หลักการกำหนดค่าตอบแทนและวิธีการจ่ายค่าตอบแทน (Remuneration and Methods) หลักการรวมอำนาจ (Centralization) หลักการจัดสายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) หลักความเป็นระเบียบเรียบร้อย (Order) หลักความเสมอภาค (Equity) หลักความมั่นคงในงาน (Stability of Tenure) หลักความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) และหลักความสามัคคี (Esprit de Corps) (Bartol & Martin, 1997, p.46)

นอกจากทฤษฎีดังกล่าวแล้ว การบริหารจัดการคุณภาพ เป็นอีกหนึ่งทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการท่องเที่ยว ได้แก่ การบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management: TQM) เป็นการจักระบบและวินัยในการทำงานเพื่อป้องกันความผิดพลาดเสียหายและมุ่งสร้างคุณค่าในกระบวนการทำงานทุกๆ ขั้นตอน โดยทุกคนในองค์กรต้องมีส่วนร่วม จะทำให้เป็นปัจจัยสำคัญในการก้าวไปสู่ความเป็นเลิศ ทั้งในด้านการบริหารองค์การ การบริหารการผลิต การบริหารการตลาด การบริหารลูกค้า การบริหารบุคคล และการบริหารการเงิน ซึ่งวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดของการบริหารคุณภาพโดยรวม คือ การพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ด้วยการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงงานและปรับปรุงคุณภาพของสินค้าและบริการที่จะเป็นผลให้คุณภาพชีวิตของพนักงานดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การประยุกต์ใช้การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวมในองค์กร จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสินค้าหรือบริการ เพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจสูงสุดเป็นการทำให้องค์กรมีศักยภาพในการแข่งขัน มีความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน และเป็นแนวทางที่ช่วยให้องค์กรสามารถลดต้นทุนในการผลิตและการดำเนินงานได้ ซึ่งนอกจากจะมีผลต่อการผลิตแล้ว ยังทำให้ทุกกระบวนการมีความคล่องตัว และประสานงานกัน ก่อให้เกิดพัฒนาการขององค์กรระยะยาว ผลที่องค์กรจะได้รับจากการบริหารคุณภาพโดยรวมนั้น คือ การมีสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพสูงขึ้น มีการกำจัดของเสีย หรือทำให้ของเสียในองค์กรลดลง (Zero - Waste) และยังเป็น การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดีอีกด้วย (ทองทิพภา วิริยะพันธุ์, 2545, หน้า 46 - 47)

หลักการสำคัญของการจัดการคุณภาพ

การจัดการคุณภาพ (Quality Management) ประกอบด้วยงานที่สำคัญ คือ

1) การวางแผนคุณภาพเชิงกลยุทธ์ (Strategic Quality Management) เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และการวางแผนคุณภาพ เป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารคุณภาพ โดยที่การจัดการคุณภาพจะต้องบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานทุกระดับ ตั้งแต่ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการที่จะต้องคำนึงถึงความจำเป็น และให้ความสำคัญกับการสร้างคุณภาพที่เป็นรูปธรรม และเข้าถึงทุกส่วนขององค์กร โดยผู้บริหารจะต้องสร้างวิสัยทัศน์คุณภาพให้สอดคล้อง

กับความต้องการของธุรกิจ และนำวิสัยทัศน์มาแปลเป็นภารกิจ กลยุทธ์ และแผนคุณภาพที่มีความชัดเจน ครอบคลุม และเป็นรูปธรรม

2) การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) เป็นการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพขององค์กร จะต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้วยความรอบคอบและความเข้าใจในข้อจำกัดของสถานการณ์ โดยผู้พัฒนาคุณภาพจะต้องศึกษาวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามหลักเหตุผลและหลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยพยายามหาวิธีการที่เรียบง่าย แต่มีประสิทธิภาพที่สุด (Simple but Efficient) มาใช้ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาผลงาน ซึ่งต้องดำเนินงานผ่านการบริหาร การฝึกอบรม และการเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีจิตสำนึก มีความมุ่งมั่นและต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในทุกระดับ เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุความเป็นเลิศ (Excellence) ของคุณภาพและการดำเนินงาน

3) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นกระบวนการจัดระบบการทำงาน และการปฏิบัติการ เพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ผลิตขึ้น มีคุณสมบัติสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ ซึ่งจะดำเนินการโดยกำหนดมาตรฐาน เกณฑ์ และวิธีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ เพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐาน ปรับการดำเนินงานและผลลัพธ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน โดยผู้ควบคุมคุณภาพจะตัดสินใจแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสม การควบคุมคุณภาพจะเป็นทั้งงานพื้นฐาน และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการจัดการคุณภาพ เพื่อสร้างความแน่ใจว่าธุรกิจสามารถดำเนินงานอย่างคงเส้นคงวา และส่งมอบผลงานที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าได้ตามที่ตกลงและอย่างสม่ำเสมอ

การนำหลักการ Deming มาใช้กับ TQM คุณภาพเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงาน ดังนั้นในการสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นกับองค์กร Deming ได้นำเสนอ วงจร PDCA (Plan, Do, Check, Act) เพื่อเป็นหลักในการเริ่มต้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ส่วนประกอบทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Plan) ขั้นตอนการวางแผนถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด โดยจุดเริ่มต้นจะต้องมีการตระหนักถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไข มีการเก็บรวบรวมข้อมูล เลือกลงเลือก และวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อเลือกวิธีที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหา 2) การปฏิบัติ (Do) นำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติโดยมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบได้ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นอย่างถ่องแท้แล้ว และให้ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานตามแผน รู้ถึงรายละเอียดและขั้นตอนต่างๆ มีการจัดอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน และมีการจัดทรัพยากรที่จำเป็น 3) การตรวจสอบ (Check) มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน การประเมินควรประเมินการดำเนินงานขององค์กรว่าสามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่ และเนื้อหาสาระของแผนมีความครบถ้วนหรือไม่ หากการประเมินพบว่าผลงานออกมาได้ถูกต้องตรงตามเป้าหมายก็สามารถนำไปจัดทำเป็นมาตรฐานสำหรับการดำเนินงานในครั้งต่อไปได้ 4) การปรับปรุงแก้ไข (Act) ในการปฏิบัติงานมีการกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติใน

อนาคต และทำการแก้ไขในส่วนที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อผลลัพธ์ที่ได้ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายแล้วจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานต่างๆ ในองค์กรทราบ สิ่งที่สำคัญถ้าหากพบว่าการไม่วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นเกิดจากการวางแผนที่ไม่ดีตั้งแต่ต้น องค์กรจะต้องหาสาเหตุของการวางแผนที่ไม่ดีก่อน แล้วจึงทำการปรับปรุงคุณภาพการวางแผน และปรับปรุงเนื้อหาของแผนด้วย

2.1.2 นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีเป้าหมายร่วมกัน คือ ต้องการให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ขณะเดียวกันก็มีการบริหารจัดการฐานทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยมีนโยบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว คือ นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 - 2559) ส่วนสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มียุทธศาสตร์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มียุทธศาสตร์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว คือ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งการพัฒนากการท่องเที่ยวของหน่วยงานดังกล่าวจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)	สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 - 2559)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559
ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	เป็นแผนที่ยึดวิสัยทัศน์ปี 2570 น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันประเทศให้พร้อม	1. วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก
เป้าประสงค์การวิจัย	กับเผชิญการเปลี่ยนแปลง มียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ ยุทธศาสตร์การ	สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดย
อุตสาหกรรมบริการ ซึ่งครอบคลุมถึงการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านพลังงาน โลจิสติกส์	สร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และ	

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)	สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 - 2559)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559
<p>และเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจที่เท่าเทียมและเป็นธรรมอย่างสร้างสรรค์ สมดุลและยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>เป้าหมาย</p> <p>1) มีจำนวนผลการวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสาธารณะในระดับชุมชนท้องถิ่นและระดับประเทศเพิ่มขึ้น</p> <p>2) มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น</p> <p>ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ซึ่งครอบคลุมการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ป่าไม้และประมง</p>	<p>สร้างปัจจัยแวดล้อม ซึ่งสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและบริการในภูมิภาคบนพื้นฐานแนวคิดสร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมต่อยอดองค์ความรู้ให้สามารถสนับสนุนการสร้างมูลค่าในการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการทุกขั้นตอน ตลอดจนห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นพลังขับเคลื่อนใหม่ไปสู่เศรษฐกิจที่สมดุลในระยะยาว สร้างบรรยากาศที่เสรีและเป็นธรรมให้เอื้อต่อการผลิต การค้าและการลงทุน พัฒนาผู้ประกอบการใหม่ สร้างเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐาน และโลจิสติกส์ภายในที่เชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค โดยมีการพัฒนาภาคบริการ ที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้ธุรกิจมีศักยภาพยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและชุมชน แหล่งสร้างรายได้หลักของประเทศ รวมถึง</p>	<p>คำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุลและยั่งยืน”</p> <p>2. เป้าประสงค์ ให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีคุณภาพ โดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศและรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศเพิ่มขึ้น เน้นการพัฒนากิจกรรมที่สร้างมูลค่าและคุณค่าตลอดจนสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนโดย</p> <p>คำนึงถึงความสมดุลและยั่งยืน</p> <p>3. เป้าหมาย</p> <p>3.1) อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 15 อันดับ หรือเป็น 1-5 ของทวีปเอเชีย โดยแบ่งเป็น</p>

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)	สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 - 2559)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)	แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559
รวมทั้งการพัฒนาและจัดการองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น	เป็นแหล่งกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาได้อย่างเป็นธรรม	1) อันดับขีดความสามารถด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 15 อันดับ หรือเป็น 1 - 5 ของทวีปเอเชีย 2) อันดับขีดความสามารถด้านสถานะแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการดำเนินการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 10 อันดับ หรือเป็น 1 - 5 ของทวีปเอเชีย 3) อันดับขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ ธรรมชาติและวัฒนธรรม เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 10 อันดับ หรือเป็น 1 - 5 ของทวีปเอเชีย

จากเป้าหมายของหน่วยงานดังกล่าวจะเห็นว่า ในส่วนของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของการบริหารจัดการท่องเที่ยวของประเทศไทย และมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแผนและนโยบายต่างๆ เพื่อเป็นทิศทางให้กับทุกภาคส่วนนำไปสู่การปฏิบัติ จึงได้จัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติขึ้น ซึ่งแผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับปัจจุบัน คือ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นภาคการ

ท่องเที่ยวให้ขยายตัวและเกิดความยั่งยืน เริงร่าและสร้างศักยภาพในการหารายได้จากการท่องเที่ยว พัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้มีความพร้อมทั้งด้านคุณภาพการแข่งขัน และให้เกิดการสร้างรายได้และกระจายรายได้ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเนื้อหาสำคัญของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับนี้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มด้านการท่องเที่ยวทั้งของโลกและประเทศไทย วิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยและประเด็นสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย รวมทั้งการกำหนดกลไกการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนไปสู่การปฏิบัติ วิสัยทัศน์ของแผน คือ “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลก สามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรม สมดุลและยั่งยืน” การพัฒนาการท่องเที่ยวไทยจึงมีนโยบายที่สำคัญ คือ 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว 2) การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน 3) การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว 4) การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว และ 5) การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้กำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2558 โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว 2.2 ล้านบาท ได้แก่ เพิ่มรายได้ให้ประเทศ กระจายรายได้สู่ท้องถิ่น พัฒนาคุณภาพคนไทย และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวของประเทศไทย มีแนวทางดำเนินการ ประกอบด้วย ประกาศให้ปี พ.ศ. 2558 เป็นปีท่องเที่ยววิถีไทย ใช้สื่อ social media เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็วและเข้าถึงมากขึ้น มุ่งตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ ปรับปรุงการให้บริการและอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยวด้วยการสร้างเครือข่าย และร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา พัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามกรอบความร่วมมือของอาเซียน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558)

ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 ให้เกิดผลในการปฏิบัติในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับผู้ผลสัมฤทธิ์ตามวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์และเป้าประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ฯ นั้น จะต้องมีการบริหารจัดการแผนยุทธศาสตร์ฯ โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการตามกลยุทธ์ แนวทางดำเนินการตามความเหมาะสมและศักยภาพของแต่ละองค์กร และจะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนของสังคมต่อการดำเนินการในทุกขั้นตอนของแผน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมดำเนินการพัฒนาตามบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละภาคส่วน รวมทั้งร่วมติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการระดมทรัพยากรและผนึกพลังสังคมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนายุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่ไปกับการจัดกลไกและกระบวนการบริหารการ

เปลี่ยนแปลง ด้วยการจัดทำและใช้แผนระดับต่างๆ เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนและปรับระบบการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ รวมทั้งปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาสร้างองค์ความรู้ เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนให้เกิดสัมฤทธิ์ผล โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การส่งเสริมพัฒนาภาคการท่องเที่ยว ให้เป็นแหล่งสร้างรายได้และกระจายรายได้อย่างสมดุลและยั่งยืน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554, หน้า 38 - 41)

2.1.3 การสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน

การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทุกภาคส่วนจะต้องมีส่วนร่วมกันพัฒนา การสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของภาครัฐและภาคเอกชน มีดังนี้ (สำนักเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2553, หน้า 1 - 2)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะหน่วยงานภาครัฐบาลได้จัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นของภาคเอกชนที่มีต่อทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) เพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาประเทศให้มีความสมบูรณ์ครอบคลุมทุกมิติ มีความเป็นเอกภาพและการบูรณาการพัฒนารองภาคส่วนต่างๆ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย และสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยภาครัฐบาลต้องมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม มีมาตรการจูงใจเพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนลงทุนวิจัยและพัฒนามากขึ้น มีการบริหารจัดการแบบองค์รวม ลดขั้นตอนกระบวนการทำงานและเอกสารต่างๆ และให้มีลักษณะเบ็ดเสร็จในจุดเดียว ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างจริงจัง โดยเฉพาะการส่งเสริมให้คนไทยเป็นเจ้าของกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริการที่สืบเนื่องมาจากภูมิปัญญาไทย มีการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาและปฏิรูปครู โดยผลิตครูที่มีคุณภาพ ปรับระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไป ยกกระดับคุณภาพโรงเรียนในภูมิภาค ส่งเสริมการพัฒนาคนให้เป็นคนดีและมีจริยธรรม รู้หน้าที่ของตนเอง

สำหรับภาคบริการเพื่อการท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของประชาชนในสังคม โดยเฉพาะการสนับสนุนยกระดับความเป็นอยู่ของกลุ่มประชากรที่มีรายได้ต่ำ ภาคเอกชนสามารถแก้ปัญหานี้ได้ผ่านกระบวนการต่างๆ เช่น การบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่ การสร้างระบบพี่เลี้ยง การเตรียมการรองรับการเปลี่ยนผ่านเส้นทางอาชีพ โดยเฉพาะภาคเกษตรสู่ภาคการผลิตอื่นๆ

ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา มุ่งเน้นเพื่อให้การท่องเที่ยวตอบสนองเป้าหมายด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยอาศัยทุนเดิมที่มีอยู่ที่เป็นทุนทางธรรมชาติที่มีผลกระทบตามมาอย่างมาก การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบ

หรือสร้างกลไกการบริหารจัดการความเสี่ยงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนอย่างใกล้ชิด มีการปรับมิติด้านการท่องเที่ยว ให้ความสำคัญกับชุมชนเพื่อให้มีการกระจายการพัฒนาไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ อย่างทั่วถึง ปรับบทบาทของภาครัฐจากการควบคุม ดูแล กำกับให้เป็นการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวและสร้างความเข้มแข็งของภาคเอกชน (สำนักเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2553, หน้า 1 - 2) และภาครัฐให้ความสำคัญในเรื่อง 4 เรื่อง คือ การปรับโครงสร้างหรือบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่มีการกำหนดภารกิจเชื่อมโยงและสนับสนุนภาคเอกชน พัฒนาคูคลองในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ชุมชนและท้องถิ่น มีการเพิ่มบทบาทความรับผิดชอบในระดับจังหวัดในการส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ตลอดจนส่งเสริมให้นำระบบ ICT มาเป็นเครื่องมือในการเจาะตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย และส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวให้มีศักยภาพมากขึ้น

สำหรับภาคเอกชน โดยสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดนโยบายขับเคลื่อนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย 11 ประการ ประกอบด้วย (สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2558)

1) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรมและที่มนุษย์สร้างขึ้น รวมทั้งบูรณะซ่อมแซมให้มีความสมบูรณ์

2) การสนับสนุนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชน เพื่อรองรับการเปิด AEC โดยผลักดันให้มีมาตรการสนับสนุน เช่น การหาสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ การเข้าถึงแหล่งทุนและแหล่งเงินกู้รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน

3) การพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สนับสนุนและผลักดันแนวทางรัฐบาลในการขยายเครือข่ายเส้นทางคมนาคมทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และทางราง ให้เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวและมีความปลอดภัย

4) การสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยการสนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การรวมกลุ่มผู้ประกอบการเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายของความร่วมมือและการผลักดันให้เกิดการสร้างแบรนด์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สนับสนุนการค้นคิดผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวใหม่ๆ โดยเชื่อมโยงกับนโยบายการพัฒนาสินค้าของรัฐบาล พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยว

5) การสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย โดยให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความตระหนักในการต้อนรับนักท่องเที่ยวให้ดีที่สุด สนับสนุนผู้ประกอบการท่องเที่ยวเข้าไปมีส่วนร่วมรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว เช่น รมรณรงค์ด้านจรรยาบรรณการประกอบการ การติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดภายในสถานประกอบการ และพื้นที่ใกล้เคียง การเชื่อมโยงเครือข่าย

ด้านความปลอดภัย ตลอดจนการผลักดันให้มีคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนในการบริหาร ความเสี่ยงที่คุกคามนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นภัยธรรมชาติ ภัยโรคระบาด ภัยการก่อการร้าย และภัย ทางเศรษฐกิจ

6) การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถรองรับการแข่งขัน จากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่จะมีการอนุญาตให้เคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือได้โดยเสรี โดยพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวร่วมกับกระทรวงแรงงาน ประกอบกับจะ เร่งผลักดันให้มีการเทียบโอนคุณวุฒิจากวิชาชีพของบุคลากรให้เข้าสู่การศึกษาในระบบได้ นอกจากนี้ จะสนับสนุนให้มีการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ของมัคคุเทศก์ในหลายภาษาที่เป็น ความต้องการของประเทศ รวมทั้งผลักดันให้มีการประกาศเขตพื้นที่ท่องเที่ยวเฉพาะที่ ต้องมี มัคคุเทศก์ท้องถิ่นไว้ให้บริการ เพื่อเปิดโอกาสการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับบุคลากรในต่างจังหวัด

7) การพัฒนาผู้ประกอบการท่องเที่ยวและองค์กรท่องเที่ยวเอกชน ให้มีขีด ความสามารถในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านกลุ่ม ASEAN และมีศักยภาพเพียงพอในการใช้ ประโยชน์จากการเปิดเขตเศรษฐกิจอาเซียน ทั้งในมิติของการเข้าไปลงทุนหรือร่วมลงทุนกับนัก ธุรกิจในกลุ่ม ASEAN หรือการสนับสนุนการให้มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับนักธุรกิจในกลุ่ม ASEAN ให้มากขึ้น จะเน้นส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มภาคเอกชนในสาขาวิชาชีพ และรายพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้จะดำเนินการผลักดันให้ผู้ประกอบการที่ดำเนินการยังไม่ถูกต้อง ตามกฎหมายในหลายลักษณะ ได้มีโอกาสเข้ามาสู่ระบบที่ถูกต้องให้มากขึ้น

8) การสร้างความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ โดยจะเข้าไปมีส่วนร่วม ในการประสานงานสร้างสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ASEAN และ ประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาประเทศไทยมากเป็นลำดับต้นๆ การประสานงานนี้จะหาหรืออย่าง ใกล้ชิดกับกระทรวงการต่างประเทศ กรมเจรจาการค้า และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อให้ มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้มากขึ้น ทั้งในจำนวนประ เทศและเนื้อหาสาระของข้อตกลง เพื่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างกันให้มากขึ้น รวมทั้ง พยายามหาทางขจัดอุปสรรค และยกเลิกข้อจำกัด ที่เป็นการปกป้องการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างกัน ให้หมดไป และผลักดันประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน

9) การส่งเสริมการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

10) การสนับสนุนภาคีเครือข่ายต่อต้านคอร์รัปชัน สภาท่องเที่ยวฯ จะยังคงเน้นบทบาท การสนับสนุนกับภาคีเครือข่ายองค์กรเอกชนในการต่อต้านการคอร์รัปชันทุกรูปแบบ โดยดำเนินการ ทั้งการรณรงค์ผู้ประกอบการให้คำนึงถึงคุณธรรมจริยธรรมของวิชาชีพ และการเฝ้าจับตาดู กระบวนการที่อาจนำมาซึ่งเกิดการคอร์รัปชันอีกทางหนึ่งด้วย

11) การพัฒนาองค์กรและสำนักงานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ให้มีความเข้มแข็ง ทั้งด้านวิชาการ และการประสานงานกับสมาชิกสมาคมต่างๆ เพื่อช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานของ

สมาคมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละสมาคม โดยเฉพาะสมาชิกที่อยู่ในส่วนภูมิภาค

นอกจากนี้ จะสนับสนุนการจัดตั้งสำนักงานสาขาของสำนักงานการท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่ หรือจังหวัดต่างๆ ให้เพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากเป้าประสงค์และแนวนโยบายทั้ง 11 ประการ ทำให้มั่นใจได้ว่าอัตราการเติบโตด้านรายได้ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย จะขยายตัวได้มากกว่าร้อยละ 7 ต่อปีเฉลี่ยกว่า 20 ปีที่ผ่านมา รวมทั้งจะเป็นการยกระดับ โครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยไปสู่มิติใหม่ได้ภายใน 3 ปี นำมาซึ่งการเพิ่มทั้งปริมาณและรายได้จากการท่องเที่ยว รวมทั้งการสร้างความแข็งแกร่งและความเป็นหนึ่งเดียวของสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ด้วยการรวมตัวของภาคผู้ประกอบการท่องเที่ยวทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยการจัดสรรและการกระจายการบริหารอย่างทั่วถึง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.2 ความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ อันเป็นการลดการว่างงาน ช่วยแก้ปัญหาความยากจน ซึ่งส่งผลต่อประเทศในด้านสังคม นอกจากนั้น ด้วยเหตุที่ประเทศไทยอุดมไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย การท่องเที่ยวจึงมีการกระจายไปยังภูมิภาคต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค ซึ่งความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีดังนี้ (กุลวดี ละม้ายเงิน, 2555, หน้า 17 - 19)

1) ความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวช่วยสร้างรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ รายได้ที่เกิดจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในส่วนของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศโดยการมาจับจ่ายสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว ทำให้มีผลต่อเศรษฐกิจ ช่วยลดปัญหาการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ ช่วยสร้างรายได้ให้ประชาชนทำให้เกิดการจ้างแรงงาน มีการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และมีการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

2) ความสำคัญต่อสังคม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อสังคม คือ ช่วยยกระดับมาตรฐานค่าครองชีพของคนในท้องถิ่น ที่เกิดจากการกระจายรายได้ และการจ้างงานจากเมืองใหญ่สู่คนในท้องถิ่น ได้มีอาชีพและมีรายได้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวช่วยสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมให้แก่ท้องถิ่น ช่วยกระตุ้นให้คนในท้องถิ่นเกิดความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนในท้องถิ่นหนึ่งกับอีกท้องถิ่นหนึ่ง

3) ความสำคัญต่อวัฒนธรรม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เนื่องจากการท่องเที่ยวจะเป็นสื่อกลางของการเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างคนในท้องถิ่นกับนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน ช่วยฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และฟื้นฟูหัตถกรรมพื้นบ้าน และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เช่น การจักสาน แกะสลัก และการทอผ้า (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2543, หน้า 30)

4) ความสำคัญต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวทำให้เกิดประโยชน์ในการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมทำให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นเหตุให้มีการช่วยกันรักษาสภาพภูมิทัศน์ของสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น และสามารถอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวมาสนับสนุนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ อันเป็นการนำทรัพยากรการท่องเที่ยวมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า (ฉันทิช วรรณถนอม, 2552)

จากการศึกษาความสำคัญของการท่องเที่ยว พอกล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวมีความสำคัญหลายประการ ได้แก่ ความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวทำให้เกิดรายได้เข้าประเทศ ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ช่วยสร้างงาน ทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจดีขึ้น ความสำคัญของสังคม ช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของคน เป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนรักถิ่นฐาน เกิดความรักและภูมิใจในท้องถิ่น ส่งเสริมประชาชนมีสุขภาพกายและจิตที่ดี ความสำคัญต่อวัฒนธรรม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม อนุรักษ์วัฒนธรรม ฟื้นฟูศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และความสำคัญต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2.1 บทบาทของรัฐบาลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ด้วยเหตุที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อประเทศหลายประการ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐบาลนับว่าเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยบทบาทของรัฐบาลที่มีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยก่อตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2545 เป็นกระทรวงที่มีหน้าที่หลักในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการและราชการอื่นๆ ที่มีกฎหมายกำหนด เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (Ministry of Tourism and Sport) เป็นองค์การภาครัฐที่มีบทบาทต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย เพราะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยเป็นอุตสาหกรรมที่นำรายได้สู่ประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปี อีกทั้งยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีความหลากหลายในด้านสินค้าและบริการ ดังนั้น การกำกับดูแล พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกองค์การทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้แต่ละองค์การจะมีบทบาทความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่แตกต่างกันตามลักษณะการดำเนินงานของแต่ละ

องค์การ ซึ่งองค์การภาครัฐที่มีบทบาทต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย แบ่งได้เป็น 1) องค์การรัฐที่ทำหน้าที่กำกับดูแลและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง 2) องค์การภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางอ้อม (Tour Center, 2558)

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นหน่วยงานหนึ่งของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ในการพัฒนามาตรฐานการบริการด้านการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการสนับสนุนการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ให้อยู่ในระดับมาตรฐาน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และเพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ซึ่งเดิมเป็นภารกิจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และได้ถ่ายโอนมาให้สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ประกอบกับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. 2545 นอกจากนี้ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวยังรับโอนงานพัฒนาและสนับสนุนกิจการภาพยนตร์มาจากกรมประชาสัมพันธ์ด้วย (พิทยะ ศรีวัฒนสาร, 2553)

ในการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศจะมีองค์กรของภาครัฐเข้ามาทำหน้าที่กำกับดูแลและกำหนดนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยองค์กรภาครัฐมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง ซึ่งมีโครงสร้างหลัก 4 โครงสร้าง คือ โครงสร้างองค์กรภาครัฐในระบบราชการส่วนกลาง โครงสร้างองค์กรภาครัฐในระบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค โครงสร้างองค์กรภาครัฐในระบบราชการส่วนท้องถิ่น และโครงสร้างองค์กรภาครัฐในระบบการบริหารแบบรัฐวิสาหกิจ ประเทศไทย ได้วางโครงสร้างการบริหารในระบบราชการส่วนกลางเป็นรูปการบริหาร 2 องค์กร คือ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดูแลด้านนโยบาย ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนา การวางแผน การพัฒนาบุคลากร การควบคุม และจัดระเบียบในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ซึ่งเป็นองค์กรรัฐในระบบการบริหารแบบรัฐวิสาหกิจ ดูแลด้านยุทธศาสตร์ทางด้านการตลาด การโฆษณา และประชาสัมพันธ์ ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวกับองค์กรนานาชาติ และพันธกรณีที่มีต่อประเทศที่มีข้อตกลงความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างกัน ทั้งข้อตกลงทวิภาคี และพหุภาคี (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, 2550, หน้า 300)

โครงสร้างองค์กรรัฐในระบบราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ และราชการส่วนภูมิภาคอื่นๆ เช่น สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ และศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการ ซึ่งเป็นองค์กรภาครัฐภายใต้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวฯ อยู่ในระหว่างการส่งมอบงานระหว่าง ททท. กับกระทรวงการท่องเที่ยวฯ) และมีองค์กรภาครัฐในระบบการบริหารแบบรัฐวิสาหกิจในจังหวัดต่างๆ คือ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ใน 22 เขตพื้นที่ เป็นองค์กรสนับสนุนด้านการพัฒนา การตลาด การโฆษณา และประชาสัมพันธ์ และได้มีการพัฒนาการด้านการบริหารในรูปแบบของยุทธศาสตร์การพัฒนา

จังหวัดแบบบูรณาการ ภายใต้การนำของผู้ว่าราชการจังหวัด CEO

โครงสร้างองค์กรรัฐในระบบราชการส่วนท้องถิ่น จะมีภาระงานบางส่วนเกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยว เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สภาตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา จะเห็นได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวหรือทรัพยากรการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ นอกเหนือจากพื้นที่ที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในการควบคุมดูแลขององค์กรภาครัฐในระบบราชการ ส่วนกลาง เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตสงวนและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า ซึ่งอยู่ในการดูแลของสำนัก อุทยานแห่งชาติ และสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อุทยาน ประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดี ซึ่งอยู่ในการดูแลของสำนักโบราณคดี กรมศิลปากร กระทรวง วัฒนธรรม ฯลฯ

โครงสร้างองค์กรรัฐในระบบการบริหารแบบรัฐวิสาหกิจ ในขณะนี้มียู่อองค์กรเดียว ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.) สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 22 เขต ซึ่งมีขอบเขตหน้าที่ครอบคลุมทุกจังหวัด (นอกจาก กรุงเทพมหานคร) ทั่วประเทศ และสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในต่างประเทศ 17 แห่ง บทบาทขององค์กรดังกล่าวนี้ นับตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (อ.ส.ท.) ขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ. 2503 จนถึง 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 องค์การส่งเสริม การท่องเที่ยวมีบทบาทนำในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามา ท่องเที่ยวและการเผยแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์ให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ จนถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2522 จึงได้มีพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 ตราขึ้น เพื่อที่จะให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีขอบข่ายอำนาจหน้าที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการ พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยว แต่เนื่องจากอำนาจกระทำกิจกรรมต่างๆ ของการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีข้อจำกัด กล่าวคือ ในมาตรา 9 วรรค (5) แห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ ให้อำนาจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการสำรวจ กำหนดพื้นที่ และสถานที่เป็นสถานที่ ท่องเที่ยวและทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่ต้องสงวนไว้เป็นของรัฐ และให้อยู่ในความควบคุมดูแล ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยให้จัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกานั้นไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากในมาตราเดียวกัน ในวรรค (6) กำหนดไว้ว่า การสำรวจวางแผนและดำเนินการจัดสร้าง ส่งเสริม อนุรักษ์ ปันฟู บูรณะ หรือพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรทางการท่องเที่ยว และคุณภาพสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินการภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการนั้นๆ ซึ่งหมายถึง พื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวส่วนมากจะอยู่ภายใต้การดูแลขององค์กรภาครัฐอื่นๆ ตามกฎหมาย เช่น วัด อยู่ในการดูแลของกรมการศาสนา แหล่ง โบราณคดีประวัติศาสตร์ อยู่ในการดูแลของกรม ศิลปากร อุทยานแห่งชาติ อยู่ในการดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นต้น (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. 2550, หน้า 301)

นอกจากภาครัฐที่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวแล้ว ยังมีองค์กรนานาชาติอีกมากที่

เข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน เช่น องค์การการท่องเที่ยวโลก(World Tourism Organization - WTO) ธนาคารโลก (World Bank) สหประชาชาติ(United Nations) สมาคมการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association - IATA) องค์การการบินพลเรือน (International Civil Aviation Organization - ICAO) องค์การเพื่อความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development - OECD) สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวเอเชียแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association - PATA) กรรมาธิการด้านการเดินทางของยุโรป (European Travel Commission - ETC) โครงการเงินทุนเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจโอพีทีเอส (Overseas Economic Cooperation fund - OECF) และธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย(Asian Development Bank - ADB) และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเอเชียแปซิฟิก(Asia Pacific Economic Cooperation - APEC) เป็นต้น

ทั้งนี้องค์การภาครัฐที่มีบทบาทต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย ยังแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ องค์การท่องเที่ยวแห่งชาติ และองค์การภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในทางอ้อมด้านต่างๆ หากจะกล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่มีการจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศแล้ว องค์การการท่องเที่ยวแห่งชาติ (National Tourism Organization) เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดและใช้นโยบายการท่องเที่ยวของชาติ เป็นตัวแทนและกลไกของฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแล กำหนดทิศทางการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะกำกับดูแลโดยกระทรวง/หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวของภาครัฐ มีการดำเนินงานเพื่อตอบสนองนโยบายที่รัฐบาลกำหนดไว้ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในด้านการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว พัฒนาการท่องเที่ยวตามขอบข่ายของกฎหมาย ที่ผ่านมาภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีบทบาทในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ดังนี้ (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, 2550, หน้า 311 - 312)

1) สนับสนุนและร่วมมือกับองค์กรท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมและพัฒนา การโฆษณาประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการส่งเสริมการขาย โดยการเข้าร่วมการประชุมสัมมนางานแสดงสินค้าทางการท่องเที่ยว (Travel Trade Show) ต่างๆ การจัดนิทรรศการ หรือ Booth ให้ข้อมูลข่าวสาร แจกจ่ายรวมทั้งจัดงานส่งเสริมการขายร่วมกับธุรกิจเอกชน หรือสนับสนุนเผยแพร่กิจกรรมท่องเที่ยวร่วมกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวต่างๆ

2) เชิญสื่อมวลชนและธุรกิจการท่องเที่ยวจากต่างประเทศเพื่อทัศนศึกษาในประเทศไทย เพื่อกลับไปเผยแพร่ศักยภาพการท่องเที่ยวของไทยและเสริมสร้างความมั่นใจที่จะกลับมาท่องเที่ยวประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมีการจัดงานแถลงข่าวและพบปะสื่อมวลชน ทั้งในและต่างประเทศเพื่อแนะนำแหล่งท่องเที่ยว เทศกาลงานประเพณี รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

3) การจัดทำโครงการพิเศษ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละปีหรือช่วงเวลา

ถือเป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวของประเทศ และสามารถดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยว หรือผู้ได้รับข่าวสารมากกว่าการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทั่วไป ซึ่งในช่วงเวลาของการดำเนินโครงการพิเศษจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนเป็นจำนวนมาก เช่น โครงการปีท่องเที่ยวไทย (Visit Thailand Year) โครงการปี Amazing Thailand หรือโครงการเที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือน เป็นต้น

Thailand Convention and Exhibition Bureau เป็นองค์การมหาชนของรัฐ สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดตั้งในวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2545 ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาการจัดประชุมและนิทรรศการ (MICE) นานาชาติในประเทศไทย โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นสถานที่สำคัญในการจัดกิจกรรมดังกล่าว

ส่วนองค์การภาคธุรกิจเอกชน ได้แก่ สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (Association of Thai Travel Agents: ATTA) สมาคมไทยบริการท่องเที่ยว (Thai Travel Agents Association: TTAA) สมาคมผู้ประกอบการนำเที่ยวแห่งประเทศไทย (สนท. The Association of Thai Tour Operators: ATTO) สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพแห่งประเทศไทย (สมอ. Professional Guide Association Thailand: PGA) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรภาคเอกชนจัดตั้ง โดยพระราชบัญญัติมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดในพระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544 ดังนี้ (พิทยะ ศรีวัฒนสาร, 2553)

- 1) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในด้านการประสานงานอย่างมีระบบ ระหว่างรัฐกับเอกชนด้วยกัน
- 2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาการประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 3) ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี สถานที่ท่องเที่ยว โบราณสถาน และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเอกลักษณ์ของความเป็นไทย
- 4) ส่งเสริมให้มีจรรยาบรรณในการท่องเที่ยว
- 5) ส่งเสริมให้มีระบบการรับรองคุณภาพ ระบบมาตรฐาน และระบบประกันคุณภาพของธุรกิจที่เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการสำหรับนักท่องเที่ยว
- 6) ควบคุมดูแลให้สมาชิกผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวดำเนินการอย่างมีคุณภาพ มีคุณธรรม และมีจรรยาบรรณ
- 7) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง อบรม และเผยแพร่วิชาการ และเทคโนโลยีเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้แก่สมาชิก หรือจัดเป็นบริการบุคคลทั่วไป
- 8) ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อสมาชิก และบุคคลทั่วไปทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ
- 9) เสนอความเห็นหรือให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

10) ให้ความร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกิจการด้านการท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ

11) คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างสมาชิกด้วยกัน

12) ศึกษาและหาทางแก้ไขปัญหาลูกเกี่ยวกับประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

13) ดำเนินกิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว

14) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2.2.2 องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตกับบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนากิจการท่องเที่ยว

จังหวัดภูเก็ตตั้งอยู่ในภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ 7 องศา 45 ลิปดา ถึง 8 องศา 15 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 98 องศา 15 ลิปดา ถึง 98 องศา 40 ลิปดา ตะวันออก มีลักษณะเป็นเกาะและเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของภาคใต้ในทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ส่วนกว้างที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 21.3 กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 48.7 กิโลเมตร มีเกาะบริวาร 32 เกาะ รวมพื้นที่ทั้งสิ้น 543.034 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 356,271.25 ไร่ เฉพาะเกาะมีพื้นที่ 27 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 และทางหลวงจังหวัดหมายเลข 402 รวมระยะทาง 867 กิโลเมตร หรือ 688 กิโลเมตร ทางอากาศ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดช่องแคบปากพระ จังหวัดพังงา เชื่อมโดยสะพานเทพกระษัตรี และสะพานศรีสุนทร (ส่วนสะพานสารสิน ปัจจุบันพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว)

- ทิศตะวันออก ติดทะเลเขตจังหวัดพังงา

- ทิศใต้ ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย และทิศตะวันตก ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะ วางตัวในแนวจากทิศเหนือไปทิศใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 เป็นภูเขา มียอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาไม้เท้าสิบสอง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 529 เมตรและประมาณร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของเกาะ พื้นที่ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นดินเลนและป่าชายเลน ส่วนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเป็นภูเขา และหาดทรายที่สวยงาม

จังหวัดภูเก็ตมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่มีชื่อเสียงมากมายและหลากหลายรูปแบบ โดยมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่โดดเด่น คือ ชายหาดต่างๆ เช่น หาดป่าตอง หาดกะรน หาดกะตะ หาดกมลา ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีเกาะใหญ่น้อยต่างๆ รอบภูเก็ต เช่น เกาะไม้ท่อน เกาะราชา เกาะรัง เกาะเฮ เกาะสิเหร่ เป็นต้น รวมทั้งมีน้ำตกบางแป น้ำตกกะทู้ และน้ำตกโดนไทร สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์และศาสนสถานที่สำคัญ ได้แก่ พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี วัดฉลอง

ศาลเจ้าอู๋ซู่ยี่ อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่ พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอื่นๆ อีกมากมาย เช่น ภูเก็ตแฟนตาซี พิพิธภัณฑ์เปลือกหอย สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ สวนสัตว์ภูเก็ต ฯลฯ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตที่กระจายอยู่บนเกาะ มีดังนี้

1) ในอำเภอเมือง ที่สำคัญ ได้แก่ ตัวเมืองภูเก็ต ซึ่งมีอาคารศิลปะแบบชิโนโปรตุกีสอยู่หลายแห่ง เช่น พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขหลังเก่า ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต เป็นต้น

2) ในอำเภอถลาง ที่สำคัญ ได้แก่ อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติถลาง วัดพระทอง วัดพระนางสร้าง บ้านพระยาวิชิตสงคราม (เมืองถลางเก่า) บ้านพระพิทักษ์ชินประชา เป็นต้น

3) ในอำเภอกะทู้ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่ ศูนย์อนุรักษ์มรดกท้องถิ่นกะทู้ จังหวัดภูเก็ตมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งในรูปแบบของสถานบันเทิง การแสดงโชว์ต่างๆ สวนสาธารณะลักษณะพิเศษ พิพิธภัณฑ์เฉพาะทาง สวนสัตว์ และสวนสนุก เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกระจายกันอยู่ทั่วไป ตามชายหาดที่สำคัญและทางตอนในของเกาะ เช่น ภูเก็ตแฟนตาซี ไข่ม่อน คาบาเร่ย์ ในอำเภอกะทู้ ฟาร์มจระเข้และสวนเสือภูเก็ต สวนผีเสื้อและอควาเรียม ภูเก็ต พิพิธภัณฑ์เปลือกหอย ไคโนปาร์ก สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ หมู่บ้านไทยและสวนกล้วยไม้ภูเก็ต จังหวัดภูเก็ตกำหนดวิสัยทัศน์ “ภูเก็ตเมืองท่องเที่ยวนานาชาติ บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน” มีเป้าประสงค์รวม คือ 1) มีผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล เป็นที่พอใจของนักท่องเที่ยว และมีการกระจายรายได้ ไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง 2) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการศึกษาคุณภาพ เข้าถึงบริการสาธารณสุข มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน 3) มีการพัฒนาแผนการขนส่งมวลชนและการจราจร การบริการภาครัฐเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้รับบริการ

แผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2558 - 2561 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไว้ 3 ประเด็น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 “ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล” เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ใช้ข้อมูลสถิติทางเศรษฐกิจร่วมกับสถิติด้านสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต และความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะในระดับสากลเพื่อรองรับการแข่งขัน

โครงสร้างด้านเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและรายได้ของประชากรของจังหวัดภูเก็ต ปี 2555 จังหวัดภูเก็ตมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี (Gross Provincial product: GPP) 118,724

ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.58 ของ GRP และร้อยละ 0.97 ของ GDP และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) 224,383 บาทต่อคนต่อปี สูงเป็นอันดับ 1 ของภาคใต้และเป็นอันดับ 10 ของประเทศ มาจากการผลิตในภาคเกษตร 4,914 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.14 และนอกภาคเกษตร 113,810 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.86 (แผนพัฒนาสามปี 58 - 60 องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2557)

เมื่อพิจารณาตามโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัด 5 อันดับแรก ได้แก่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร คิดเป็นร้อยละ 35.49 สาขาการขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 24.49 สาขาการขายส่งขายปลีก คิดเป็นร้อยละ 6.31 สาขาตัวกลางทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 5.28 และสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 4.46

จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2556 เมื่อพิจารณาด้านรายได้และค่าใช้จ่ายของครัวเรือน พบว่า ในปี 2556 ครัวเรือนในจังหวัดภูเก็ตมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 31,857 บาท และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 25,338 บาท ซึ่งทั้งรายได้และค่าใช้จ่ายของจังหวัดสูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาคใต้และประเทศ

ด้านเศรษฐกิจ: การท่องเที่ยวทางทะเล

จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ทั้งบนเกาะภูเก็ตซึ่งมีจุดขายหลัก คือ ชายหาดและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมบันเทิง นันทนาการและกีฬาทางน้ำ และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเกาะบริวารโดยรอบและเกาะในจังหวัดใกล้เคียง

จากข้อมูลสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในภาคใต้ จำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตยังคงสูงเป็นอันดับ 1 ของภาคใต้ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวน 11,339,885 คนเพิ่มขึ้นจากปี 2555 ร้อยละ 11.05 และเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2554 ร้อยละ 27.54 และรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวน 241,926.99 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 5.65

ระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว เปรียบเทียบในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จะเห็นได้ว่าในปี พ.ศ. 2556 จังหวัดภูเก็ต มีอัตราการพำนักของนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 4.02 วัน น้อยกว่าจังหวัดกระบี่เล็กน้อย จำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนรายได้จากการท่องเที่ยวเปรียบเทียบกับจังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันและจังหวัดในภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - 2556 จะเห็นว่า จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้มากเป็นอันดับหนึ่งของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และของภาคใต้

จากฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีศักยภาพสูง ความได้เปรียบทางที่ตั้งทาง ภูมิศาสตร์ของจังหวัดภูเก็ต ทำให้สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวของภูมิภาคและนานาชาติ แนวคิดการขับเคลื่อนภูเก็ต มีเป้าหมาย 4 M แห่งศักยภาพ

MICE: ด้วยความหลากหลายทางภูมิศาสตร์อันสวยงาม ภูมิทัศน์ของป่าเขาและชายหาดที่สวยงามระดับโลก การเดินทางที่สะดวกสบาย มีสนามบินนานาชาติ เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศภูเก็ตยังมีสถานที่จัดงาน กิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวกครบครันสำหรับการจัดนิทรรศการ การประชุมทั้งระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

Medical Hub: การพัฒนาให้ภูเก็ตเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพอนามัย มีแนวโน้มดีขึ้นเป็นลำดับเนื่องจากตลาดด้านสุขภาพมีความต้องการมากขึ้นทุกปี และสังคมผู้สูงอายุของประชากรโลกมีเพิ่มขึ้นทุกปี

Maritime & Yacht: นอกจากท่าเรือน้ำลึก ท่าเทียบเรือต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ยังมีท่าจอดเรือของเอกชน (Marina) จำนวน 4 แห่ง ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะ ซึ่งเป็นทำเลที่สามารถเดินทางไปที่ท่องเที่ยวเกาะต่างๆ ในอ่าวพังงา และเกาะต่างๆ ในจังหวัดกระบี่ได้อย่างสะดวก ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ จึงทำให้จังหวัดภูเก็ตสามารถส่งเสริมธุรกิจประเภทรีสอร์ทสำหรับเรือยอร์ชแห่งภูมิภาคอันดามัน

นอกจากนี้ ภูเก็ตยังเป็นศูนย์กลางการกีฬาทางทะเลระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นสนามแข่งขันกีฬาทางทะเลระดับนานาชาติหลายรายการ ต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

Man Power: สิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนภูเก็ตอย่างยั่งยืน คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้ปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันด้านเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มการแข่งขันของธุรกิจท่องเที่ยวและบริการสูงขึ้น เนื่องจากการเปิดตลาดเสรี โดยมีการพัฒนาเครือข่ายประชาชนและชุมชนให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

การจัดรูปแบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงแก้ไขและวิวัฒนาการมาตามลำดับ โดยจัดให้สภาจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 ตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ฐานะของสภาจังหวัดขณะนั้น มีลักษณะเป็นองค์กรแทนประชาชนทำหน้าที่ ให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะกรรมการจังหวัดยังมีได้มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่แตกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นตามกฎหมาย

ต่อมาในปี พ.ศ. 2481 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 ขึ้นโดยมีความประสงค์ที่จะแยกกฎหมายเกี่ยวกับสภาจังหวัดไว้โดยเฉพาะสำหรับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ นั้นยังมิได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะและบทบาทของสภาจังหวัดไปจากเดิมกล่าวคือ สภาจังหวัดยังคงทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษาของคณะกรรมการจังหวัดเท่านั้น จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบ บริหารราชการในส่วนจังหวัดของกระทรวง ทบวงกรมต่างๆ โดยตรงแทนคณะกรรมการจังหวัดเดิม โดยผลแห่ง

พระราชบัญญัติฯ นี้ทำให้สภาจังหวัดมีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เนื่องจากบทบาทและการดำเนินงานของสภาจังหวัดในฐานะที่ปรึกษา ซึ่งคอยให้คำแนะนำและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของจังหวัดไม่ผู้จะได้ผลตามความมุ่งหมายเท่าใดนัก จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะปรับปรุงบทบาทของสภาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการปกครองตนเองยิ่งขึ้นในปี พ.ศ. 2498 มีผลทำให้เกิด “องค์การบริหารส่วนจังหวัด” ขึ้นตามกฎหมาย

ต่อมาได้มีการประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปหนึ่งเมื่อสภาจังหวัดแปรสภาพมาเป็นสภา การปกครองท้องถิ่นจึงมีบทบาทและอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการทำ ความเข้าใจอำนาจหน้าที่และบทบาทของสภาจังหวัดจากอดีตจน ถึงปัจจุบัน จึงขอแบ่งระยะ วิวัฒนาการของสภาจังหวัดออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2557)

1) ในอดีต พ.ศ. 2476 - 2498 นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 ที่ได้มีการจัดตั้งสภาจังหวัดขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ซึ่งนับเป็นจุดกำเนิด และรากฐานของการพัฒนาที่ทำให้ให้มีหน่วยงานปกครองท้องถิ่นในรูปองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้น จนถึงปี พ.ศ. 2498 นั้น อาจกล่าวโดยสรุปถึงฐานะอำนาจหน้าที่บทบาทของสภาจังหวัดได้ว่ามีลักษณะ ดังนี้

ฐานะสภาจังหวัดในขณะนั้นก็ยังมิได้มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่น และเป็นนิติบุคคลที่แตกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาคตามกฎหมาย เป็นเพียงองค์กรตัวแทนประชาชนรูปแบบหนึ่งที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำแก่จังหวัด ซึ่งพระราชบัญญัติบริหารราชการแห่งพระราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 กำหนดให้จังหวัดเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาค อำนาจการบริหารงานในจังหวัดอยู่ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานสภาจังหวัด จึงมีบทบาทเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับกิจการของสภาจังหวัดแก่คณะกรรมการจังหวัดและคณะกรรมการจังหวัด ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามเสมอไป กระทั่งในปี พ.ศ. 2495 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนแผ่นดินกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สภาจังหวัด เปลี่ยนบทบาทจากสภา ที่ปรึกษาของกรรมการจังหวัดมาเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับอำนาจหน้าที่ของสภาจังหวัดพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. 2481 มาตรา 25 ได้กำหนดให้สภาจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบและรายงานเรื่องงบประมาณที่ทางจังหวัดตั้งขึ้น และสอบสวนการคลังทางจังหวัดตามระเบียบ ซึ่งจะได้มีกฎกระทรวง กำหนดไว้

(2) แบ่งสรรเงินอุดหนุนของรัฐบาลระหว่างบรรดาเทศบาลในจังหวัด

(3) เสนอข้อแนะนำและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการจังหวัดในกิจการจังหวัด

ดังต่อไปนี้

ก. การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

- ข. การประถมศึกษาและอาชีวศึกษา
- ค. การป้องกันโรค การบำบัดโรค การจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล
- ง. การจัดให้มีและบำรุงทางบก ทางน้ำ
- จ. การกสิกรรมและการขนส่ง
- ฉ. การเก็บภาษีอากรโดยตรง ซึ่งจะเป็นรายได้ส่วนจังหวัด
- ช. การเปลี่ยนแปลงเขตหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และเขตเทศบาล

(4) ให้คำปรึกษาในกิจการคณะกรรมการจังหวัดร้องขอ

2) ในปี พ.ศ. 2498 - 2540 การจัดตั้งและการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน

จังหวัดในปัจจุบันเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 ซึ่งกำหนดให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ได้ กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และในพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน การศึกษา การทำนุบำรุงศาสนา และส่งเสริมวัฒนธรรม การสาธารณสุข การป้องกันโรค การบำบัดโรคและการจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาล ฯลฯ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจทำกิจการที่อยู่นอกเขต เมื่อกิจการนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตของตน โดยได้รับความยินยอมจาก สภาเทศบาล คณะกรรมการสุขภาพ สภาจังหวัดหรือสภาตำบลที่เกี่ยวข้องนั้น และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้วด้วย

3) ปี พ.ศ. 2540 - ปัจจุบัน พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ได้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 114 ตอนที่ 62 ก ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2540 โดยบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2540 เป็นต้นมา พระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นกฎหมายที่กล่าวถึงระเบียบวิธีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นแทนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 สำหรับเหตุผลของการใช้พระราชบัญญัตินี้ อาจพิจารณาได้จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติซึ่งระบุว่า โดยที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ ทั้งจังหวัดที่อยู่นอกเขตสุขภาพและเทศบาล เมื่อได้มีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีการปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกัน และปรับปรุงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

นอกจากจะพิจารณาในเหตุผลของพระราชบัญญัติแล้ว จากบันทึกการประชุม คณะกรรมการวิสามัญ สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด ครั้งที่ 2 วันที่ 13 มีนาคม 2540 ที่ประชุมได้อภิปรายประเด็นวัตถุประสงค์ของการออกกฎหมายสรุปว่า

(1) เพื่อจัดระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพซึ่งปัจจุบันมีปัญหาด้านการบริหาร การจัดการด้านพื้นที่ และรายได้ซ้ำซ้อน

(2) เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนตามการเปลี่ยนแปลงของการเมืองการปกครองท้องถิ่น ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการขยายความเจริญเติบโตของแต่ละท้องถิ่น

(3) เพื่อเป็นการถ่ายโอนอำนาจการปกครองส่วนภูมิภาคมาสู่ท้องถิ่น โดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่ในการประสานกับองค์กรปกครองท้องถิ่น การประสานกับรัฐบาลและตัวแทนหน่วยงานของรัฐการถ่ายโอนภารกิจและงบประมาณที่เคยอยู่ในภูมิภาคไปอยู่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(4) เพื่อเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น โดยจะเพิ่มอิสระให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดมากขึ้นด้วย โดยการลด การกำกับดูแลจากส่วนกลางลง

โครงสร้างสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วย สมาชิกที่เป็นผู้แทนของปวงชนในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น มีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี จำนวนสมาชิกที่จะมีได้ในแต่ละจังหวัดจะไม่เท่ากัน โดยให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรตามหลักฐานทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนที่มีการเลือกตั้ง โดยสรุปจะมีจำนวนสมาชิกในแต่ละจังหวัด ดังนี้

1) ฝ่ายบริหาร

มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร (เดิม คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด) มีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ช่วย และมีปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชารองจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ส่วนราชการของฝ่ายบริหาร ได้มีพระราชกฤษฎีการะเบียบข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2541 หน่วยการบริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแบ่งออกเป็นส่วนๆ ดังนี้

(1) ส่วนอำนวยการ

(2) ส่วนกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(3) ส่วนแผนและงบประมาณ

(4) ส่วนการคลัง

(5) ส่วนช่าง

(6) ส่วนอื่นๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีประกาศองค์การฯ ตั้งขึ้นโดยความ

เห็นชอบของคณะกรรมการจังหวัด (ก.จ.)

2) ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (เดิม คือ สมาชิกสภาจังหวัด) ที่ราษฎรเลือกตั้งตามกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกระจายอำนาจตามมาตรา 17

กำหนดองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีอำนาจหน้าที่ ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

5) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6) การจัดการศึกษา

7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

11) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม

12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

13) การจัดการและดูแลสถานที่ขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

15) การพาณิชย์การส่งเสริมการลงทุนและการทำกิจการ ไม่ว่าจะดำเนินการเอง หรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ

16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

18) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ

- 21) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
- 22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 23) การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
- 24) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและกิจการนั้น เป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- 25) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่นอื่น
- 26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- 27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- 28) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 29) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การสิ้นสุดสมาชิกภาพ

สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจะสิ้นสุดสภาพด้วยเหตุต่างๆ ดังนี้

- 1) ครบวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี หรือมีการยุบสภาโดยคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- 2) ตาย
- 3) ลาออก โดยยื่นใบลาออกจากตำแหน่งต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การลาออกจะมีผลสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นใบลาออกต่อประธานสภา หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงทะเบียนรับตามระเบียบทางราชการ สำหรับใบลาออกที่มีเงื่อนไขเวลาจะมีผลสมบูรณ์เมื่อถึงเวลาที่กำหนดนั้น
- 4) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วสั่งให้ออกเมื่อปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 5) รัฐมนตรีสั่งให้ออกเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วปรากฏว่า เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาสัมปทานที่ทำกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 6) สภามีมติให้ออกจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามี ความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย หรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่สภา หรือกระทำการอันอาจเสื่อมผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมติที่ให้ออกจากตำแหน่งต้องไม่ต่ำสามในสี่ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่
- 7) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ลงคะแนนเสียงให้

สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลง พร้อมกันทั้งหมดให้ถือว่าเป็นการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

วิสัยทัศน์การพัฒนา

“องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล บริการประทับใจ เพื่อนำภูเก็ตไปสู่ เมืองน่าอยู่ คู่คุณธรรม”

พันธกิจ

- 1) ส่งเสริมสาธารณสุขในชุมชน ให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีพละนาามัยที่สมบูรณ์
- 2) พัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว โดยการอนุรักษ์วิถีชีวิตชุมชน วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น
- 3) พัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน และมีความเท่าเทียมกันในจังหวัด
- 4) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต มีคุณธรรมและมีความสุข
- 5) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
- 6) ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้คงความสมดุลทางชีวภาพภายใต้ความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่น
- 7) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีความทันสมัยครอบคลุมทั้งจังหวัด
- 8) พัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร ตามหลักบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต

การศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมของจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ทิศทางการพัฒนาภาคใต้ จังหวัดภูเก็ตยังมีศักยภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ที่นักท่องเที่ยวนานาชาติมีความปรารถนาจะเดินทางมาพักผ่อน และแสวงหาความสุขจากธรรมชาติที่สวยงาม การบริการด้านการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายหรูหราครบครัน ดังนั้น ภาคการท่องเที่ยวจึงเป็นสาขาหลักที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดภูเก็ตในระยะต่อไป โดยต้องมุ่งเน้นการรักษาภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต การพัฒนาการบริการให้ได้มาตรฐานสากล และพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมีความสามารถในการแข่งขันได้ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2557)

วิสัยทัศน์จังหวัดภูเก็ต (Vision)

“ภูเก็ตเมืองท่องเที่ยวนานาชาติ บนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล
- 2) สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวภูเก็ต
- 3) กำหนดทิศทางการท่องเที่ยวภูเก็ตสู่การแข่งขันระดับโลก
- 4) สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของภูเก็ต
- 5) ส่งเสริมและสร้างระบบความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว
- 6) สนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันปัญหาจากการท่องเที่ยว
- 7) ปรับรูปแบบการบริหารให้มีสมรรถนะรองรับการท่องเที่ยวสู่มาตรฐาน
- 8) ปรับเปลี่ยนทัศนคติ วัฒนธรรมองค์กรให้สอดคล้องกับการทำงานสู่มาตรฐานสากล
- 9) พัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะสูงในการแข่งขัน

เป้าประสงค์รวม (Objectives)

- 1) จำนวนผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน
- 2) นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ
- 3) ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว
- 4) มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- 5) องค์กรด้านบริการท่องเที่ยวมีคุณภาพการบริการสูงขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภูเก็ต (Strategies)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีมาตรฐานระดับโลก โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวได้มาตรฐาน นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจ และมีการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ประชาชน

กลยุทธ์หลัก โดยเรียงตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

- 1) สร้างอัตลักษณ์ ค่านิยมความรักภูมิก่ดบนพื้นฐานของวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตที่ดึงดูดของภูเก็ต
- 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาสู่มาตรฐานของการท่องเที่ยว
- 3) พัฒนาแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยวสู่มาตรฐาน
- 4) พัฒนาการบริการ และความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวและประชาชน
- 5) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว
- 6) เน้นการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางทะเล
- 7) เน้นอาหารปลอดภัย
- 8) เน้นการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวและประชาชน

กลยุทธ์หลัก โดยเรียงตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

- 1) ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภูเก็ตในระดับมาตรฐานโลกอย่างต่อเนื่อง
- 2) ส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยว
- 3) ส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง
- 4) ระบบป้องกัน/เฝ้าระวังความเสี่ยง หรือวิกฤตการณ์การท่องเที่ยว
- 5) มีระบบช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทางทะเลที่มีมาตรฐาน
- 6) ส่งเสริมภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 7) สนับสนุนอาสาสมัครชุมชนในการดูแลและรักษาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับองค์กรให้รองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่

มาตรฐานสากล

กลยุทธ์หลัก โดยเรียงตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการมีกลไกความร่วมมือที่ดีในการทำงานร่วมกันในจังหวัดภูเก็ต
- 2) สร้างบรรยากาศในการลงทุน และส่งเสริมความร่วมมือจากองค์กรต่างประเทศ
- 3) ส่งเสริมให้บุคลากรมีสมรรถนะด้านการท่องเที่ยว และมีมาตรฐาน
- 4) มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่
- 5) มีมาตรฐานมินวัตกรรมด้านสินค้าการท่องเที่ยว

แนวทางดำเนินงานเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดภูเก็ต

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้จัดทำแผนงานในเชิงบูรณาการด้านเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ การเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตร่วม การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจอาเซียน พัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก ทำให้เกิดการเปิดเสรีทางการค้าและบริการ ในสาขาบริการสำคัญ เช่น สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาสุภาพและสาขาการท่องเที่ยว ซึ่งการเตรียมความพร้อมด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ร่วมกับจังหวัดภูเก็ต ส่วนราชการในจังหวัดภูเก็ต, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตและผู้แทนประชาคมในจังหวัดภูเก็ต ได้จัดประชุม สัมมนาประชาคมเชิงปฏิบัติการ เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ต และเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2557 ณ โรงแรมเมโทรโพล จังหวัดภูเก็ต ซึ่งที่ประชุมได้แบ่งกลุ่มสัมมนาเพื่อวิเคราะห์ปัญหา ศักยภาพการพัฒนาและแนวทางการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของจังหวัดภูเก็ต ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2557)

กลุ่มที่ 1 ด้านการเมืองและความมั่นคง

ปัญหา ได้แก่ ยาเสพติด คนเข้าเมืองผิดกฎหมาย/แรงงานต่างด้าว ความปลอดภัยใน

ชีวิตและทรัพย์สิน โรคติดต่อ อาชญากรรมข้ามชาติ การบังคับใช้กฎหมาย ผู้มีอิทธิพล ปัญหาที่อยู่อาศัย และความแตกแยกในสังคม

แนวทางแก้ไข ประกอบด้วย ปัญหายาเสพติด ได้แก่ ตั้งศูนย์รับผิดชอบ เพิ่มบทลงโทษ เพิ่มมาตรการตรวจค้นจับกุม ด้านปัญหาคนเข้าเมืองผิดกฎหมาย/แรงงานต่างด้าว ได้แก่ บังคับใช้กฎหมายแรงงานต่างด้าวอย่างเข้มงวด เพิ่มโควตานำเข้าแรงงานที่ถูกกฎหมาย รวมถึงการณรงค์ประชาสัมพันธ์การนำเข้าแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมาย ด้านปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้แก่ เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออาสาสมัครตำรวจ เพิ่มกล้อง CCTV ฝึกอบรมหลักสูตรป้องกันตนเอง ด้านปัญหาโรคติดต่อ ได้แก่ กำหนดหลักฐานการเข้าเมือง บัตรผ่านการตรวจโรคติดต่อ เพิ่มสถานพยาบาล ส่วนด้านปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติจัดตั้งศูนย์อาชญากรรมข้ามชาติ ด้านปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย มีการใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เช่น กฎหมายที่ดิน กฎหมายแรงงาน เพิ่มบทลงโทษ และการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมาย ด้านปัญหาผู้มีอิทธิพลมีการดำเนินการใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มีคู่มือการปฏิบัติตนขณะอยู่ในประเทศไทย ด้านปัญหาที่อยู่อาศัย มีการจัดทำฐานข้อมูล ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค และปัญหาด้านความแตกแยกในสังคม มีการณรงค์สร้างความสามัคคี

กลุ่มที่ 2 ด้านเศรษฐกิจอาเซียน

จุดเด่น

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- (1) ความได้เปรียบในเชิงพื้นที่และความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- (2) ความพร้อมด้านระบบ Logistics

2) ด้านธุรกิจ

- (1) บุคลากรผู้ประกอบการด้านธุรกิจ มีทักษะและประสบการณ์เป็นอย่างดี
- (2) ผู้ประกอบการมีจิตใจด้านบริการที่เป็นมิตร
- (3) ผู้ประกอบการมีความชำนาญในสาขาวิชาชีพด้านการให้บริการ

จุดด้อย

- 1) การมีนโยบายแบบรวมศูนย์
- 2) ขาดแคลนแรงงานไร้ฝีมือ
- 3) การเคลื่อนย้ายแรงงานภาคบริการ
- 4) สถิติด้านรายได้/มูลค่า/นักท่องเที่ยว ไม่เป็นไปตามความเป็นจริง
- 5) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม/สังคม
- 6) ค่าครองชีพสูง
- 7) การแข่งขันในธุรกิจสาขาเดียวกันค่อนข้างสูง

โอกาส

1) ธุรกิจต่อเนื่อง

2) การสร้างงาน

อุปสรรค

1) ความไม่แน่นอนทางการเมืองกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อนักลงทุน

2) ข้อจำกัดด้านพื้นที่

3) การบังคับใช้กฎหมาย

4) ขาดการกระจายอำนาจที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
แนวทางแก้ไข ประกอบด้วย กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น มีการคัดกรองคุณภาพ

นักท่องเที่ยว ยกระดับมาตรฐานด้านคุณภาพ/ราคาของภาคบริการ และจังหวัดจัดการตนเอง

แผนงาน/โครงการ

1) ทบทวนแผนงาน/โครงการที่มีอยู่

2) จัดทำแผนงาน/โครงการภูเก็ตสู่การท่องเที่ยวระดับโลก

กลุ่มที่ 3 ด้านประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ปัญหา/ประเด็นความท้าทาย

1) หลักฐานยืนยันยืนยันความเป็นวิชาชีพ

2) ความหลากหลายทางสัญชาติ วัฒนธรรมและภาษา

3) ความแตกต่างหลากหลายในสังคม

4) การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จุดเด่น

1) มีทรัพยากรธรรมชาติ

2) มีวัฒนธรรม ประเพณีหลากหลาย

3) มีถนนและทำเลที่ดี

4) คนท้องถิ่นมีน้ำใจ

5) ภาคเอกชนเข้มแข็ง

6) เมืองมีความสะดวกเรื่องเทคโนโลยี

7) มีศูนย์กลางการศึกษา/มหาวิทยาลัย ในพื้นที่

8) มีสถานบริการทางการแพทย์

9) มีการเปิดสอนภาษา ASEAN

จุดด้อย

1) ราคาขนส่งมวลชนสูง ไม่ครอบคลุมเต็มพื้นที่

2) ประชากรแฝง

3) มีปัญหาด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ

- 4) มีปัญหาด้านการบังคับใช้กฎหมาย
- 5) ขาดแคลนแรงงานทั่วไป
- 6) ขาดความมั่นคงด้านอาหาร
- 7) ขาดแคลนแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค
- 8) ค่าครองชีพสูง
- 9) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 10) อาชญากรรมข้ามชาติ

โอกาส

- 1) ตลาดกว้างขึ้น โอกาสในการสร้างรายได้มากขึ้น
- 2) มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม/ภาษา
- 3) เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับโลก

อุปสรรค

- 1) หน่วยงานภาครัฐยังไม่ประสานเป็นหนึ่งเดียว
- 2) การให้ความรู้กับประชาชนในประเด็น ASEAN และประโยชน์จากการเป็น AEC

ยังน้อย

3) ประชากรแฝงมาก ทำให้ประชากรตามทะเบียนราษฎรไม่ตรงกับจำนวนประชากรจริง จึงได้งบประมาณต่อจำนวนประชากรน้อย ทำให้การจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนไม่เพียงพอ

- 4) ปัญหาเสพติด

แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีข้อกำหนดทางวิชาชีพ/มาตรฐานฝีมือแรงงาน/ข้อกำหนดเรื่องค่าจ้าง แก่กฎหมายให้มีผลบังคับใช้เป็นปัจจุบัน เพิ่มแรงจูงใจให้บุคลากร/เพิ่มสวัสดิการ แก้ปัญหาอย่างบูรณาการทุกภาคส่วน จัดหลักสูตรอบรมทางวิชาชีพ/จริยธรรม เพิ่มการเก็บภาษีจากบริการท่องเที่ยวและผู้เข้ามาทำงาน มีการกำหนดกลุ่มผู้เข้าประเทศตามประเภทงาน (Work permit)/วัตถุประสงค์การเข้าประเทศ จัดให้มีการคัดแยกและจัดการ มีฐานข้อมูลใช้ได้จริงและถูกต้อง การจัดการความขัดแย้ง

ข้อเสนอ

- 1) ด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง กำหนดโควตาแรงงานที่เข้ามา มีหลักสูตรอบรมความรู้ทางภาษา/วัฒนธรรมไทย ให้แก่แรงงานที่เข้ามา
- 2) ด้านการแพทย์ ได้แก่ มีการคัดกรองผู้เข้าประเทศในด้านสาธารณสุขเพื่อป้องกันโรคระบาด เช่น คอติบ กำหนดให้สถานประกอบการบังคับให้มีประกันสุขภาพและใบรับรองแพทย์ มีมาตรการเรื่องการคุมกำเนิด มีมาตรการความสะอาดของสถานประกอบการ/ตลาดสด รมรงค์ให้มีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันโรคก่อนเดินทางเข้าออกประเทศ แก้ไขกฎหมาย

ให้เป็นปัจจุบัน

3) ด้านการศึกษา ได้แก่ การให้หน่วยงานภาครัฐมีบทบาทดูแลด้านการศึกษามากขึ้น สอดแทรกเรื่องอัตลักษณ์ของภูเก็ตในหลักสูตรการศึกษา มีการอบรมหลักสูตรทักษะแรงงานให้แก่แรงงานต่างด้าว ก่อนเข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทย และเพิ่มหน่วยงานด้านการศึกษาที่ให้บริการลูกหลานของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย

4) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมายจราจรอย่างเข้มงวด มีระบบฐานข้อมูลผู้เข้ามาทำงานในประเทศที่เป็นปัจจุบัน กำหนดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบไว้อย่างชัดเจน มีการจัดตั้งศูนย์รับแจ้ง/ประสานเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติ

5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ มีระบบการใช้กฎหมายบังคับเรื่องการจัดเก็บขยะอย่างเข้มงวด มีมาตรการป้องกันมลภาวะ มาตรการเรื่องภาษี การเก็บค่าใช้จ่ายในการใช้ทรัพยากร

นโยบายการพัฒนาของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต กำหนดนโยบายการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต โดยแบ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาออกเป็น 8 ด้านหลัก เพื่อพัฒนาให้จังหวัดภูเก็ตเป็น “เมืองน่าอยู่ คู่คุณธรรม” ดังต่อไปนี้ (ไพบูลย์ อุบัติศฤงค์, 2557)

1) นโยบายด้านการบริหาร การเมือง การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ความอยู่ดีมีสุขของผู้คน องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตจะต้องมีการบริหารจัดการแนวใหม่บนพื้นฐานของ หลักธรรมาภิบาล นั่นคือ จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาในเชิงพื้นที่ และบริหารแบบกลุ่มเป้าหมาย

2) นโยบายด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตขึ้นอยู่กับ การท่องเที่ยวเป็นหลัก เนื่องจากเรามีจุดแข็ง (Strength) ในด้านการท่องเที่ยวอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็น ทรัพยากรท่องเที่ยวที่งดงามโดดเด่น หลากหลายและมีชื่อเสียงระดับโลก ทรัพยากรมนุษย์ที่มีความพร้อมที่จะได้รับการพัฒนา มีความได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม มีฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและหลากหลาย มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสิ่งอำนวยความสะดวก มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ช่วงเวลาที่ผ่านมามีจังหวัดภูเก็ตได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล เพื่อการพัฒนาและใช้ศักยภาพดังกล่าวอันจะนำมาซึ่งรายได้ทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นน้อยมาก นโยบายด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต จะเน้นการดำเนินการใน 2 ส่วน คือ (1) การสนับสนุน ผลักดันการแปลง แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตของรัฐบาลให้เป็นจริงในทางปฏิบัติ และ (2) ใช้ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อส่งเสริมพัฒนาจังหวัดภูเก็ตให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับ Premium World Class อันจะนำมา ซึ่งรายได้ของประชาชน และจังหวัดโดยรวม

3) นโยบายด้านการศึกษา แบ่งเป็นการศึกษาระดับจังหวัด การศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตมีภาระที่จะต้องรับถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจากกระทรวงศึกษาธิการ โดยจัดให้มีสถานที่เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน เสื้อผ้านักเรียน อาหารกลางวันให้พอเพียง โดยยึดกรอบของแผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ มุ่งสู่สังคมความรู้อย่างมีคุณภาพ สมาชิกในสังคมต้องคิดเป็น คิดชอบ ทำเป็น ทำชอบ และแก้ปัญหาเป็น แก้ปัญหาชอบ และต้องรู้อย่างมีคุณภาพ มีพื้นฐานความรู้ในด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ และสามารถสื่อสารทำความเข้าใจ ฟัง พูด อ่าน เขียนและคิด รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพเป็นผู้นำที่ดี อยู่ดีมีสุข ในสังคมที่หลากหลายวัฒนธรรม

4) นโยบายด้านสาธารณสุข ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ได้จัดตั้งกองสาธารณสุขขึ้นแล้ว โดยมีหน้าที่บริหารจัดการเกี่ยวกับงานรักษาพยาบาล งานส่งเสริมสุขภาพ งานสาธารณสุขมูลฐาน เป็นหลัก การบริหารงานสาธารณสุขจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดและการบริหารใหม่ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ส่วนที่เป็นชุดบริการในระดับปฐมภูมิ (Primary care) และชุดบริการโดยโรงพยาบาล ที่ต้องการเข้ารับบริการเป็นผู้ป่วยใน โรงพยาบาลหรือต้องการเทคโนโลยีทางการแพทย์มากขึ้น ทั้งนี้โดยเน้น “การบริการสาธารณสุขเชิงรุก” ในด้านระบบบริการปฐมภูมิ เช่น จัดตั้ง “ศูนย์บริการสาธารณสุขชุมชน” เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีโอกาสรับบริการทางการแพทย์มากขึ้น โดยไม่ต้องเสียเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรับบริการภายนอกชุมชน และลดความแออัดในการให้บริการของโรงพยาบาลรัฐและ โรงพยาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

5) นโยบายด้านคุณภาพชีวิต ประชาชนต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข อยู่ดีมีสุข มีที่อยู่ที่ดี มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีชีวิตที่ยืนยาว จนถึงสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัย โดยมุ่งสนับสนุนคุณภาพชีวิตของประชาชน เด็ก เยาวชน ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

6) นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้วางนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการวางระบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประชาชน ส่งเสริมพัฒนาและรักษาดูแลแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อให้มีน้ำสะอาดเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค และเร่งแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ พัฒนาระบบขนส่งมวลขน สนับสนุนการก่อสร้างและปรับปรุงถนนทางระบายน้ำ สะพานท่าเทียบเรือ เป็นต้น

7) นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา และบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกื้อประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน สนับสนุนให้มีระบบกำจัดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะในชุมชน และศูนย์รีไซเคิลแบบครบวงจร เป็นต้น

8) นโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสารของจังหวัดภูเก็ต มาทำเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นโดยมุ่งเน้นกรอบนโยบายที่สามารถทำได้จริง จับต้องได้ เห็นผลได้ภายในระยะเวลาสั้นและเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต

เพื่อนำนโยบายผู้บริหารและยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งในระดับชาติ และระดับจังหวัด ไปสู่การปฏิบัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะสี่ปี (พ.ศ.2558 - 2561) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการพัฒนาของจังหวัดภูเก็ตในช่วงระยะเวลาดังกล่าวโดยมีรายละเอียดดังนี้ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2557)

วิสัยทัศน์การพัฒนา

“องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล บริการประทับใจ เพื่อนำภูเก็ตไปสู่ เมืองน่าอยู่ คู่คุณธรรม”

พันธกิจ

- 1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
- 2) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนด้านการจัดการศึกษา การสาธารณสุข การฝึกอาชีพ การส่งเสริมสุขภาพ การดูแลผู้ด้อยโอกาส และการพัฒนาคนตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน
- 3) สนับสนุนการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย และดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว
- 4) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาการท่องเที่ยว
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้คงความสมดุลทางชีวภาพ ภายใต้ความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่น
- 6) สนับสนุนการอนุรักษ์และสืบทอดศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 7) พัฒนาด้านการบริหารและการจัดบริการสาธารณะ ตามหลักบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 8) ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชันภาครัฐร่วมกับหน่วยงานต่างๆ

เป้าประสงค์

- 1) ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ มีเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
- 2) ประชาชนในจังหวัดภูเก็ตมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- 3) ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4) สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งรักษาอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และทรัพยากรท้องถิ่น สู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

5) ประชาชนในจังหวัดและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือในการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6) เยาวชนและประชาชนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการรักษา และสืบทอด ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ต

7) องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตสามารถส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาในด้านต่างๆ และจัดบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง คุ่มค่า มีความโปร่งใส ด้วยความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่น

8) เสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้กับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ภูเก็ตปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและบูรณาการทุกภาคส่วน เพื่อเสริมสร้างและพัฒนา เครือข่ายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประชาชน

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ เพื่อป้องกันน้ำท่วม

(3) ส่งเสริมการพัฒนาการคมนาคมและการขนส่ง

(4) สนับสนุนการติดตั้งสัญญาณไฟจราจรและป้ายบอกทาง

(5) บริหารจัดการภารกิจถ่ายโอน

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แนวทางการพัฒนา

(1) ด้านการศึกษา

- ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

- ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

- พัฒนาทักษะและความรู้ให้บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้มีศักยภาพ มาตรฐานสากล เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- สนับสนุนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน

- ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

(2) ด้านสาธารณสุข

- พัฒนาโรงพยาบาลองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต และสถานบริการสาธารณสุข

ให้มีคุณภาพมาตรฐานเพื่อบริการประชาชน

- เผยแพร่ความรู้ และสร้างทัศนคติที่ถูกต้องแก่ประชาชนให้รู้จักการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคตลอดจนการดูแลรักษาเบื้องต้น

- ส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขให้เป็นกำลังสำคัญของชุมชน ในการส่งเสริมสุขภาพของคนในชุมชน

- ส่งเสริมสุขภาพพลานามัย ป้องกัน ควบคุมและระงับการระบาดของโรคติดต่อ และโรคไม่ติดต่อในจังหวัดภูเก็ต

- ส่งเสริมสนับสนุนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(3) ด้านพัฒนาสังคม

- ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส

- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเด็กและสตรี

(4) ด้านการกีฬา

- ส่งเสริมสนับสนุนด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย

- ส่งเสริมการกีฬาเพื่อความสามัคคีและสัมพันธภาพที่ดีระหว่างองค์กร

(5) ด้านพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

- ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาเรียนรู้ตามความสนใจและจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

- ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น

- สนับสนุนการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ เพื่อเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

- ส่งเสริมความรู้ด้านการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติให้กับประชาชน

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเครือข่ายการป้องกันรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและนักท่องเที่ยว

(2) ส่งเสริมการเรียนรู้การใช้การคมนาคมขนส่งอย่างปลอดภัย เพื่อลดอุบัติเหตุ

(3) ส่งเสริมกระบวนการเข้มแข็งของชุมชน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

(4) ส่งเสริมการใช้กล้องวงจรปิด CCTV ในการรักษาความปลอดภัย

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อสร้างร่วมมือการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

(2) ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานด้านบริการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

(3) ส่งเสริมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวจังหวัด
ภูเก็ตในระดับมาตรฐานโลก

(4) ส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ เช่น การให้ความรู้ทางวิชาการ การ
จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรและการจำหน่ายผลผลิต

(5) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจบริการกลุ่ม Mice และ Marina เกาะภูเก็ต

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่าง
ยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพอย่างบูรณาการ

(3) ส่งเสริมให้มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ระบบการคัดแยกและลดปริมาณขยะ
แบบครบวงจร

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสวนสาธารณะ และสวนสุขภาพ

6) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา
ท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี วัฒนธรรม
และรักษาอัตลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ต

(2) ส่งเสริมสนับสนุนการทะนุบำรุงศาสนาและจริยธรรม

(3) ส่งเสริมการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สืบค้นข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างเป็น
องค์ความรู้ เพื่อเผยแพร่ให้แก่คนในท้องถิ่น

7) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหาร

แนวทางการพัฒนา

(1) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น

(2) พัฒนาประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาและการบริการประชาชน

(3) ส่งเสริมการพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดเก็บ
ค่าธรรมเนียมผู้เข้าพักโรงแรม

(4) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบเครือข่าย
อินเทอร์เน็ต

(5) ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน

8) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(1) การปลูกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและสร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการเรียนรู้และปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และวินัยแก่ทุก
ภาคส่วน

- ส่งเสริมการศึกษา อบรม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต

- ส่งเสริมค่านิยมการขอย้องเชิดชูความดี ความซื่อสัตย์สุจริตและปราบปราม
การทุจริต

(2) ด้านการบูรณาการหน่วยงานกับทุกภาคส่วนในการป้องกันและปราบปรามการ

ทุจริตภาครัฐ

แนวทางการพัฒนา

- บูรณาการหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับองค์กรทุกภาคส่วน ใน
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

- ส่งเสริมการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชน

- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการติดตาม ตรวจสอบ การทุจริต
หรือประพฤติมิชอบ

(3) ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบและกลไกในการตรวจสอบ ควบคุม และถ่วงดุลการใช้อำนาจให้
เหมาะสม ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

- สร้างกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนา
ท้องถิ่น

- ส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ ร่วมกับ
องค์กรภาคประชาชน

(4) ด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากร ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- ส่งเสริมการประพฤติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพของบุคลากร

2.3 การพัฒนาการท่องเที่ยว

การพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย มีหน่วยงานที่เป็นภาคีการพัฒนาหลายหน่วยงาน พระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ให้สิทธิชุมชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและสาธารณประโยชน์ร่วมกับชมรมภาคีภาครัฐ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองและตรวจสอบอำนาจรัฐ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจ พ.ศ. 2548 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์บำรุงรักษาสาธารณูปโภค ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ในด้านการกำหนดกลไกอำนาจรัฐ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2554, หน้า 41) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวและจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 มียุทธศาสตร์ 5 ประการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว มีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดในด้านการท่องเที่ยว ที่อาจส่งผลให้ศักยภาพการท่องเที่ยวของประเทศไทยลดลง โครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้ ได้แก่ ระบบโลจิสติกส์ ที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่อาจเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน ยุทธศาสตร์นี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีทิศทาง ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์มากเกินไปการกำหนดมาตรการในการแก้ไขกฎระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ ให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์มุ่งเน้นการพัฒนาสินค้าและบริการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่องครบวงจร ความพร้อมของภาคบริการและการท่องเที่ยว แม้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกและความไม่สงบภายในประเทศ แต่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศไทยยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ และมีโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม และสปาที่มีมาตรฐานสูง บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพขยายตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความเชื่อมั่นและการส่งเสริมการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์นี้ มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวรับรู้และเข้าใจในภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ สร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย โดยการดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมุขสิทธิ์ในการจัดงานระดับโลก/ภูมิภาค เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าประเทศ จัดงานแสดงต่างๆ (Event) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวไทยผ่านสื่อต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น มีการใช้จ่ายมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว โครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่นจังหวัด กลุ่มจังหวัด และประเทศ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคเอกชน และการปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะที่หน่วยงานระดับพื้นที่ เช่น จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และชุมชนขาดความรู้ด้านการจัดการ ภูมิทัศน์และการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวการพัฒนาโลก ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว จึงเป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานร่วมกันกำหนดภารกิจขอบเขตของงานการพัฒนาให้ชัดเจน กำหนดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

แผนพัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2555 - 2559 ฉบับนี้มีประโยชน์และแนวทางการปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ ดังนี้ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554 หน้า 4)

1) เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้เป็นกรอบทิศทางในการกระตุ้นและฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2) ช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนของหน่วยงานภาครัฐในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ภายใต้การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

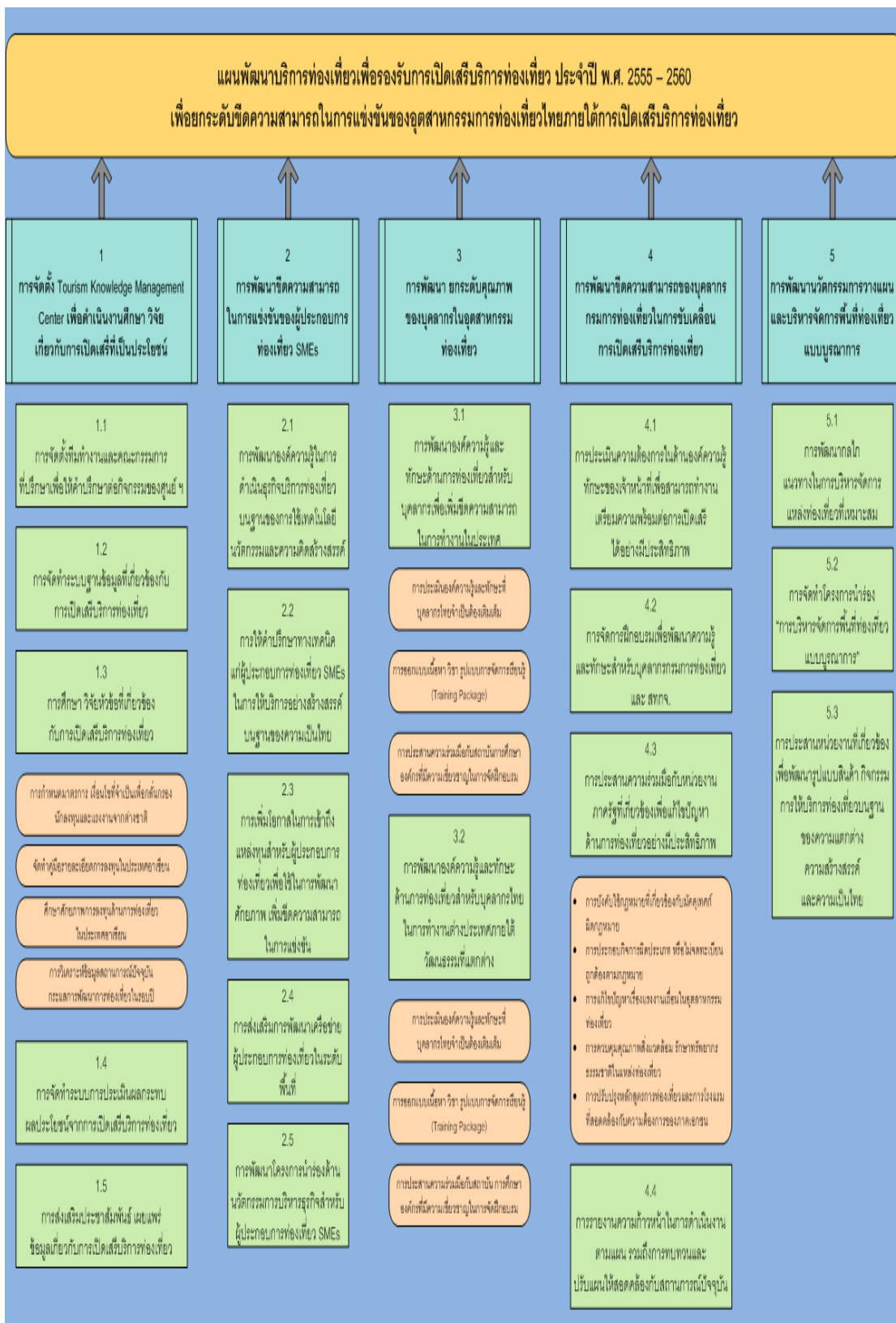
3) หน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน โดยนำกลยุทธ์ไปแปลงเป็นนโยบายและแผนปฏิบัติการในหน่วยงาน/องค์กรของตน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหาที่ยังคงมีอยู่ในภาคการท่องเที่ยว และแก้ไขปัญหาเร่งด่วนด้านการท่องเที่ยว โดยจะมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 และนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาล

4) แก้ไขปัญหาในเชิงโครงสร้าง เพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืน สร้างระบบภูมิคุ้มกันให้กับภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชน มีการจัดระเบียบแหล่งท่องเที่ยวไม่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรมหรือถูกทำลาย และ

สิ่งแวดล้อมปลอดภัย รวมทั้งการเป็นเจ้าบ้านที่ดี นักท่องเที่ยวมีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวมีระบบสาธาณูปโภค สาธาณูปการ และสิ่งอำนวยความสะดวกในปริมาณที่เหมาะสม สะดวก และบริการที่มีคุณภาพ เป็นต้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้จัดทำแผนพัฒนาบริการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว ประจำปี พ.ศ. 2555 - 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการดำเนินงานของกรมการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว โดยพิจารณาทั้งในส่วน of Cheng Ru และ Cheng Ru สำหรับผู้ประกอบการท่องเที่ยว ซึ่งทุกภาคส่วนจะต้องปรับตัวในการดำเนินธุรกิจ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกันในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวของประเทศไทย แผนนี้จะนำเสนอในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเสรี และการใช้ผลประโยชน์จากการเปิดเสรีเท่านั้น ซึ่งแผนพัฒนาบริการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1) การจัดตั้ง Tourism Knowledge Management Center เพื่อดำเนินงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปิดเสรีที่เป็นประโยชน์
- 2) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการท่องเที่ยว SMEs
- 3) การพัฒนา ยกระดับคุณภาพของบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 4) การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรกรมการท่องเที่ยว ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวและการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว
- 5) การพัฒนานวัตกรรมวางแผนและบริหารจัดการพื้นที่ท่องเที่ยวแบบบูรณาการ

ภาพประกอบที่ 2.1 แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเปิดเสรีบริการท่องเที่ยว ประจำปี พ.ศ. 2555 - 2560

ที่มา: วิทยาลัยนวัตกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555, หน้า 133.

2.3.1 การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เกิดขึ้นมาจากการพัฒนาสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) เนื่องจากสมาชิกอาเซียนเห็นว่า ปัจจุบันอาเซียนมีจำนวนประเทศ 10 ประเทศ ประชากรเกือบ 500 ล้านคน ดังนั้นถือว่าเป็นเศรษฐกิจภูมิภาคขนาดใหญ่ จึงควรร่วมมือกัน เพื่อให้อาเซียนมีความเข้มแข็งในด้านต่างๆ มากขึ้น ด้วยเหตุนี้ อาเซียนจึงกลายสภาพเป็นเออีซี (AEC) ในที่สุด โดยจะก่อตั้งเออีซีอย่างเป็นทางการใน พ.ศ. 2558

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559 โดย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ระบุว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวช่วยสร้างกระแสเงินหมุนเวียนในประเทศ จากการที่คนไทยเที่ยวในเมืองไทยอีกนับแสนล้านบาทต่อปีเช่นกัน จึงเป็นพลังทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ถึงแม้วันนี้กลไกของประชาคมอาเซียนจะยังทำงานไม่ได้เต็มรูปแบบ แต่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยก็มีคนทำงานชาวต่างชาติเข้ามาทำงานอยู่แล้ว ด้วยเหตุผลสำคัญคือ ณ วันนี้ ประเทศไทยยังขาดแคลนคนในภาคแรงงานท่องเที่ยวอยู่มาก รวมทั้งเงื่อนไขเรื่องทักษะภาษาประเด็นเรื่องภาษานั้น ในอนาคตภาษาอังกฤษภาษาเดียวเพียงพอหรือไม่? เพราะถ้าทำงานในพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ซึ่งอยู่ใกล้กับประเทศอินโดนีเซีย ถ้าพูดภาษาอินโดนีเซียได้ก็จะเป็นโอกาสเช่นกัน (ปิยะมาน เตชะไพบูลย์, 2556)

จังหวัดภูเก็ตจะพบคนทำงานชาวต่างชาติจำนวนมาก อาทิ ชาวเมียนมาร์ ชาวอินเดีย ในส่วนของกรท่องเที่ยวสิ่งสำคัญ คือ ภาษา และภาษาแรกสุด คือ ภาษาอังกฤษ Concierge เป็นชาวอินเดีย พนักงานบัญชีก็เริ่มมีชาวต่างชาติมาทำเช่นกัน เรื่องสำราญต่างๆ คนทำงานเป็นชาวฟิลิปปินส์ ทั้งนี้ แรงงานฟิลิปปินส์ออกมาทำงานนอกประเทศจำนวนมาก นำเงินตราเข้าประเทศมากที่สุด ฟิลิปปินส์จึงขึ้นไปอีกระดับหนึ่งแล้ว จากความได้เปรียบเรื่องพูดภาษาอังกฤษได้ดี ฉะนั้นประเทศไทยต้องรีบพัฒนาคนของเรา ถ้าต้องการให้คนไทยเข้าสู่อาเซียนในภาคท่องเที่ยว โดยเฉพาะงานด้าน โรงแรมและขายของที่ระลึก เพราะอย่างที่บอกรายรับของภาคท่องเที่ยว หนึ่งในสามมาจากการขายของที่ระลึก การขายของที่ระลึกด้านการท่องเที่ยวต้องมีเทคนิคในการขาย และต้องมีความรู้ความเข้าใจสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี แต่โรงแรมก็ช่วยฝึกอบรมได้ ซึ่งถ้าเริ่มต้นด้วยการมีใจให้บริการก็จะไปได้ดี งานนี้ต้องอาศัยความอดทน แต่ถ้าทำได้จะเป็นโอกาสที่ดีมาก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังขาดแคลนคนทำงาน ถ้าเป็นไปได้ควรเปิดหลักสูตรฝึกอบรมในระยะเวลา 7 สัปดาห์หรือ 3 เดือน เพื่อยกระดับหรือเปลี่ยนคนที่เคยทำโรงงานผลิตเสื้อผ้า ให้มาทำงานในสายการท่องเที่ยวจะมีโอกาสดีกว่า (ปิยะมาน เตชะไพบูลย์, 2556)

อนาคตของการท่องเที่ยว องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: UNWTO) คาดการณ์ว่า เมื่อถึงปี พ.ศ. 2563 จะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 1,600 ล้านคน โดยภูมิภาคที่มีแนวโน้มเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม คือ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแปซิฟิก และกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นจุดหมายการท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่มีผู้นิยมเดินทางเข้ามาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การเตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสของการเข้าสู่ AEC จึงต้องบูรณาการการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและบริการ รวมทั้งการพัฒนากลไกขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้ (จุรีรัตน์ คงตระกูล, 2556)

1) ด้านการพัฒนาสินค้าและบริการ

(1) ขยายขอบเขต Brand ประเทศไทย (Regionalize) โดยยกระดับภาพลักษณ์และความแตกต่างของ Brand บริการไทยให้ขยายไปสู่ความเป็น Regional Brand เช่น เครือโรงแรมไทย เครือร้านอาหารไทย สปาไทย เป็นต้น

(2) สร้าง Value Creation และ Innovation โดยสร้างสรรค้มูลค่าเพิ่มให้สินค้า

- ทั้งคุณค่าทางเศรษฐกิจ (Economical Value) คือ ความคุ้มค่าเงิน และราคาที่ลูกค้าสามารถเข้าถึงได้

- คุณค่าที่เป็น Functional Value โดยนำเสนอบริการที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

- Emotional Value คุณค่าทางจิตใจที่ลูกค้าพึงได้รับจากความรักใคร่เมตตาและความประทับใจในความเป็นมิตรไมตรีที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์และเป็นจุดแข็งที่สำคัญในการแข่งขันของไทย

(3) สร้างมาตรฐานสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองกลุ่มลูกค้าภายในภูมิภาคซึ่งมีความต้องการแตกต่างกันในแต่ละประเทศ มีความต้องการบริการเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นด้านมาตรฐานร้านอาหาร (ฮาลาล) สินค้าบริการด้านช้อปปิ้ง รวมถึงการบริหารจัดการในภาพรวม เช่น ปรับปรุงความสะอาดและสุขอนามัย ที่สำคัญคือ การมุ่งเน้นรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและเอกลักษณ์วัฒนธรรมไทย

2) ด้านการพัฒนากุศลกร (จุรีรัตน์ คงตระกูล, 2556)

(1) เพิ่มทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาที่สำคัญในกลุ่มอาเซียน อาทิ ภาษาบาฮาซาสำหรับตลาดอินโดนีเซียและมาเลเซีย ภาษาเวียดนามในตลาดเฉพาะกลุ่มรวมถึงเพิ่มพูนความสามารถด้านภาษาอังกฤษและภาษาจีน ซึ่งมีฐานตลาดขนาดใหญ่

(2) ยกย่องมาตรฐานบุคลากร ให้เป็นไปตามมาตรฐาน MRA หรือข้อตกลงร่วมว่าด้วย การยอมรับคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวอาเซียน ทั้งนี้เพื่อให้การจ้างงานผู้เชี่ยวชาญและแรงงานด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย สามารถเข้าไปแข่งขันได้ภายในภูมิภาค

(3) พัฒนากลไกการขับเคลื่อน เริ่มจากภาครัฐซึ่งต้องวางยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นกรอบทิศทางการกำหนดแผนปฏิบัติการของหน่วยงานอื่นๆ และจะต้องมีบทบาทในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลและระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของนักลงทุนไทย โดยในส่วนนี้นักลงทุนก็จะต้องมีการพัฒนา ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การสร้างเครือข่ายและผูกสัมพันธ์กับคู่ค้า ตลอดจนการบริหารเงินทุนและสินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดต้นทุนการดำเนินงานให้สามารถแข่งขันได้

แนวทางที่ประเทศไทยควรเตรียมพร้อมเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หากมีการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) รัฐบาลแผนงานรองรับผลกระทบที่ได้มีการดำเนินงานมาแล้ว ได้แก่

1) การจัดตั้งกองทุน เพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2550) เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตและผู้ประกอบการสินค้าเกษตรแปรรูป สินค้าอุตสาหกรรมและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า ให้สามารถปรับตัวหรือปรับเปลี่ยนให้สามารถแข่งขันได้

2) มาตรการป้องกันผลกระทบ ก่อนหน้านี้กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอจัดทำกฎหมาย ซึ่งได้ผ่านสภานิติบัญญัติออกมาเป็นพระราชบัญญัติมาตรการปกป้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) หากการดำเนินการตาม AEC Blueprint ก่อให้เกิดผลกระทบก็สามารถนำกฎหมายนี้มาใช้ได้

3) การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามแผนงานไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ตามคำสั่ง กนศ. ที่ 1/2550 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2550) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงานและเตรียมการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในการดำเนินงานไปสู่การเป็น AEC โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน (ที่มา: <http://aec.kapook.com/view50473.html>)

ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือ AEC ได้แก่

1) ขยายการส่งออกและโอกาสทางการค้า จากการยกเลิกอุปสรรคภาษี และที่มิใช่ภาษี จะเปิดโอกาสให้สินค้าเคลื่อนย้ายเสรี

2) การส่งออกไทยไปอาเซียนสามารถขยายตัวได้ไม่ต่ำกว่า 18 - 20 % ต่อปี

3) เปิดโอกาสการค้าบริการในสาขาที่ไทยมีความเข้มแข็ง เช่น ท่องเที่ยว โรงแรม และร้านอาหาร สุขภาพ ทำให้ไทยมีรายได้จากการค้าบริการไปต่างประเทศเพิ่มขึ้น

4) สร้างเสริมโอกาสการลงทุน เมื่อมีการเคลื่อนย้ายเงินทุนได้เสรียิ่งขึ้น อุปสรรคการลงทุนระหว่างอาเซียนจะลดลง อาเซียนจะเป็นเขตการลงทุนที่น่าสนใจทัดเทียมจีนและอินเดีย

5) เพิ่มพูนขีดความสามารถของผู้ประกอบการไทย เมื่อมีการใช้ทรัพยากรการผลิตร่วมกัน/เป็นพันธมิตรทางธุรกิจร่วมกับอาเซียนอื่น ทำให้เกิดความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Comparative Advantage) และลดต้นทุนการผลิต

6) เพิ่มอำนาจการต่อรองของไทยในเวทีการค้าโลก สร้างความเชื่อมั่นให้ประชาคมโลก

7) ยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศ ผลการศึกษาแสดงว่า AEC จะทำให้รายได้ที่แท้จริงของอาเซียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 หรือคิดเป็นมูลค่า 69 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ

ก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ในปี พ.ศ. 2558 เพื่อการสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน สามารถเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือและเงินทุนอย่างเสรี โดยธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่มีแนวโน้มการแข่งขันเพิ่มมาก

ขึ้น เพราะความสะดวกทางด้านกฎระเบียบในการเดินทางระหว่างประเทศของสมาชิกกลุ่มประเทศอาเซียน ประเทศไทยมีเป้าหมายที่จะเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยว (Tourism Hub) ของภูมิภาคนี้ ด้วยความได้เปรียบทางที่ตั้งของประเทศไทยที่อยู่ศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน ทำให้สะดวกในการเดินทางเชื่อมต่อระหว่างประเทศภายในภูมิภาคทั้งทางบกและทางอากาศ ทั้งนี้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือว่ามียุทธศาสตร์สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ในแต่ละปีสร้างรายได้ให้กับประเทศปีละหลายแสนล้านบาท การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 จุดประกายต่ออุตสาหกรรมธุรกิจและบริการใน 10 ประเทศ ให้ประสานกันเป็นตลาดเดียวเพื่อร่วมขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภูมิภาคนี้ให้เติบโตและเอื้อประโยชน์ร่วมกัน การท่องเที่ยวจึงเป็นอีกธุรกิจที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงและเป็นหนึ่งในธุรกิจภาคบริการที่ต้องเตรียมพร้อมรับมือในทันทีกับการเปลี่ยนแปลงการเปิดเสรีทางการค้าที่จะมีขึ้น

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเหมือนเก้าอี้ที่ต้องมี 4 ขา คือ 1) ภาครัฐ 2) เอกชน ผู้ประกอบการ 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในท้องถิ่นต่างๆ และ 4) ชุมชน การท่องเที่ยวจะเติบโตยั่งยืนหรือไม่ 4 ขานี้ต้องไปด้วยกัน ถ้าขาใดขาหนึ่งไม่เข้าใจ ไม่เห็นด้วย ความสำเร็จก็ไม่เกิด และถ้าการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเติบโตได้ดี คนในชุมชนก็อยู่ดีกินดี ซึ่งจะเป็นเช่นนั้นได้ทุกคนก็ต้องช่วยกันดูแล เป็นหูเป็นตา อย่าเห็นแก่ได้ นั่นเพราะสำหรับการท่องเที่ยว ไม่ใช่แค่ทะเลสวยอย่างเดียว แต่รวมถึงการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและองค์ประกอบทางสังคมด้านอื่นๆ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีพลังทางเศรษฐกิจสูง จึงต้องการความร่วมมือที่สูงมากจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเช่นกัน จึงต้องสร้างความเข้าใจและสร้างความภูมิใจให้กับทุกๆ ตำแหน่งงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นบริกร แม่บ้าน คนดูแลห้อง คนขับรถ คนในชุมชน ฯลฯ เพราะทุกคนเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจ และทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยเติบโตอย่างยั่งยืน (ปิยะมาน เตชะไพบูลย์, 2556)

ดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย โดยเฉพาะในจังหวัดภูเก็ตซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก เช่น หมู่เกาะพีพี แหลมพรหมเทพ หาดทรายที่สวยงามตลอดจนศิลปวัฒนธรรมที่ยังคงอนุรักษ์ไว้ จังหวัดภูเก็ตยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน มีเส้นทางเดินทางทั้งทางบกโดยรถโดยสารประจำทาง ทางเครื่องบินที่มีสนามบินนานาชาติที่มีความทันสมัย และการเดินทางด้วยเรือสำราญที่ทางบริษัททัวร์หลายบริษัทจัดไว้บริการ การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน องค์กรบริหารส่วนจังหวัดจึงได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยบรรจุเอาด้านการท่องเที่ยวเป็นประเด็นหนึ่งในการพัฒนา โดยใช้การมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ซึ่งก็คือ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน ซึ่งมีสภาหอการค้าจังหวัดภูเก็ต และสมาคมต่างๆ และภาคประชาชน ที่ต้องช่วยกันส่งเสริมให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้วยการพัฒนาทักษะด้านภาษา

ทักษะการให้บริการ และอนุรักษ์ฟื้นฟูสถานที่ท่องเที่ยว และควบคุมกำกับดูแลคุณภาพของสินค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) หรือประชาคมอาเซียน เป็นเป้าหมายการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ประกอบด้วย ไทย พม่า ลาว เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ กัมพูชา และบรูไน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงให้อาเซียนมีความแข็งแกร่ง มีภูมิคุ้มกันที่ดีในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆ ระดับโลก

ประชาคมอาเซียน เปรียบเทียบกับการเป็นครอบครัวเดียวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน ถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 พร้อมกับมีการร่วมลงนามในปฏิญญาให้เป็นประชาคมเดียวกันให้สำเร็จภายใน พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) พร้อมกับมีการแบ่งประชาคมย่อยออกเป็น 3 ประชาคม หรือ 3 เสาหลัก ดังนี้ (ณิชาพันธ์ เอี่ยมเพชร, 2556)

1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community - APSC)

2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economics Community - AEC)

3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Asean Socio - Cultural Community - ASCC)

AEC หรือ ASEAN Economic Community ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นเป้าหมายการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองกับคู่ค้า และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลก รวมถึงมีการยกเว้นภาษีสินค้าบางชนิดให้กับประเทศสมาชิก ส่งเสริมให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง มั่นคง ประชาชนอยู่ดีกินดี

เป้าหมายสำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC มี 4 ด้าน เพื่อประสานกลายเป็นหนึ่งเดียว คือ อาเซียน ได้แก่

1) เป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (single market and production base) เพื่อเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ ลงทุน แรงงานฝีมือ เงินทุน

2) สร้างขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ (High Competitive Economic Region) ให้มีความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่ช่วยการรวมกลุ่ม เช่น นโยบายการแข่งขัน นโยบายภาษีทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาโครงการสร้างพื้นฐาน ร่วมกันดำเนินการโดยแลกเปลี่ยนข้อมูลฝึกอบรมบุคลากรร่วมกัน

3) สร้างความเท่าเทียมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Equitable Economic Development) สนับสนุนการพัฒนา SMEs สร้างขีดความสามารถผ่านโครงการที่มีอยู่แล้ว

4) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (Fully Integrated into Global Economy) เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจอาเซียนกับนอกภูมิภาค เช่น ทำ FTA

จากเป้าหมายสำคัญ 4 ด้านดังกล่าว ซึ่งเป็นเป้าหมายของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจอาเซียน (Economic Integration) ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี การเคลื่อนย้ายบริการเสรี ตลอดจน การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี มีการเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี และการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น

ประเทศสมาชิกอาเซียน มีจุดแข็งจุดอ่อน ดังนี้(ที่มา: www.thai-aec.com/tag/การท่องเที่ยว/page/2)

ตารางที่ 2.2 จุดแข็ง - จุดอ่อนของประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศ	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ประเด็นที่น่าสนใจ
ประเทศสิงคโปร์	<ul style="list-style-type: none"> • รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีสูงสุดของอาเซียน และติดอันดับ 15 ของโลก • การเมืองมีเสถียรภาพ • เป็นศูนย์กลางทางการเงินระหว่างประเทศ • แรงงานมีทักษะสูง • ชำนาญด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล และธุรกิจ • มีที่ตั้งเอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางเดินเรือ 	<ul style="list-style-type: none"> • พึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบและขาดแคลนแรงงานระดับล่าง • ค่าใช้จ่ายในการดำเนินธุรกิจสูง 	<ul style="list-style-type: none"> พยายามขยายโครงสร้างเศรษฐกิจมายังภาคบริการมากขึ้น เพื่อลดการพึ่งพาการส่งออกสินค้า
ประเทศอินโดนีเซีย	<ul style="list-style-type: none"> • ขนาดเศรษฐกิจใหญ่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ • ตลาดขนาดใหญ่ (ประชากรมากเป็นอันดับ 4 ของโลก และมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) 	<ul style="list-style-type: none"> • ที่ตั้งเป็นเกาะและกระจายตัว • สาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร โดยเฉพาะการคมนาคม และการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> การลงทุนส่วนใหญ่เน้นใช้ทรัพยากรในประเทศเป็นหลัก

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ประเทศ	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ประเด็นที่น่าสนใจ
ประเทศอินโดนีเซีย	<ul style="list-style-type: none"> • มีชาวมุสลิมมากที่สุดในโลก • มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายและจำนวนมาก • มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายและจำนวนมาก โดยเฉพาะถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ โลหะต่างๆ • ระบบธนาคารค่อนข้างแข็งแกร่ง 		
ประเทศมาเลเซีย	<ul style="list-style-type: none"> • รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีอยู่ในอันดับ 3 ของอาเซียน • มีปริมาณสำรองน้ำมันมากเป็นอันดับ 3 และก๊าซธรรมชาติมากเป็นอันดับ 2 ของเอเชียแปซิฟิก • ระบบโครงสร้างพื้นฐานครบวงจร • แรงงานมีทักษะ 	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนประชากรค่อนข้างน้อย ทำให้ขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะระดับล่าง 	<ul style="list-style-type: none"> • ตั้งเป้าหมายเป็น “ประเทศพัฒนาแล้ว” ในปี 2563 • ฐานการผลิตและส่งออกสินค้าสำคัญที่คล้ายคลึงกับไทย • มีนโยบายพัฒนาการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงอย่างจริงจัง
ประเทศบรูไน	<ul style="list-style-type: none"> • รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีอยู่ในอันดับ 2 ของอาเซียน และอันดับ 26 ของโลก • การเมืองค่อนข้างมั่นคง 	<ul style="list-style-type: none"> • ตลาดขนาดเล็ก ประชากรประมาณ 4 แสนคน • ขาดแคลนแรงงาน 	<ul style="list-style-type: none"> • มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจใกล้ชิดกับสิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ประเทศ	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ประเด็นที่น่าสนใจ
ประเทศบรูไน	<ul style="list-style-type: none"> เป็นผู้ส่งออกน้ำมันและมีปริมาณสำรองน้ำมันอันดับ 4 ของอาเซียน 		<ul style="list-style-type: none"> การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศพึ่งพาสิงคโปร์เป็นหลัก ให้ความสำคัญกับความมั่นคงทางอาหารค่อนข้างมาก
ประเทศฟิลิปปินส์	<ul style="list-style-type: none"> ประชากรจำนวนมากอันดับ 12 ของโลก (> 100 ล้านคน) แรงงานทั่วไปมีความรู้-สื่อสารภาษาอังกฤษได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ที่ตั้งห่างไกลจากประเทศสมาชิกอาเซียน ระบบโครงสร้างพื้นฐาน และสวัสดิภาพทางสังคมยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร 	<ul style="list-style-type: none"> สภาพแรงงานมีบทบาทค่อนข้างมากและมีการเรียกร้องเพิ่มค่าแรงอยู่เสมอ การลงทุนส่วนใหญ่เป็นการรองรับความต้องการภายในประเทศเป็นหลัก
ประเทศเวียดนาม	<ul style="list-style-type: none"> ประชากรจำนวนมากอันดับ 14 ของโลก (~90 ล้านคน) มีปริมาณสำรองน้ำมันมากเป็นอันดับ 2 ของเอเชียแปซิฟิก มีแนวชายฝั่งทะเลยาวกว่า 3,200 กิโลเมตร การเมืองมีเสถียรภาพ ค่าจ้างแรงงานเกือบต่ำสุดในอาเซียน รองจากกัมพูชา 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่ได้รับการพัฒนาค่าที่ควร ต้นทุนที่ดินและค่าเช่าสำนักงานค่อนข้างสูง 	<ul style="list-style-type: none"> มีรายได้และความต้องการสูงขึ้นจากเศรษฐกิจที่โตเร็ว
ประเทศกัมพูชา	<ul style="list-style-type: none"> มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายและอุดม 	<ul style="list-style-type: none"> ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร 	

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ประเทศ	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ประเด็นที่น่าสนใจ
ประเทศกัมพูชา	<ul style="list-style-type: none"> • สมบูรณ์ โดยเฉพาะน้ำป่าไม้ และแร่ชนิดต่างๆ • ค่าจ้างแรงงานต่ำสุดในอาเซียน (1.6 USD/day) 	<ul style="list-style-type: none"> • ต้นทุนสาธารณูปโภค (น้ำ ไฟฟ้า และการสื่อสาร) ค่อนข้างสูง • ขาดแคลนแรงงานมีทักษะ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเด็นขัดแย้งระหว่างไทย - กัมพูชา • อาจบั่นทอนโอกาสการขยายการค้า - การลงทุนระหว่างกันในอนาคตได้
ประเทศลาว	<ul style="list-style-type: none"> • มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะน้ำ และแร่ชนิดต่างๆ • การเมืองมีเสถียรภาพ • ค่าจ้างแรงงานค่อนข้างต่ำ (2.06 USD/day) 	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร • พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงและภูเขา การคมนาคมไม่สะดวก ไม่มีทางออกสู่ทะเล 	<ul style="list-style-type: none"> • การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน พลังงานน้ำ และเหมืองแร่
ประเทศพม่า	<ul style="list-style-type: none"> • มีทรัพยากรธรรมชาติ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติจำนวนมาก • มีพรมแดนเชื่อมโยงจีนและอินเดีย • ค่าจ้างแรงงานค่อนข้างต่ำ (2.5 USD/day) 	<ul style="list-style-type: none"> • ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร • ความไม่แน่นอนทางการเมือง และนโยบาย 	<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมในประเทศเชิงรุก ทั้งทางถนน รถไฟ ความเร็วสูง และท่าเรือ
ประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> • เป็นฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรหลายรายการรายใหญ่ของโลก • ที่ตั้งเอื้อต่อการเป็น 	<ul style="list-style-type: none"> • แรงงานส่วนใหญ่ยังขาดทักษะ • เทคโนโลยีการผลิตส่วนใหญ่ยังเป็นขั้นกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> • ตั้งเป้าเป็นศูนย์กลางอาเซียนในหลายด้าน • อาทิ ศูนย์กลางโลจิสติกส์ และศูนย์กลางการท่องเที่ยว • ดำเนินงานตามแผนปรับตัวสู่

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ประเทศ	จุดแข็ง	จุดอ่อน	ประเด็นที่น่าสนใจ
ประเทศไทย	ศูนย์กลางโครงข่าย เชื่อม โยงคมนาคมด้าน ต่างๆ • สาธารณูปโภค พื้นฐานทั่วถึง • ระบบธนาคาร ค่อนข้างเข้มแข็ง • แรงงานจำนวนมาก		AEC ปี 53 - 54 ได้ 64% สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของ อาเซียนที่ 53% สะท้อน การเตรียมพร้อมอย่าง จริงจัง

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวถือเป็นสาขาหนึ่งของการค้าบริการ ซึ่งถือว่ามีสำคัญเป็นอย่างมากต่อเศรษฐกิจของหลายๆ ประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศ และยังนำมาซึ่งการจ้างงานที่สำคัญจำนวนมาก โดยจากรายงานข้อมูลขององค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO World Tourism Barometer) สรุปว่าในปี 2556 มีนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวทั่วโลกถึง 1087 ล้านคน เพิ่มจากปีก่อนถึง 52 ล้านคน ในขณะที่ในส่วนของภูมิภาคอาเซียนนั้น มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเยือนในปี 2556 ถึง 92 ล้านคน (ข้อมูลจาก ASEAN Secretariat)

การเดินทางท่องเที่ยวดังกล่าว ทำให้เกิดการจ้างงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งแบบทางตรงและทางอ้อม การจ้างงานแบบทางตรง อาทิเช่น การจ้างมัคคุเทศก์ หรือการจ้างงานในโรงแรมต่างๆ ของอาเซียน ซึ่งในปัจจุบันมีจำนวนถึง 9.3 ล้านคน คิดเป็น ร้อยละ 3.2 ของการจ้างงานทั้งหมดในอาเซียน นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังทำให้เกิดการจ้างงานโดยทางอ้อมด้วย เช่น คนขับรถ taxi หรืองานอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวโดยตรง อีกเป็นจำนวนถึง 25 ล้านคน (ข้อมูลจาก ASEAN Secretariat) จึงเห็นได้ว่าอาเซียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับธุรกิจการค้าบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2.3.2 ลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของอาเซียน

ความหมายของคำว่า “อุตสาหกรรม” ตามพจนานุกรม คือ “การกระทำสิ่งใดๆ เพื่อให้เป็นสินค้า” แต่ปัจจุบันมีความหมายมากกว่านั้น คือ “กิจกรรมทางเศรษฐกิจ อย่างมีระบบการพาณิชย์ หรือการผลิตสาขาใดสาขาหนึ่ง” อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ก็คือ การดำเนินกิจกรรมบริการด้านการนำเที่ยว เช่น บริการด้านการเดินทาง บริการด้านอาหารและการพักผ่อน และบริการด้านการนำเที่ยว ซึ่งดำเนินการโดยหวังผลกำไร ที่ต้องอาศัยแรงงานและการลงทุนสูง โดยใช้เทคนิควิชาการเฉพาะ มีการวางแผน การจัดองค์การ และการตลาด ครอบคลุมธุรกิจหลายประเภท ทั้งที่

เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรงและโดยอ้อม มีองค์ประกอบดังนี้

“โรงงาน” คือ สถานที่ท่องเที่ยว ที่มีสถานที่และบริการที่สะดวก การคมนาคมเข้าถึงได้ไม่ยาก มีระบบสาธารณสุขปลอดภัยครบครัน แต่บางครั้งถนนที่ขรุขระ ฝนตกน้ำท่วม ไม่มีห้องน้ำ ต้องหาอาหารรับประทานเอง ก็เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวบางกลุ่มชอบไปผจญภัยเหมือนกัน ดังนั้น หน่วยงานราชการและประชาชนในท้องถิ่นต้องกำหนดรูปแบบลักษณะการท่องเที่ยวให้ชัดเจน และที่สำคัญต้องไม่ทำให้เป็นการทำลายสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ

วัตถุดิบ คือ ทรัพยากรที่นักท่องเที่ยวสนใจ เช่น นักท่องเที่ยวชอบไปสัมผัสอากาศหนาวทางภาคเหนือตอนบน ในช่วงเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์ หน่วยงานราชการและประชาชนในท้องถิ่น ก็ต้องทะนุบำรุงธรรมชาติ ดันไม้ดอกไม้เมืองหนาว ให้คงอยู่และบานในช่วงเวลาดังกล่าว

การลงทุน คือ โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย ไฟสว่าง มีโทรศัพท์ ถนนหนทางดี มีสถานพยาบาลเบื้องต้น มียานพาหนะ มีอาหารและที่พัก และที่สำคัญ คือ ห้องน้ำ

แรงงาน คือ มีการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ผลิตสินค้าพื้นเมืองขายของที่ระลึก มีแรงงาน รับจ้างเช่น ลูกหาบรับจ้างขนของขึ้นภูกระดึง มีคนทำความสะอาด พนักงานบริการ

ประชาคมอาเซียน เปรียบกับการเป็นครอบครัวเดียวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน ถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 พร้อมกับมีการร่วมลงนามในปฏิญญาให้เป็นประชาคมเดียวกัน ให้สำเร็จภายใน พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) พร้อมกับมีการแบ่งประชาคมย่อยออกเป็น 3 ประชาคม หรือ 3 เสาหลัก ดังนี้ (นิชานันท์ เอี่ยมเพ็ชร, 2556)

- 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community - APSC)
- 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economics Community - AEC)
- 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (Asean Socio - Cultural Community - ASCC)

AEC หรือ ASEAN Economic Community ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นเป้าหมายการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองกับคู่ค้า และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลก รวมถึงมีการยกเว้นภาษีสินค้าบางชนิดให้กับประเทศสมาชิก ส่งเสริมให้ภูมิภาคมีความเจริญมั่งคั่ง มั่นคง ประชาชนอยู่ดีกินดี

เป้าหมายสำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC มี 4 ด้าน เพื่อประสานกลายเป็นหนึ่งเดียว คือ อาเซียน ได้แก่

- 1) เป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (single market and production base) เพื่อเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้า บริการ ลงทุน แรงงานฝีมือ เงินทุน

2) สร้างขีดความสามารถทางเศรษฐกิจ (High Competitive Economic Region) ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่ช่วยการรวมกลุ่ม เช่น นโยบายการแข่งขัน นโยบายภาษี ทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาโครงการสร้างพื้นฐาน ร่วมกันดำเนินการโดยแลกเปลี่ยนข้อมูล ฝึกอบรมบุคลากรร่วมกัน

3) สร้างความเท่าเทียมในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Equitable Economic Development) สนับสนุนการพัฒนา SMEs สร้างขีดความสามารถผ่านโครงการที่มีอยู่แล้ว

4) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก (Fully Integrated into Global Economy) เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจอาเซียนกับนอกภูมิภาค เช่น ทำ FTA

จากเป้าหมายสำคัญ 4 ด้านดังกล่าว ซึ่งเป็นเป้าหมายของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจอาเซียน (Economic Integration) ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี การเคลื่อนย้ายบริการเสรี ตลอดจนการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี มีการเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี และการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น

โดยข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มอาเซียน มีดังนี้

ประเทศบรูไนดารุสซาลาม (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555)

ในปี 2552 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาเยือนบรูไนจำนวน 157,464 คน ลดลงจาก 194,299 คน ในปี 2551 โดยเดินทางเข้ามาเพื่อพักผ่อนและติดต่อธุรกิจประมาณ 100,000 คน และมีระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ย 3 วัน

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว บรูไนมีจำนวนห้องพักกว่า 2,500 ห้อง จากที่พัก 30 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งมีทั้งเกสเฮาส์ โรงแรมหรูระดับ 7 ดาว และคันทรีคลับ

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ มัสยิดโอมาร์ อาลี ไชฟัดดิน, มัสยิดทองคำ (Jame' Asr Hassanil Bolkihah Mosque) พระราชวังหลังคาทองคำอิสตาน่า นูรูล อิมาน, หมู่บ้านกลางน้ำกัมปง อายเยอร์, เกาะลาบวนและเกาะบอร์เนียว

ประเทศกัมพูชา (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555)

ในปี 2554 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเยือนกัมพูชาจำนวน 2.88 ล้านคน (เพิ่มขึ้นจาก 2.5 ล้านคน ในปี 2553) นำรายได้มาสู่ประเทศ 1.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ย 6.5 วัน ประเทศที่เป็นตลาดสำคัญได้แก่ เวียดนาม เกาหลี และจีน

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ในปี 2552 กัมพูชามีจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 37,522 ห้อง (23,010 ห้องจาก 451 โรงแรม และอีก 14,512 ห้อง จากเกสเฮาส์ 1,018 แห่งทั่วประเทศ) โดยมีอัตราการเข้าพักโรงแรม 63.57% มีจำนวน Travel agencies และ Tour operators ทั้งสิ้น 485 แห่งทั่วประเทศ (เพิ่มขึ้นจาก 473 แห่งในปี 2551) นอกจากนี้ในปี 2551 กัมพูชายังมีร้านอาหารอีก 934 แห่ง ร้านนวด 111 แห่ง Sporting clubs 21 แห่ง และร้านขายของที่ระลึกอีก 29 แห่ง

ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ วัดและโบราณสถาน (ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1,080 แห่งใน 14 จังหวัด) อุทยานแห่งชาติ 6 แห่ง (ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 12% ของประเทศ) งานเทศกาล (เช่น Khmer New Year และ water festivals)

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ นครวัด นครธม กรุงพนมเปญ (ชมพระราชวัง วัดพนม และล่องเรือแม่น้ำโขง) ปราสาทบายน บันทายศรี ปราสาทตาพรหม ซาดหาดเมืองสีหนุวิลล์ โตนเลสาบ (หรือทะเลสาบเขมร) หมู่บ้านชาวเขาที่มณฑลคีรี Ecotourism ที่รัตนคีรี และชิมอาหารทะเลที่จังหวัดกำปอด

ประเทศอินโดนีเซีย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555)

ในปี 2554 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาเยือนอินโดนีเซียจำนวน 7.65 ล้านคน (เพิ่มขึ้น 9.24% จาก 7 ล้านคนในปี 2553) มีระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ย 7.84 วัน และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว 1,118.26 เหรียญสหรัฐต่อการมาเยือน (เพิ่มขึ้นประมาณ 3% จาก 1,085.75 เหรียญสหรัฐในปี 2553) โดยประเทศที่เป็นตลาดสำคัญได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย และออสเตรเลีย

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ในปี 2555 อินโดนีเซียมีจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 142,481 ห้อง จากที่พัก 1,489 แห่งทั่วประเทศ (เพิ่มขึ้นจาก 124,789 ห้อง จากที่พัก 1,306 แห่งในปี 2553) ส่วนในปี 2553 มีจำนวน Travel Services ทั้งสิ้น 3,033 แห่ง (เพิ่มขึ้น 10% จาก 2,755 แห่งในปี 2552) และมีร้านอาหารทั้งสิ้น 2,916 แห่ง (เพิ่มขึ้น 7.84% จาก 2,704 แห่งในปี 2552) (Ministry of Tourism and Creative Economic, 2013)

ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ธรรมชาติ อินโดนีเซียมีพื้นที่ป่าฝนเขตร้อนถึง 57% ของประเทศ และจากจำนวนเกาะใหญ่น้อยกว่า 17,500 เกาะทั่วประเทศ มีเพียง 6,000 เกาะ ที่มีประชากรอาศัยอยู่ นอกจากนี้อินโดนีเซียยังมีแนวชายฝั่งทะเลยาวที่สุดประเทศหนึ่งของโลกอีกด้วย

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ เกาะบาหลี (ชายหาด รีสอร์ท ทัมบักลิ่งค์ วัดปูราทานาห์ลอด และชมระบำบาหลี) เกาะลอมบอก กูเบาไฟโบรโมและภูเขาไฟเมราปีที่เมืองสุราบายา ดำน้ำที่เกาะสุลาเวสีและอุทยานทางทะเลบูนาเค็น กาลิมันตัน เทียวป่าฝนเขตร้อนและทะเลสาบโทบายนเกาะสุมาตรา ชมมรดกโลกที่สำคัญ ได้แก่ บุปุทโท และวัดอินดูพรัมบานันที่เมืองยอกยการ์ตา อุทยานแห่งชาติโคโมโด อุทยานแห่งชาติอุจุงกูลอนบนเกาะสุมาตรา อุทยานแห่งชาติลอเรนซ์บนเกาะนิวกินี และแหล่งมรดกยูเนสโกเริ่มแรกซังจัน

ประเทศลาว (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555)

ในปี 2553 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาเยือนลาวจำนวน 2.5 ล้านคน (เพิ่มขึ้น 25% จาก 2 ล้านคนในปี 2552) โดยมีระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ย 4.5 วัน และนำรายได้เข้าประเทศกว่า 381.7 ล้านเหรียญสหรัฐ (เพิ่มขึ้นจาก 267.7 ล้านเหรียญสหรัฐในปี 2552) โดยประเทศที่เป็นตลาดสำคัญได้แก่ ไทย เวียดนาม และจีน

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ในปี 2553 ลาวมีจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 30,284 ห้อง จากที่พักทั้งสิ้น 1,870 แห่งทั่วประเทศ ประกอบด้วยโรงแรม 388 แห่ง และเกสเฮาส์/รีสอร์ตอีก 1,482 แห่ง (เพิ่มขึ้นจาก 26,558 ห้อง จากที่พัก 1,701 แห่งในปี 2552) นอกจากนี้ยังมีร้านอาหาร 1,254 แห่ง (เพิ่มขึ้นจาก 1,148 แห่งในปี 2552) สำนักงานนำเที่ยวและสาขารวม 266 แห่ง (เพิ่มขึ้นจาก 237 แห่งในปี 2552) และสถานบันเทิงอีก 229 แห่ง (ลดลงจาก 310 แห่งในปี 2552)

ด้านทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ลาวมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งสิ้น 1,493 แห่ง แบ่งเป็น แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ 849 แห่ง ประเภทวัฒนธรรม 435 แห่ง และประเภทประวัติศาสตร์ 209 แห่ง (Lao National Tourism Administration 2010)

เมืองและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ เมืองหลวงเวียงจันทน์ (ชมเจดีย์เก่าพิพิธภัณฑสถาน ปะตูไซ) เมืองหลวงพระบางและพระราชวังหลวงพระบาง ปราสาทวัดภูและการตั้งถิ่นฐานโบราณในเขตวัฒนธรรมแขวงจำปาสัก ถ้ำดิ่ง (Pak Ou Cave) พุทธอุทยานสวนพระที่วัดเชียงควน เขื่อนน้ำจึม ถ้ำจัน หุ่นไหหินที่เมืองโพนสะหวัน น้ำตกคอนพะเพ็ง และล่องเรือแม่น้ำโขง

ประเทศมาเลเซีย (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555)

ในปี 2553 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยือนจำนวน 24.6 ล้านคน (เพิ่มขึ้นจาก 23.6 ล้านคน ในปี 2552) โดยมาจากสิงคโปร์ 13 ล้านคน อินโดนีเซีย 2.5 ล้านคน และไทย 1.5 ล้านคน นำรายได้เข้าประเทศ 18.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นจาก 17.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2552) หรือคิดเป็น 7.9% ของมูลค่าส่งออกของประเทศ (World Tourism Organization, Yearbook of Tourism Statistics, Compendium of Tourism Statistics and data files. 2013 - 01 - 10.)

ในปี 2554 มาเลเซียมีจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 193,340 ห้อง จาก 2,707 โรงแรมทั่วประเทศ (เพิ่มขึ้นถึง 14.7% จาก 168,497 ห้อง จาก 2,367 โรงแรมในปี 2553) โดยมีอัตราการเข้าพักโรงแรม 60.6% (Tourism Malaysia. Retrieved 2013 - 01 - 08)

เมืองและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ ดึงแฝดเปโตรนาส หอคอยกัวลาลัมเปอร์ จัตุรัสเมอร์เดกา เมืองปุตราจายา เก็นดิงไฮแลนด์ คาเมอร์อนไฮแลนด์ มะละกาและจอร์จทาวน์ ปีนัง เกาะรีดิง เกาะปีงกอร์ อ่าวคาไตบนเกาะลังกาวิ เกาะคายังบันดิง อุทยานแห่งชาติทามันเนกา ราวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในรัฐซาบารห์ (เช่น อุทยานแห่งชาติคินาบาลู ศูนย์อนุรักษ์ลิงอุรังอุตังเซปิลก) และรัฐซาราวัก (เช่น อุทยานแห่งชาติกุนุงมูลู อุทยานแห่งชาติบาโก หมู่บ้านวัฒนธรรมซาราวัก อุทยานแห่งชาติกุนุงกาดีง และอุทยานแห่งชาตินีอาห์)

ประเทศพม่า

ในช่วงปีงบประมาณ 2553 - 2554 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยือนพม่าจำนวน 313,127 คน (เพิ่มขึ้น 4.88% จาก 298,556 คนในปีงบประมาณ 2552 - 2553) โดยในปี 2555 พม่ามีรายได้จากโรงแรมและการท่องเที่ยว 1.064 พันล้านเหรียญสหรัฐ

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ในปี 2555 พม่ามีจำนวนห้องพักประมาณ

25,000 ห้อง จากจำนวนโรงแรมทั้งสิ้น 709 แห่ง ทั่วประเทศ โดยแบ่งเป็นโรงแรมที่ลงทุนโดยชาวต่างชาติ 22 แห่ง โรงแรมรัฐ 9 แห่ง และโรงแรมเอกชนอีก 678 แห่ง โรงแรมส่วนใหญ่เป็นโรงแรมระดับ 3 - 4 ดาว โรงแรมระดับ 5 ดาวมีเพียง 5% ของจำนวนโรงแรมทั้งหมด ทั้งนี้รัฐบาลพม่าเตรียมก่อสร้างโรงแรมอีก 50 แห่ง เพื่อรองรับกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 27 ที่จะจัดขึ้นในเดือนธันวาคม 2556 และมีแผนจะเพิ่มจำนวนห้องพักอีก 1,670 ห้องในกรุงย่างกุ้ง ภายในเดือนเมษายน 2556

เมืองและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ พระมหาธาตุเจดีย์ชเวดากอง (Shwedagon Pagoda) พระเจดีย์สุเล (Sule Pagoda) และตลาดตลาดโบ โย๊ก (Bog yoke Market) ที่เมืองย่างกุ้ง เทียวเมืองบากัน (เมืองหลวงเก่าของประเทศ) ชมพระราชวังเก่าที่เมืองมันดาเลย์ (Mandalay) เจดีย์เก่าที่เมืองอมรปุระ (Amarapura) และเมืองสะกาย (Sagaying) เทียวหุบเขาที่เมืองพินอูลวิน (Pyin Oo Lwin) ทะเลสาบอินเล หาดงาปาลี (Ngapali) หาดชวงทา (Chaungtha) และหาดฮเวซวง (Ngwesaung)

ประเทศฟิลิปปินส์

ในปี 2554 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยือนฟิลิปปินส์จำนวน 3.9 ล้านคน (เพิ่มขึ้นจาก 3.5 ล้านคน ในปี 2553) โดยมีระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ย 8 คืน มีการใช้จ่ายโดยเฉลี่ยวันละ 91.88 เหรียญสหรัฐ และนำรายได้เข้าประเทศกว่า 2.99 พันล้านเหรียญสหรัฐ ประเทศที่เป็นตลาดสำคัญได้แก่ เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น (Department of Tourism, Philippines: Travel and Tourism Statistics 2011. Retrieved 2013 - 01 - 09.)

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ในปี 2555 ฟิลิปปินส์มีจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 162,403 ห้อง จากที่พัก 6,873 แห่งทั่วประเทศ (Department of Tourism, Accommodation Capacity Survey 2012: Number of Establishments and Rooms by Province. Retrieved 2013 - 01 - 09.)

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ กรุงมะนิลา (ชมป้อมปราการอินทราмурอส พระราชวังมาลากันยัง โบสถ์ซาน อากุสติน และสวนไรซาล) ปักซังฮัน (แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง) นาซันบันได แห่งเทือกเขาฟิลิปปินส์ นครประวัติศาสตร์วิกัน ภูเขาไฟตาออล โบสถ์ยุคบารอกแห่งฟิลิปปินส์ อุทยานแห่งชาติแม่น้ำใต้ดินปวยร์โต - ปรีนเซซา อุทยานแห่งชาติ Mt. Apo นอกจากนี้ยังมีชายหาด เกาะ และสถานที่ดำน้ำที่สวยงามหลายแห่ง เช่น เกาะโบราเคย์ (Boracay) เกาะแม็กตัน (Mactan) เกาะโบโฮล (Bohol) เกาะบันทายน (Bantayan) เกาะมาลาปาสคว (Malapascua) และอุทยานปะการังทางทะเลทุบบาดาอะ

ประเทศสิงคโปร์

ในปี พ.ศ. 2554 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยือนสิงคโปร์จำนวน 13.17 ล้านคน (เพิ่มขึ้นจาก 11.64 ล้านคน ในปี 2553) มีระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ย 3.73 วัน และนำรายได้เข้าประเทศประมาณ 18.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ (เพิ่มขึ้น 17.7% จาก 15.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี 2553) โดยเป็นรายได้จากโรงแรมที่พักประมาณ 2.1 พันล้านเหรียญสหรัฐ จากอาหารและเครื่องดื่ม

ประมาณ 1 พันล้านเหรียญสหรัฐ (Singapore Tourism Board. Annual Report on Tourism Statistics 2010 - 2011.) ประเทศที่เป็นตลาดสำคัญได้แก่ อินโดนีเซีย จีน มาเลเซีย ออสเตรเลีย และอินเดีย

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2554 สิงคโปร์มีจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 49,719 ห้อง จากโรงแรม 304 แห่งทั่วประเทศ โดยมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ย (Average Occupancy Rate) 86% (Singapore Tourism Board. Annual Report on Tourism Statistics 2010 - 2011)

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ เอสพลานาด (โรงละครบนชายหาด) เมอร์ไลออน (หรือสิงโตทะเล) ย่านช้อปปิ้งที่ ถนนออร์ชาร์ด (Orchard Road) อ่าวมารีน่า (Marina Bay) และ คลาร์ก คีย์ (Clarke Quay) เป็นแหล่งท่องเที่ยวยามราตรีของสิงคโปร์ เทียวชมย่านชุมชนชาวจีน มาเลย์ อินเดียและอาหรับ สวนสัตว์สิงคโปร์ Night Safari สวนนกจูร่ง (Jurong Bird Park) และเกาะ เซ็นโตซ่า (Sentosa)

ประเทศไทย

ในปี 2554 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาเยือนไทยจำนวน 19.1 ล้านคน (เพิ่มขึ้น 19.84% จาก 15.9 ล้านคน ในปี 2553) นำรายได้เข้าประเทศประมาณ 24.3 พันล้านเหรียญสหรัฐ (เพิ่มขึ้น 23.92% จาก 19.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี 2553) โดยประเทศที่เป็นตลาดสำคัญได้แก่ มาเลเซีย จีน ญี่ปุ่น รัสเซีย และเกาหลีใต้ (กรมการท่องเที่ยว, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555 สรุปสถานการณ์นักท่องเที่ยวต่างชาติ ปี พ.ศ. 2554 และแนวโน้ม ปี พ.ศ. 2555)

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ในปี 2552 ไทยมีจำนวนห้องพักทั้งสิ้น 303,154 ห้อง จากโรงแรมและเกสต์เฮาส์ 5,420 แห่ง ทั่วประเทศ ในจำนวนนี้มี 143 แห่ง เป็นโรงแรมและเกสต์เฮาส์ที่ต่างประเทศร่วมลงทุน โดยมีการจ้างงานในประเทศรวม 180,431 คน และมีรายรับทั้งสิ้นประมาณ 95.4 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีจำนวนภัตตาคาร บาร์ และร้านอาหารทั้งสิ้นอีก 233,120 แห่งทั่วประเทศ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. การสำรวจการประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮาส์ พ.ศ. 2553 ทัวราชอาณาจักร. 2556)

เมืองและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ กรุงเทพฯ (พระบรมมหาราชวัง วัดพระแก้ว วัดโพธิ์ วัดอรุณ พระที่นั่งอนันตสมาคม วิังสวนผักกาดและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ) เชียงใหม่ (วัดสวนดอก วัดพระสิงค์ วัดพระธาตุดอยสุเทพ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ พระตำหนักภูพิงค์ ราชินีเวศน์ ปางช้างและสวนสัตว์เชียงใหม่) ชายหาดและแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เช่น พัทยา หัวหิน ภูเก็ต กระบี่ สมุย เกาะพีพี เกาะลันตา เกาะภูเก็ต เกาะลันตา เกาะช้างและเกาะเสม็ด รวมทั้งมรดกโลก ได้แก่ นครประวัติศาสตร์สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรและห้วยขาแข้ง และป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่

ประเทศเวียดนาม

ในปี 2550 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาเยือนเวียดนามจำนวน 5.05 ล้านคน นำรายได้เข้าประเทศเกือบ 5 พันล้านเหรียญสหรัฐ (เพิ่มขึ้นถึง 40% จากรายได้ในปี 2549)²⁵ และในปี 2554

รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนถึง 4.3% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) และมีการจ้างงาน 3.7% ของจำนวนงานในประเทศ (World Travel and Tourism Council. "Tourism plays major role in Vietnam's socio-economic development says Vice-President", 2 May 2012. Retrieved 2013 - 01 - 22.)

ล่าสุดในปี 2555 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยือนเวียดนามจำนวน 6.85 ล้านคน (เพิ่มขึ้น 13.86% จาก 6.01 ล้านคนในปี 2554) โดยประเทศที่เป็นตลาดสำคัญได้แก่ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกาและไต้หวัน (Vietnam National Administration of Tourism. International visitors to Vietnam in December and 12 months of 2012 Retrieved 2013 - 01 - 21.) และคาดว่าจะทำรายได้เข้าประเทศประมาณ 7.1 พันล้านเหรียญสหรัฐ (เพิ่มขึ้น 15.3% จากรายได้ในปี 2554) (Look at Vietnam. "Tourism Year highlights central region", January 13, 2012. Retrieved 2013 - 01 - 22.)

ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ในปี 2552 เวียดนามมีจำนวนห้องพักทั้งสิ้นประมาณ 208,000 ห้อง จากที่พัก 10,800 แห่งทั่วประเทศ มีบริษัทต่างชาติที่ดำเนินธุรกิจนำเที่ยว 764 แห่ง เมืองและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ ฮาลองเบย์ เมืองโบราณฮอยอัน (Hoi An) หมู่บ้านโบราณสถานเมืองเว้ สถานที่ศักดิ์สิทธิ์หมีเซิน (My Son) อุทยานแห่งชาติฟงงา - เค บัง (Phong Nha - Ke Bang) พระราชวังจักรพรรดิแห่งถังลอง (Imperial Citadel of Thang Long) พระราชวังแห่งราชวงศ์โฮ (Citadel of the Ho Dynasty) เมืองท่าดานัง (Da Nang) ชมภูมิตักษันนา ชันบันได สถาปัตยกรรม เฟรนช์โคโลเนียลและวิถีชีวิตชนกลุ่มน้อยที่เมืองซาปา (Sapa) ภูเขาและธรรมชาติที่ดาลัด (Dalat) รวมทั้งการแสดงหุ่นกระบอกที่โรงละครหุ่นกระบอกน้ำริมทะเลสาบฮวานเกียม

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภูมิ หมั่นพลศรี (2555) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเมืองชายแดนกรณีศึกษา: อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ต่อแนวทางในการ พัฒนาการท่องเที่ยวมากที่สุด โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของอำเภอเมืองจังหวัดหนองคายมีความสัมพันธ์เป็นอันดับรองลงมา และมีปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย โดยนักท่องเที่ยวได้ให้ความสำคัญกับการสื่อสารผ่านทางตัวบุคคลมากที่สุด และแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีความพร้อมทางการท่องเที่ยวที่สูง ส่วนใหญ่เป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สามารถสรุปเป็นแนวทาง

เดียวกันได้ คือ หน่วยงานภาครัฐควรจะกำหนดแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นเอกภาพ และชัดเจน

อรพรรณ จันทน์อินทร์ (2553) ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช 1) ที่พักในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีที่พักรูปแบบต่างๆ โดยจากการสอบถามนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความต้องการที่พักแบบ รีสอร์ท/บังกะโลเป็นอันดับแรก รองลงมาโรงแรม โฮมสเตย์ และเช่าที่พักในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความต้องการที่พักแบบกระท่อมไม้เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ รีสอร์ท/บังกะโล โรงแรมธรรมชาติ และเกสเฮาส์ 2) การคมนาคม จังหวัดนครศรีธรรมราช การพัฒนาให้สามารถตอบสนองการเดินทางท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ เช่น การคมนาคมขนส่งทางรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบิน โดยจากการสอบถามนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะเดินทางโดยรถยนต์ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะเดินทางมาโดยรถทัวร์เป็นอันดับแรก รองลงมาเครื่องบิน รถไฟ และรถตู้ 3) สิ่งดึงดูดใจ ในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวมากมาย แต่สิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวมาเยือนจังหวัดนครศรีธรรมราชได้เป็นอันดับแรกได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวประเภทวัด เช่น วัดพระมหาธาตุ วัดธาตุน้อย วัดสวนขัน เป็นต้น รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทหาดทราย ทะเลสวย แหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก ภูเขา และแหล่งท่องเที่ยวประเภทชุมชน สิ่งดึงดูดใจประเภทวัฒนธรรม ได้แก่ ประเพณีงานเดือนสิบ ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ ฯลฯ 4) สิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเยือนจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความต้องการความสะดวกในการเดินทาง ป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ศูนย์ให้ข้อมูลทางการท่องเที่ยว อินเทอร์เน็ตไร้สายตามสถานที่ท่องเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านธุรกรรมการเงินผ่านระบบออนไลน์เป็นอันดับแรก รองลงมา ป้ายบอกทางเป็นภาษาอังกฤษ และรถเช่า และสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการเพิ่มเติม ได้แก่ สินค้าของที่ระลึกประเภทเก็บความประทับใจในแหล่งท่องเที่ยว และร้านจำหน่ายของที่ระลึกภายในจังหวัด 5) กิจกรรมต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำเมื่อมาเยือนจังหวัดนครศรีธรรมราช กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมักทำเป็นอันดับแรกได้แก่ ท่องเที่ยวไหว้พระ รองลงมา เล่นน้ำ ชมธรรมชาติ/เที่ยวถ้ำน้ำตก การเดินป่า การปีนภูเขาการดำน้ำแบบผิวน้ำ และทำกิจกรรมร่วมกับชาวบ้าน

กระบวนการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช 1) กระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ททท.นครศรีธรรมราช สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 (กรมป่าไม้) กรมศิลปากร พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินครศรีธรรมราช สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช องค์การ

บริหารส่วนท้องถิ่น เป็นผู้วางแผน กำหนดนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับดูแล ซึ่งได้มีการกำหนดไว้ในแผนการพัฒนาของแต่ละหน่วยงาน โดยแต่ละหน่วยงานมีการแบ่งหน้าที่ในการรับผิดชอบที่แตกต่างกัน 2) กระบวนการทำงานของหน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ หน่วยงานภาคเอกชนมีหน้าที่ประสานงานและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่างๆ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวให้กับทุกฝ่ายที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ช่วยเหลือสนับสนุนให้มีการจัดงานประเพณีท้องถิ่น ร่วมประชุมวางแผนการจัดการท่องเที่ยวกับทุกฝ่าย

การประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจของการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความเป็นเอกลักษณ์/มีคุณค่าเฉพาะเชิงการท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว สามารถรองรับนักท่องเที่ยวของจังหวัด แต่ยังคงพร่องในส่วนของความเป็นระบบในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว บุคลากรทางการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีทักษะด้านการบริการและบุคลิกภาพ มีหน่วยกู้ภัย/หน่วยรักษาความปลอดภัยที่ดี แต่สิ่งทีบุคลากรทางการท่องเที่ยวจะต้องทำการปรับปรุง คือ ความสามารถในด้านภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศ โดยบุคลากรการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราชนั้นเป็นจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีเส้นทางที่เข้าถึงจากภายนอกสู่แหล่งท่องเที่ยวเหมาะสม สิ่งทีการควรปรับปรุง คือ ป้ายบอกทาง/ป้ายสื่อความหมายภายในแหล่งท่องเที่ยว และด้านสาธารณูปโภคจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้นมีความเหมาะสม เพราะส่วนใหญ่จะเป็นน้ำประปา มีภูมิทัศน์เหมาะสม มีความสะอาดบริเวณแหล่งเที่ยวและความสะอาดของห้องน้ำ/ห้องสุขา และทางด้านสาธารณูปโภคของการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ต้องทำการปรับปรุงได้แก่ ถึงขยะ รดโดยสารบริการในแหล่งท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้นจะต้องบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ได้แก่ 1) สถาบันการศึกษา 2) สถาบันศาสนา 3) หน่วยงานของรัฐ 4) หน่วยงานเอกชน 5) ผู้ประกอบการ 6) ผู้นำชุมชน และ 7) ประชาชนในพื้นที่ช่วยกันสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนรู้จักการเสียสละ สามัคคี ไม่คำถึงผลประโยชน์ส่วนตัวก็จะทำให้มีการบริหารจัดการที่ดีและยั่งยืน ในส่วนของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนจะมีความแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวประเภททะเลและชายหาด และแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก/ภูเขา เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีหน่วยงานของภาครัฐที่รับผิดชอบโดยตรง ภายใต้กฎระเบียบของการจัดการบ้านเมือง ส่วนแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนมีชุมชนเป็นเจ้าของจึงทำให้ระบบบริหารจัดการมีความแตกต่างกัน โดยแหล่งท่องเที่ยว โดยชุมชนควรมีสถาบันเข้ามาเกี่ยวข้อง

2 สถาบัน คือ 1) สถาบันการศึกษา 2) สถาบันศาสนา 3) ผู้นำชุมชน 4) การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และ 5) ผู้ประกอบการ

ศุทธิพร อานันทประภา (2551) ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี พบว่า สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรี ภาพรวมจำนวนการเดินทางท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรีมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นทั้งผู้เยี่ยมชมชาวไทยและชาวต่างประเทศ และพบว่า การใช้จ่ายจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวส่งผลให้ธุรกิจที่เพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เกิดการสร้างงานในท้องถิ่น มีการสร้างโรงแรม เกสเฮาส์ บังกะโล และรีสอร์ท เพื่อตอบสนองการมาพักของนักท่องเที่ยว มีการพัฒนาด้านการคมนาคม การบริการท่องเที่ยว ธุรกิจอาหาร ร้านขายของที่ระลึก สรุปได้ว่าผลจากการเดินทางท่องเที่ยวทำให้ท้องถิ่นมีรายได้จากธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และทำให้มีเงินตราต่างประเทศไหลเข้าสู่ประเทศไทย ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับจังหวัดและในระดับประเทศ

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของการท่องเที่ยวผลการประเมินจากปัจจัยสภาวะแวดล้อมภายใน พบว่า ค่าคะแนนจากจุดแข็งและจุดอ่อนของการท่องเที่ยวมีคะแนนถ่วงน้ำหนักรวมที่ 3.31 ตกอยู่ในช่วงเข้มแข็ง แสดงว่าศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี อยู่ในตำแหน่งที่มีจุดแข็งพอสมควร และควรหาทางปรับปรุงจุดอ่อนของตน พบว่า ค่าคะแนนด้านปัจจัยภายนอกที่พิจารณาจากโอกาสและอุปสรรค มีคะแนนถ่วงน้ำหนักรวม 3.32 ตกอยู่ในช่วงที่มีโอกาสสูงแสดงให้เห็นว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี อยู่ในตำแหน่งที่มีโอกาสมากหรือมีอุปสรรคน้อย ผลการวิจัย พบว่า จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพความพร้อมในทุกด้านเกี่ยวกับด้านการท่องเที่ยว ฉะนั้นการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนจะช่วยให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืนในอนาคต

ธีระ ชีวะเกรียงไกร (2551) ศึกษา การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร และกาฬสินธุ์) โดยกลุ่มสนุก เป็นการรวมกลุ่มกันของ 4 จังหวัดอีสานตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ เพื่อร่วมกันสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มและภูมิภาค และเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยมีนโยบายการดำเนินการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนภายใต้บริบทของชุมชนและพื้นที่ และเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสำคัญ พบว่า 1) ปัญหาของการดำเนินงานการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุกทั้งโดยรวม และเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านกระบวนการจัดการ และด้านผลประโยชน์ของผู้ประกอบการ ตามลำดับ 2) นักท่องเที่ยวมีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการมาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสินค้าและบริการ ด้าน

บุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านราคา ด้านสถานที่ทำเลที่ตั้ง ด้านกระบวนการ และด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ 3) นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มสนุกไม่แตกต่างกัน 4) แนวทางการแก้ไขการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของกลุ่มสนุก ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์การมาท่องเที่ยวให้ทั่วถึงและน่าสนใจ ควรส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ควรส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น ควรมีการทำงานโดยร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคลากรในท้องถิ่น ควรมีสถานที่บริการให้เพียงพอ ตลอดจนควบคุมราคาสินค้าและบริการให้เป็นธรรม ปัญหาของการดำเนินงานการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุกอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อเสนอแนะที่ได้นี้เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาลำดับนี้ให้ลดน้อยลง เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุกให้สูงขึ้นต่อไป

ปาณิสรา จรัสวิญญู และ นัทรชนก จรัสวิญญู (2551) ศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อจัดทำโครงสร้างของธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร และ 2) เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ของธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษา พบว่า โครงสร้างของธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชรประกอบด้วยธุรกิจหลัก 6 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจร้านอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจจำหน่ายของฝากและของที่ระลึก ธุรกิจโรงแรมที่พัก ธุรกิจคมนาคมขนส่ง ธุรกิจนำเที่ยว และธุรกิจสถานบันเทิง ในด้านโครงสร้างต้นทุนของธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อต้นทุนของธุรกิจด้านการท่องเที่ยว คือ แรงงานและพลังงาน ในขณะที่จังหวัดกำแพงเพชร แม้จะมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ นันทนาการ และวัฒนธรรมก็ตาม แต่ผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวเหล่านี้ยังขาดเอกลักษณ์ จึงจำเป็นต้องสร้างผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้งการพัฒนาเครือข่ายการจัดการด้านการท่องเที่ยวและเครือข่ายธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคการศึกษา

สำหรับแผนกลยุทธ์การพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชรนั้น ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “การเป็นเครือข่ายธุรกิจด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ เพื่อบริการนักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสทั้งวิถีชีวิตอันงดงามและธรรมชาติที่บริสุทธิ์” โดยสามารถแบ่งประเด็นพันธกิจได้ 3 ประเด็น คือ 1) การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ 2) การพัฒนาเครือข่ายธุรกิจด้านการท่องเที่ยว และ 3) การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว สำหรับกลยุทธ์ของกลุ่มธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ควรใช้กลยุทธ์การเจริญเติบโต (Growth Strategy) เป็นกลยุทธ์พื้นฐานระดับองค์กร ซึ่งใช้กลยุทธ์การเจริญเติบโตจากภายใน (Internal Growth) และมุ่งเน้นไปที่

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) การพัฒนาและขยายตลาด (Market Development and Expansion) และการกระจายธุรกิจ (Diversification) จากการวิเคราะห์กลยุทธ์ระดับองค์กรด้วยเทคนิคเน้นความสามารถหลัก (Core Competencies Matrix) และการวิเคราะห์กลยุทธ์ระดับองค์กรด้วยเทคนิค TOWS Matrix ทำให้ทราบว่า ความสามารถหลักในปัจจุบันของธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชร คือ มีตำแหน่งที่ตั้งบนเส้นทางหลักสามารถเดินทางได้สะดวก มีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่หลากหลาย และมีต้นทุนการดำเนินงานต่ำกว่าจังหวัดข้างเคียง ในด้านความสามารถหลักในอนาคต ของธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดกำแพงเพชรที่ควรพัฒนา คือ ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวซึ่งผสมผสานอย่างมีเอกลักษณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยวที่มีความเข้มข้น การตลาดเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ และบุคลากรที่มีคุณภาพในปริมาณที่เพียงพอ ส่วนกลยุทธ์การแข่งขันระดับหน่วยธุรกิจ ที่ควรนำมาใช้ในปัจจุบัน คือ กลยุทธ์การเป็นผู้นำด้านต้นทุน (Cost Leadership) ในขณะที่กลยุทธ์การแข่งขันระดับหน่วยธุรกิจที่ควรนำมาใช้ในอนาคต คือ กลยุทธ์การสร้างความแตกต่าง (Differentiation) และกลยุทธ์ระดับหน้าที่ด้านการตลาดที่ควรนำมาใช้ คือ กลยุทธ์ตีด้านข้าง (Flanking Attack Strategies) โดยการเน้นจัดกิจกรรมต่างช่วงเวลากับกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง และกลยุทธ์ตีผ่าน (Bypass Attack Strategies) โดยการสร้างกิจกรรมใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากกิจกรรมเดิมๆ กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรมนุษย์ ควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะที่จำเป็นของพนักงานในธุรกิจด้านการท่องเที่ยวแต่ละประเภทอย่างต่อเนื่อง กลยุทธ์ด้านการเงินควรจะไปในทิศทางกาพึ่งพาแหล่งเงินทุนภายในของกิจการ และการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ กลยุทธ์ด้านการผลิตควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพการบริการและคุณภาพสินค้าแทนการลงทุนในทรัพย์สิน และกลยุทธ์การวิจัยและพัฒนา ควรมุ่งเน้นแนวทางการสร้างเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันและการสร้างเครื่องอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวที่เข้มข้น

วารางคณา อติสรประเสริฐ และคณะ (2550) ศึกษา การปรับ โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยว สำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 16 จังหวัดภาคกลาง พบว่า จุดแข็งของจังหวัดส่วนใหญ่ใน 16 จังหวัดภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งหลายๆ จังหวัด มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และศาสนา และแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ที่มีความสวยงาม และมีระบบนิเวศที่สมบูรณ์ ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้นต่างมีศักยภาพ สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

จุดอ่อนของจังหวัดส่วนใหญ่ใน 16 จังหวัดภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านสถานที่ท่องเที่ยวบางจังหวัดแหล่งท่องเที่ยวยังขาดความหลากหลาย เช่นมีเพียงโบราณสถานและวัดเท่านั้น ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบอื่น นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวยังขาดความน่าดึงดูดใจ ขาดมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่จะบรรยายถึงเกร็ดประวัติศาสตร์ของ แต่ละสถานที่ อีกทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวในบางจังหวัด

ยังไม่ดีเท่าที่ควร การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของบางจังหวัด เช่น จังหวัดสระบุรี ยังไม่มีประสิทธิภาพ การเตือนภัยในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอันตราย เช่น น้ำตกนางรอง น้ำตกสาริกา ซึ่งมีนักท่องเที่ยวเสียชีวิตบ่อยครั้ง

โอกาสของจังหวัดส่วนใหญ่ใน 16 จังหวัดภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อม บางจังหวัดอยู่ในใกล้กรุงเทพฯ และมีเส้นทางเดินรถ ระหว่างจังหวัดใกล้เคียง จึงมีความสะดวก ปลอดภัย และรวดเร็ว เป็นโอกาสให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง

อุปสรรคของจังหวัดส่วนใหญ่ใน 16 จังหวัดภาคกลาง ประกอบด้วย ด้านสิ่งแวดล้อม บางจังหวัดมีมลภาวะจากกลิ่น น้ำเน่าเสีย ป่าชายเลนเสื่อมโทรม ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ภูเขา ป่าไม้ ถูกทำลายเป็นจำนวนมาก จนสูญเสียสภาพป่า บางฤดูกาล เช่น ฤดูร้อน อากาศร้อนจัดมาก ทำให้สภาพป่า และน้ำตกหมดสภาพน่าท่องเที่ยว

ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวใน 16 จังหวัดภาคกลาง จากภาพรวมสรุป พบว่า ด้านการคมนาคม การเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดส่วนใหญ่ใน 16 จังหวัดภาคกลาง มีได้หลายแบบ ด้านสถานที่พักแรมจังหวัดต่างๆ ใน 16 จังหวัดภาคกลางนั้น มีสถานที่พักแรมหลากหลายรูปแบบ เช่นกัน ส่วนด้านการอุปโภคบริโภค ที่เกี่ยวกับร้านอาหาร ร้านขายของฝากและของที่ระลึก ใน 16 จังหวัดภาคกลางนั้น มีมากมายหลากหลายประเภท คือ ร้านอาหารส่วนใหญ่มีทั้งร้านอาหารพื้นเมือง ไทย จีนและฝรั่ง นอกจากนี้หลายจังหวัดยังมีร้านอาหารทะเลหลายร้านที่มีชื่อเสียงในด้านคุณภาพความสดและความอร่อย ร้านอาหารเกือบจังหวัดจะมีทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก เว้นแต่บางจังหวัดยังขาดร้านอาหารขนาดใหญ่ที่เพียงพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มใหญ่ เช่น จังหวัดชัยนาท จังหวัดอ่างทอง จังหวัดนครนายก เป็นต้น ในส่วนร้านขายของฝากนั้น มีหลายประเภท อาทิเช่น อาหารทะเลสด อาหารทะเลแปรรูป สำหรับร้านขายของที่ระลึกนั้นในหลายจังหวัดส่วนใหญ่ ของที่ระลึกจะเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรม ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องจักสาน และผ้าทอพื้นเมือง เช่น ผ้าตีนจก ผ้าไหม ผ้ามัดหมี่ เป็นต้น

สำหรับโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปใน 16 จังหวัดภาคกลางของประเทศไทย ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามประเภทของนักท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว และจำนวนวันเดินทาง สามารถแบ่งได้เป็น 1) เส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวแบบเดินทางด้วยตนเอง และ 2) เส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

สมศักดิ์ คล้ายสังข์ (2549) ศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ย่านเยาวราช ศึกษากรณี: เทศกาลกินเจ พบว่า ผู้ที่มาเที่ยวเยาวราชจะเป็นผู้ที่เคยมาเยาวราชแล้ว และส่วนใหญ่ที่มาเยาวราช จะมาเพื่อซื้อของกินของใช้กันมากที่สุด รองลงมาเป็นเทศกาลกินเจ เทศกาลตรุษจีน และเทศกาลอื่นๆ ตามลำดับ และเกือบครึ่งหนึ่งให้ความเห็นว่า ความน่าสนใจในงานเทศกาลกินเจนั้นมีความน่าสนใจเหมือนเดิม ที่เห็นว่าดีขึ้นมีเพียง 35.6% ผู้ที่มาเที่ยวงานส่วนใหญ่มีความประทับใจในด้านประเพณีมากที่สุด รองลงมา เป็นอาหารที่ปรุงสำเร็จ สินค้าอุปโภคบริโภค

สถานที่และกิจกรรมบันเทิง ส่วนใหญ่ผู้ที่มาเที่ยวงานมีความคิดเห็นว่า งานมีความน่าสนใจและคาดว่าจะกลับมาเที่ยวอีก ความภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นนั้นมีผู้ตอบแบบสอบถามมากขึ้นถึง 39.4% ส่วนเรื่องความสนใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเพณีผู้ที่มาเที่ยวชมงานนั้นมีความสนใจมากขึ้นกว่าก่อนที่มาชมงานถึง 39% โดยมีข้อเสนอแนะให้ผู้จัดงานควรให้ความสำคัญกับการสร้างความประทับใจในด้านของกิจกรรมบันเทิงมากที่สุด เพราะกิจกรรมบันเทิงเป็นปัจจัยด้านเดียวที่สามารถส่งผลในทางบวกต่อวัตถุประสงค์ของผู้จัดงานในทุกด้าน ด้านปัจจัยรองลงมาที่ควรให้ความสำคัญคือ ด้านสถานที่ กิจกรรมประเพณี และด้านอาหาร ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านสินค้าอุปโภคบริโภคไม่ส่งผลต่อวัตถุประสงค์ของผู้จัดงานในด้านใดเลย ดังนั้นผู้จัดงานจึงควรให้ความสำคัญกับปัจจัยน้อยที่สุด

นางพิมล วาดสันทัด (2545) ได้ศึกษา กลยุทธ์ทางการตลาดแหล่งท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า เมืองประวัติศาสตร์เชียงแสนมีจุดแข็งด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ มีเอกลักษณ์ มีประวัติศาสตร์และโบราณสถานที่น่าสนใจ แต่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน คือ สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภค การบริหารจัดการ การสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์ สำหรับโอกาสในการพัฒนา คือ หน่วยงานราชการมีนโยบายแผนงานและให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน ตลอดจนการค้าขายกับประเทศจีนมีความเจริญ ทางด้านอุปสรรคต่อการพัฒนา คือ ขาดงบประมาณ ประชาชนขาดจิตสำนึกในการหวงแหนมรดกทางท่องเที่ยว บุคลากรไม่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ส่วนการพัฒนาด้านกลยุทธ์ทางการตลาดเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน พบว่า จะต้องมีการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่มีจุดเด่น ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ที่มีความสมบูรณ์และมีเอกลักษณ์ ตลอดจนมีการปรับปรุงสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ดีขึ้น สำหรับราคาของการเข้าชมสถานที่นั้น จะต้องมีการกำหนดราคาให้สูงขึ้นให้เหมาะสมกับคุณค่าของผลิตภัณฑ์ และเพื่อการนำเสนอผลิตภัณฑ์ และการกำหนดราคาให้มีความหลากหลาย การจัดจำหน่ายควรเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผ่านอินเทอร์เน็ต และเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการตลาดควรเพิ่มการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น จัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสนเพิ่มมากขึ้น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2552) ศึกษาเรื่อง การสร้างคุณค่าสำหรับการท่องเที่ยวยามราตรีอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยามราตรีที่พัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 55 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน มีบุตรหลานอาศัยอยู่ด้วยจำนวน 1 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี ส่วนมากเป็นผู้เกษียณ/ว่างงาน มีรายได้ครัวเรือนต่อเดือน 80,000 บาทขึ้นไป และพำนักอยู่ในยุโรป นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อคุณค่าด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษาสิ่งแวดล้อม ด้านประสบการณ์ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความคงอยู่ของสิ่งแวดล้อม และด้านการใช้สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดี ส่วนด้าน

กิจกรรมสำหรับสิ่งแวดลอม อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวเห็นคุณค่าด้านเศรษฐกิจ ในเรื่องประสบการณ์โดยรวมในการท่องเที่ยวยามราตรีที่พัทยา อยู่ในระดับค่อนข้างคุ้มค่า ส่วนเรื่องเรื่องการใช้เวลาในการท่องเที่ยวยามราตรีที่พัทยา ราคาที่จ่ายในการท่องเที่ยวยามราตรีที่พัทยา และการใช้ความพยายามในการตัดสินใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวยามราตรีที่พัทยา อยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าจะคุ้มค่า ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อคุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม ในด้านสภาพแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและการให้บริการ ด้านสภาพแวดล้อมทางด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านลักษณะสิ่งแวดลอมในพัทยา อยู่ในระดับไม่มีการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ นักท่องเที่ยวมีความผูกพันด้านความสัมพันธ์อันดีต่อการท่องเที่ยวยามราตรีของพัทยาโดยรวมและทุกข้อ อยู่ในระดับปานกลาง มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับพอใจ และนักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการ ด้านการบอกต่อเชิงบวก และด้านความตั้งใจท่องเที่ยวในอนาคต อยู่ในระดับค่อนข้างดี ส่วนพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการ ด้านการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวมีปัญหาที่พบ 3 อันดับแรก คือ การจราจรติดขัด ความสกปรกของบริเวณแหล่งท่องเที่ยว และไม่มีตำรวจดูแลความปลอดภัยในเวลากลางคืน ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะ 2 อันดับแรก คือ ควรมีตำรวจดูแลความปลอดภัยในเวลากลางคืน และควรมีระบบกำจัดขยะที่ดีเพื่อให้บริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาด

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความผูกพันด้านความสัมพันธ์อันดี มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการของนักท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว คุณค่าด้านเศรษฐกิจ คุณค่าในการศึกษาสิ่งแวดลอม และคุณค่าในกิจกรรมสำหรับสิ่งแวดลอม มีผลต่อพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการของนักท่องเที่ยว ด้านการบอกต่อเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านความผูกพันด้านความสัมพันธ์อันดี มีผลต่อพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการของนักท่องเที่ยว ด้านการบอกต่อเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ โดยสามารถอธิบายพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการด้านการบอกต่อเชิงบวกได้ร้อยละ 36.1 และปัจจัยด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว คุณค่าในการศึกษาสิ่งแวดลอม และความผูกพันด้านความสัมพันธ์อันดี มีผลต่อพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการของนักท่องเที่ยว ด้านการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านคุณค่าในการใช้สิ่งแวดลอม มีผลต่อพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการของนักท่องเที่ยว ด้านการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ โดยสามารถอธิบายพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการด้านการบอกต่อเชิงบวกได้ร้อยละ 19.3 ด้านการบอกต่อเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ โดยสามารถอธิบายพฤติกรรมภายหลังการใช้บริการด้านการบอกต่อเชิงบวกได้ร้อยละ 36.1

สำหรับ ปัจจัยด้านคุณค่าในกิจกรรมสำหรับสิ่งแวดล้อม และสภาพแวดล้อมทางด้านสังคม และวัฒนธรรม มีผลต่อความผูกพันด้านความสัมพันธ์อันดีของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านคุณค่าด้านเศรษฐกิจ มีผลต่อความผูกพันด้านความสัมพันธ์อันดีของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ โดยสามารถอธิบายความผูกพันด้านความสัมพันธ์อันดีได้ร้อยละ 28.0 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางด้านสังคมและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและการให้บริการ คุณค่าด้านเศรษฐกิจ และคุณค่าในประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถอธิบายความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวได้ร้อยละ 36.9 นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยามราตรีที่พัทยาที่มีเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความตั้งใจท่องเที่ยวในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเป็นผู้ประกอบการ มีค่าเฉลี่ยของความตั้งใจท่องเที่ยวในอนาคตสูงที่สุด รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวที่เกษียณ/ว่างงาน สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยามราตรีที่พัทยามีประเทศที่พำนักต่างกัน มีความตั้งใจท่องเที่ยวในอนาคตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักท่องเที่ยวที่พำนักอยู่ในโอเชียเนีย มีค่าเฉลี่ยของความตั้งใจท่องเที่ยวในอนาคตสูงที่สุด

จากการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของเมืองพัทยาด้วยเทคนิค SWOT Analysis พบว่า การท่องเที่ยวยามราตรีที่พัทยามีลักษณะดังนี้

1) จุดแข็ง มีดังนี้ (1) เมืองพัทยาเป็นเขตศูนย์กลางแห่งการท่องเที่ยวนานาชาติที่มีชื่อเสียงระดับโลก และความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว (2) เป็นเมืองท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กับกรุงเทพฯ และสนามบินสุวรรณภูมิ และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวครบวงจร สถานที่จัดประชุมและจัดกิจกรรมในระดับนานาชาติ (3) เป็นเมืองที่มีการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ทำให้การบริหารจัดการเมืองพัทยามีความคล่องตัว และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง (4) พัทยามีโรงแรม รีสอร์ท และแหล่งท่องเที่ยวบันเทิงยามราตรี ให้เลือกหลากหลาย (5) พนักงานให้บริการและชุมชนมีจิตวิญญาณการให้บริการและมิตรไมตรี

2) จุดอ่อน มีดังนี้ (1) ตัวเมืองพัทยขาดความสะอาดเรียบร้อย เนื่องจากปัญหาขยะตกค้าง สิ่งแวดล้อมเป็นพิษจากมลพิษทางอากาศและเสียง และปัญหาการระบายน้ำ (2) พัทยาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีภาพพจน์ทางด้านบริการทางเพศ (3) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวน้อยลง ซึ่งเกิดจากปัญหาการก่ออาชญากรรม ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด การซื้อขายบริการทางเพศ (3) ปัญหาความแออัดของชุมชน ที่เกิดจากการอพยพของแรงงาน และกลุ่มบุคคลเร่ร่อน (4) ปัญหาระบบผูกขาดอำนาจทางการเมืองและมีลักษณะการกระจุกตัวในการบริหารจัดการของกลุ่มการเมืองท้องถิ่น ส่งผลทำให้ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการบริหารราชการเมืองพัทยา

3) โอกาส มีดังนี้ (1) เมื่อเทียบกับตลาดท่องเที่ยวคู่แข่งอื่นๆ ในเอเชีย การท่องเที่ยวไทย

ยังคงมีความคุ้มค่าเงินสูงสุด (2) นโยบายของรัฐบาลในการให้การท่องเที่ยวเป็นวาระแห่งชาติ ทำให้เกิดการกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวให้คึกคัก มีการประชาสัมพันธ์อย่างเข้มข้นเพื่อดึงนักท่องเที่ยวเข้าสู่ประเทศมากยิ่งขึ้น (3) ค่าเงินบาทที่ไม่แข็งตัวจนเกินไปและค่อนข้างเสถียรเอื้อต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทาง (4) การลดค่าธรรมเนียมวีซ่าของประเทศไทย เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวเมืองไทยมากขึ้น (5) การบอกต่อเชิงบวกของนักท่องเที่ยวที่เคยมาท่องเที่ยวแล้ว (6) ความผูกพันของนักท่องเที่ยวกับพญาซึ่งส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ

4) อุปสรรค มีดังนี้ (1) ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของโลก ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ จึงเกิดการแข่งขันกันระหว่างผู้ประกอบการอย่างรุนแรงในเรื่องของราคา เพื่อแย่งชิงกลุ่มลูกค้าที่มีอยู่อย่างจำกัด (2) สถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศที่ไม่นิ่งทำให้ให้นักท่องเที่ยวต่างชาติชะลอการเดินทางเข้าไทย (3) ภาวะโรคระบาดระหว่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ซึ่งส่งผลให้นักท่องเที่ยวจำนวนมาก ยกเลิกการเดินทางมาเที่ยวพญา (4) การแข่งขันอย่างรุนแรงจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียง และแหล่งท่องเที่ยวในต่างประเทศ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวมาพญาลดลง

กัลยาณี ธรรมจารีย์ (2553) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้สู่การพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นแบบยั่งยืนของจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ มีวิธีดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน คือ การศึกษาวิเคราะห์เอกสารเพื่อให้เห็นความเป็นมาของการบริหารการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ทรงคุณวุฒิที่เลือกแบบเจาะจงจำนวน 8 คน เพื่อให้เห็นสภาพปัญหาของการบริหารการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษ แล้วนำมาปรับปรุงรูปแบบสมมติฐานที่ตั้งไว้ การยืนยันรูปแบบโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่มเข้มข้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คนตรวจสอบปรับปรุงยืนยันความถูกต้องของรูปแบบ นำรูปแบบไปทดลองปฏิบัติที่ตำบลกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ โดยเลือกกรรมการบริหารจากชาวบ้านในชุมชน ผู้อำนวยการ โรงเรียน ปลัดเทศบาลและเจ้าหน้าที่ตำบลรวม 14 คน เลือกอาสาสมัครจากชาวบ้านในชุมชนเพื่ออบรมหลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่น จำนวน 20 คน ประเมินความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยว จำนวน 32 คน ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์ สอบถามความคิดเห็นจากกรรมการต่อรูปแบบที่นำไปบริหารจริง ปรับปรุงรูปแบบจากข้อมูลที่ได้จากการทดลอง และขั้นสุดท้าย นำผลที่ได้มาเขียนรายงานผลการวิจัย ผลการวิจัยได้รูปแบบการบริหารการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้สู่การพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่นแบบยั่งยืนของจังหวัดศรีสะเกษ ที่เป็นรูปแบบที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องเหมาะสมปฏิบัติได้ และมีประโยชน์ ชุมชนได้เรียนรู้ร่วมกับนักท่องเที่ยวอย่างมาก สามารถพัฒนาอาชีพและอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนได้

เมทีณี แสงกระจ่าง (2554) วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวปีท่องเที่ยวไทย 2551 - 2552 ในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวต่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยว

มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวกับนโยบายและปัจจัยภายนอก พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยกับมาตรการความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน มาตรการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สภาพาทงเศรษฐกิจและสภาพาทงการเมือง นักท่องเที่ยวไม่แน่ใจกับมาตรการและกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว มาตรการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มาตรการอำนวยความสะดวก สร้างความปลอดภัยและป้องกันการเอาโรคเอาเปรียบ และสภาพาทงสังคม ระดับประสิทธิผลของนโยบาย โดยพิจารณาจากระดับความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว และจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย พบว่า ประสิทธิผลของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว ปีท่องเที่ยวไทย 2551 - 2552 ในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวต่างประเทศ มีประสิทธิผลระดับปานกลาง ในประเด็นของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว ประสิทธิผลของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว ปีท่องเที่ยวไทย 2551 - 2552 ในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวต่างประเทศ มีประสิทธิผลระดับน้อย ในประเด็นของจำนวนนักท่องเที่ยว ปัจจัยที่เกี่ยวกับนโยบาย โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว ปีท่องเที่ยวไทย 2551 - 2552 ในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวต่างประเทศในทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างสูง ปัจจัยภายนอกด้านสภาพาทงการเมืองและสภาพาทงเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว ปีท่องเที่ยวไทย 2551 - 2552 ในการฟื้นฟูความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวต่างประเทศในทิศทางตรงกันข้ามในระดับน้อยมาก ส่วนปัจจัยภายนอกด้านสภาพาทงสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของนโยบายฯ

แสงแข บุญศิริ และคณะ (2554) ศึกษา โครงการเฝ้าระวังการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อเสริมศักยภาพธุรกิจท่องเที่ยวไทย ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง พบว่า ระบบการเฝ้าระวังการท่องเที่ยวไทย (Tourism Watch for Thailand System) หมายถึง การติดตามความเคลื่อนไหวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยอย่างต่อเนื่อง ในประเด็นที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทย ได้แก่ ประเด็นทางทงการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านตลาดท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านคุณภาพบริการ จากนั้น จึงมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในรูปแบบของจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ (E - Newsletter) เสนอข่าวฉบับย่อ (Snapshot) ในแต่ละประเด็น การสรุปรายงานสถานการณ์ของสามเดือนที่ผ่านมา และนำเสนอการคาดการณ์เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในระยะสามเดือนข้างหน้า ที่เป็นผลมาจากการคาดการณ์ของคณะผู้มีปัญญาปฏิบัติ การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้เผยแพร่ทางเว็บไซต์ขึ้นมาในชื่อ <http://program.npru.ac.th/twt/> ผลการประเมินผลการใช้ระบบเฝ้าระวังการจัดการการท่องเที่ยวไทยผ่านทางอินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้เข้ามาเยี่ยมชมและใช้สารสนเทศทั้งสิ้นจำนวน 1,257 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนเพียง 118 คน ผู้ประเมินให้ความเห็นว่า การได้ประโยชน์จากข่าวเฝ้าระวังทางทงการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก การนำข้อมูลจากการเฝ้าระวังไปใช้ในธุรกิจ/งานอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นข่าวการเฝ้าระวังครอบคลุมด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ความสมบูรณ์ของข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง

และความทันสมัยของข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิเคราะห์การประเมิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

โกเมน กันตวธีระ และคณะ (2555) ศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเมืองขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเมืองขอนแก่น โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดการท่องเที่ยวเมืองขอนแก่น ประกอบด้วย ปัญหาและอุปสรรคด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การไหลเข้ามาของกลุ่มนักท่องเที่ยวจากภายนอก การกระจุกตัวของเศรษฐกิจเฉพาะในเขตเมือง ปัญหาและอุปสรรคด้านสังคม ได้แก่ ปัญหาเชิงกายภาพ (การจราจรติดขัด, การขาดรีดนักท่องเที่ยว ฯลฯ) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคด้านวัฒนธรรม ได้แก่ การทำวัฒนธรรมเป็นสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคเชิงนโยบายด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างนโยบายท้องถิ่นกับนโยบายส่วนกลาง

ระชาติ ทนังผล (2555) ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา พบว่า ในภาพรวมความคิดเห็นของส่วนราชการเกี่ยวกับการใช้หลักการบริหารในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ในส่วนของประชาชนมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักการบริหารในด้านต่างๆ และปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งในเชิงนโยบาย เชิงบริหาร ประกอบด้วย รัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้ท้องถิ่นมีอำนาจเรื่องภาษีอากรเพิ่มขึ้น ให้ท้องถิ่นบริหาร โดยจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เรื่องการบริหารการท่องเที่ยวให้ประชาชนทราบ และมีส่วนร่วมตลอดเวลา

ทักษิณ ปิลวาสน์ (2556) ศึกษา ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในเขตสามเหลี่ยมอันดามัน (ภูเก็ต พังงา กระบี่) พบว่า 1) ภาพรวมการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการของประเทศไทย ยังไม่สามารถบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากภาครัฐมีแนวทางรวมศูนย์อำนาจในการบังคับบัญชาและการบริหารจัดการ ขาดเอกภาพในการบูรณาการ ในการทำงานร่วมกับชุมชนหรือภาคประชาชน 2) การเป็นหุ้นส่วนเชิงบูรณาการ การท่องเที่ยวในเขตสามเหลี่ยมอันดามัน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนหรือประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวในการบริหารจัดการ เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนยังไม่เป็นรูปธรรม ขาดการสนับสนุนอย่างจริงจัง 3) การบูรณาการท่องเที่ยวในเขตสามเหลี่ยมอันดามัน ระหว่างองค์กรระดับระหว่างประเทศ ระดับประเทศ และระดับจังหวัด พบว่า ขาดการวางแผนร่วมกันเชิงยุทธศาสตร์ องค์กรทั้งสาม

ระดับ ยังขาดการประสานยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการร่วมกัน ทั้งระดับประเทศกับระดับจังหวัด หรือท้องถิ่น 4) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในเขต สามเหลี่ยมอันดามัน พบว่า การส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทย มีจุดมุ่งหมายที่การเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจโดยรวม และส่งเสริมความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มากกว่าความ ยั่งยืนและคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชน ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในแหล่งท่องเที่ยว จึงควรสนับสนุน ส่งเสริมภาคเอกชนและภาคประชาชนที่เป็นชุมชนท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมมากที่สุด เพื่อประโยชน์ ของเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเขตสามเหลี่ยมอันดามัน

เพชรศรี นนท์ศิริ (2556) ศึกษาเรื่อง ถนนการท่องเที่ยวแห่งอาเซียน: ข้อคิดเห็นเบื้องต้น เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเตรียมความพร้อมกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 พบว่า การรวมตัวกันของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนมีเป้าหมายหลักร่วมกัน 3 ประการ คือ การเป็น 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community: APSC) 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) 3) ประชาคมสังคม วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio - Cultural Community: ASCC) ประชาคมอาเซียนจึงเป็นความท้าทายและโอกาสใหม่ของประเทศไทย ที่จะส่งผลให้เกิดความร่วมมือทาง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ที่จะมีการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มใน ภูมิภาค (Regional Value Chain) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มอำนาจในการ ต่อรอง และการขยายตลาดอาเซียนที่มีประชากรกว่า 590 ล้านคน ซึ่งการท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งใน ยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคม ตามเป้าหมายของประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โครงการเชื่อมโยงเส้นทางหลวงอาเซียน การเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟ การ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ การพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวและคุณภาพ การบริการ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีมาตรฐานเดียวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เป็น นโยบายที่ช่วยเชื่อมโยงเส้นทาง และกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความเป็นหนึ่งเดียว อย่างไรก็ตาม ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความ ซ้ำซ้อนในการประสานความร่วมมือ บทความนี้จึงมุ่งวิเคราะห์โอกาส ปัญหาและความท้าทายของ การพัฒนา “ถนนการท่องเที่ยวอาเซียน” บทบาทและมุมมองของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลาง ของการพัฒนาถนนการท่องเที่ยวแห่งอาเซียน

อรระนุช โกศล (2556) ศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า การจัดการด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว สร้างชื่อเสียง และรายได้ให้แก่ประเทศเป็นอย่างมาก เมื่อเริ่มการเข้าสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีแนวโน้มว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มปริมาณมากขึ้น ดังนั้นจึงควร ให้ความสนใจและเตรียมความพร้อมด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านนโยบายและการจัดการ ควร หันมาให้ความสนใจการจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยการกำหนดแนวทางการใช้

ประโยชน์และการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด และยังคงรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้ หรือเพื่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด ซึ่งการจัดการด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน จะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานราชการ องค์กรภาคเอกชน เครือข่ายต่างๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในท้องถิ่นและการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นควบคู่กัน นอกจากนี้ยังควรพิจารณาและทบทวนถึงผลงานด้านวิชาการ และการวิจัยที่ผ่านมาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

H. Lalnunmawia (2010) ศึกษา การพัฒนาและผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอินเดีย พบว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศอินเดียมีการเติบโต และมีศักยภาพมากมายในการสร้างการจ้างงานและรายได้จำนวนมาก จากอัตราแลกเปลี่ยนที่นอกเหนือจากการให้สิ่งร่ำของประเทศโดยรวมของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม แต่ส่วนที่เหลืออื่นๆ อีกมากมายที่จะต้องทำการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะต้องมีการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการท่องเที่ยวในอินเดีย ที่จะช่วยในการรักษาความหลากหลายและยั่งยืนของอินเดีย สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม การท่องเที่ยวในประเทศอินเดีย ควรมีการพัฒนาในลักษณะที่สามารถรองรับและสร้างความบันเทิงให้ผู้เข้าชม ทำลายสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด คำจูนและสนับสนุนวัฒนธรรมพื้นเมืองในสถานที่ในการดำเนินงาน เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมหลายมิติการบริการ รัฐบาลกลางและภาคเอกชน และองค์กรอาสาสมัครควรเป็นพันธมิตรที่ใช้ความพยายามในการจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของอินเดียเติบโตอย่างยั่งยืนในการท่องเที่ยว

World Tourism Organization (UNWTO e - library, 2004) องค์การการท่องเที่ยวโลก ได้รับการส่งเสริมการใช้งานของตัวชี้วัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษ 1990 ที่เป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการกำหนดนโยบาย การวางแผนและการจัดการกระบวนการที่สถานที่ ใกล้เคียงใหม่เป็นทรัพยากรที่ครอบคลุมมากที่สุดในหัวข้อนี้ ผลจากการศึกษาอย่างกว้างขวางในการริเริ่มทั่วโลก บ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เชี่ยวชาญจากกว่า 20 ประเทศ ใกล้เคียงใหม่อธิบายถึงว่า ประเด็นความยั่งยืนที่สำคัญตั้งแต่การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (เสียง, น้ำ, พลังงาน ฯลฯ) เพื่อควบคุมการพัฒนาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและชุมชน, การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมฤดูกาลเร็วไหลทางเศรษฐกิจ หรือเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะพุดถึงเพียงไม่กี่ สำหรับปัญหาในแต่ละตัวชี้วัดและเทคนิคการวัด ที่มีข้อเสนอแนะที่มีแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์และตัวอย่าง สิ่งพิมพ์ยังมีขั้นตอนในการพัฒนาตัวชี้วัดปลายทางที่เฉพาะเจาะจงของพวกเขา ใช้ในการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวและการวางแผนเช่นเดียวกับ การใช้งานในรูปแบบที่แตกต่างกันปลายทาง (เช่น ชายฝั่งเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ชุมชนเล็กๆ) ตัวอย่างจำนวนมาก และกรณีศึกษาที่ครอบคลุมให้บริการที่หลากหลายของประสบการณ์ที่บริษัทปลายทาง ในระดับชาติและระดับภูมิภาคจากทุกทวีป

Salvo Creaco (2003) ศึกษา บทบาทการท่องเที่ยวในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน พบว่า การท่องเที่ยวถูกมองเป็นเครื่องมือหลักสำหรับการพัฒนาในระดับภูมิภาค ในขณะที่เดียวกันยังช่วย กระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ การท่องเที่ยวอาจมีผลกระทบทางเศรษฐกิจในเชิงบวกต่อความ สมดุลของการจ่ายค่าจ้างแรงงาน ในด้านรายได้รวมและการผลิต แต่อาจจะมีผลกระทบเชิงลบกับ สภาพแวดล้อม การเจริญเติบโตของการท่องเที่ยว ที่ไม่ได้มีการวางแผนและไม่สามารถควบคุมได้ จะส่งผลในการเสื่อมสภาพของสภาพแวดล้อมที่เกิดจากการท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมที่เป็น แหล่งที่มาของสินค้าการท่องเที่ยว ดังนั้นจึงควรได้รับการคุ้มครองเพื่อให้มีการเจริญเติบโตของการ ท่องเที่ยวและการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคต นั่นคือความจริงเป็นพิเศษเกี่ยวกับการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่นเดียวกับมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนมีสามด้านที่เชื่อมต่อกัน สิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ การพัฒนาอย่าง ยั่งยืน หมายถึง ความคงทนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รวมถึงการใช้ที่เหมาะสมของทรัพยากร รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศของการลดผลกระทบทางวัฒนธรรมและสังคม และสูงสุดของผลประโยชน์ในการอนุรักษ์และชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ยังหมายถึง โครงสร้างการ บริหารจัดการที่มีความจำเป็นเพื่อให้บรรลุนี้ กระดาษให้กรอบทฤษฎีการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มัน ประกอบด้วยสองส่วน ส่วนแรกที่มีการจัดมุมมองทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการพัฒนาทาง เศรษฐกิจที่ยั่งยืนและความคิดเห็นบางอย่างเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวและ สิ่งแวดล้อม ส่วนที่สองจะมุ่งเน้นที่กลยุทธ์และเครื่องมือนโยบาย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวพอสรุปได้ว่า การท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ หลักของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตามเป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งประเทศ ไทยมีจุดเด่นที่ชาวต่างชาติยอมรับ ได้แก่ อธิษาศัยไมตรีของคนไทย ธรรมชาติที่สวยงาม การ คมนาคมสะดวกสบาย อาหารที่มีรสชาติอร่อยและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติ มีสนามบินที่ทันสมัย แต่ปัญหาของการท่องเที่ยวของไทยก็ยังคงมีปรากฏอยู่ เช่น ความปลอดภัย การเอาเปรียบ นักท่องเที่ยว และการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นประเด็นที่ทำให้การท่องเที่ยว ของไทยที่จะต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวในภูมิภาค อาเซียน โดยการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางหนึ่งสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย เพื่อเตรียมความพร้อมในการสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต เพื่อให้จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของอาเซียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพต่อไป